

ALUMNI

MAGAZINE

UNIVERSITEIT TWENTE.

MASTER OF PUBLIC MANAGEMENT

De bagage voor de Overheidsmanager van morgen

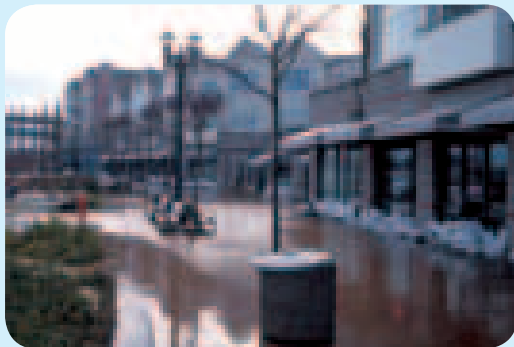

De opleiding Master of Public Management biedt een multidisciplinaire, analytische en creatieve benadering van managementvraagstukken in de publieke sector. In de opleiding worden bestuurs- en bedrijfskundige inzichten geïntegreerd en toegepast op het management van overheids- en not-for-profit organisaties. Deze deeltijdstudie omvat, gespreid over twee jaar, zes modules van tien dagbijeekkomsten.

Locatie: Utrecht.

MASTER IN RISICOMANAGEMENT

Integrale opleiding voor de publieke en private sector

De opleiding Master Risicomanagement is bestemd voor kandidaten uit overheidsorganisaties, non-profit organisaties en het bedrijfsleven die werkzaam (willen) zijn in risicomanagement. De deelnemers zullen kennis en vaardigheden opbouwen die nodig zijn om op academisch niveau als (risico) manager of adviseur risicomanagement te fungeren. Deze deeltijdstudie omvat, gespreid over twee jaar, twintig tweedaagse bijeenkomsten.

Locatie: Enschede.

De Universiteit Twente biedt verschillende vormen van postacademisch onderwijs op het gebied van management en bestuur o.a.

- Master of Environmental and Energy Management
- Leergang Bedrijf en Bestuur Waterschappen
- Leergang Publiek Management Arbeidsparticipatie
- Leergang Lokale Sociale Zekerheid in Verandering
- Leergang Publiek Management Woningcorporaties

Voor meer informatie en een volledig overzicht:
www.bpo.utwente.nl of bel 053 489 4104

UNIVERSITEIT TWENTE.

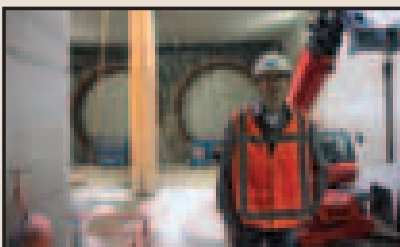
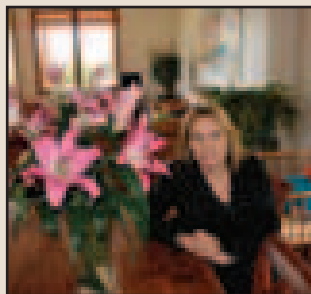

Reportage

- Oude Dru-fabriek in Ulft.....8
- Een rijk boerenleven.....14
- San Sebastián: tapas na het werk.....47
- Steun voor Cancellara.....64
- Meidendispuut Xoxotywka in Lissabon.....70

Australië-special.....20-29

- Flowerfarmer Down Under
- Australian Dream in Adelaide
- Leven en werk in Melbourne
- Job in de olie
- Solar Team Twente achtste na crash

Interview

- Remco de Kwant,
werkvoorbereider bij de Noord-Zuidlijn.....30
- Spinozawinnaar Albert van den Berg.....58
- Marjon Gredt, topvrouw bij Ortec.....66

Werk in beeld

- Van blik naar bus.....12
- Kilometers glasvezelkabel.....44
- Promovendus in het ziekenhuis.....68

Colofon

Alumni Magazine is een uitgave van Strategie & Communicatie van de Universiteit Twente. Het blad kwam tot stand in coproductie met de redactie van UT-Nieuws, het onafhankelijk weekblad van de UT.

Redactionele invulling en eindredactie: UT-Nieuws Onderzoek/wetenschap: Wiebe van der Veen (S&C)

Vormgeving:
Olaf Stokkers (S&C)

Productie en begeleiding:
www.qualitydots.nl

Advertenties:
UT Alumnbureau
Telefoon 053 489 2019

Uitgever:
Strategie & Communicatie UT
Postbus 217
7500 AE Enschede
Telefoon 053 489 2212
Internet: www.alumnus.utwente.nl
Email: alumnimagazine@utwente.nl

Oplage: 25.000
December 2009

En verder...

- Nieuwsoverzicht.....4
- Veertig jaar Vestingbar.....17
- Pagina's Strategie & Communicatie UT.....33
- Wetenschap en onderzoek.....50
- Drieluik ondernemers.....56
- Lustrum Pip Advice.....60
- Oud-bestuur Ludica.....62
- Varia.....73

Foto cover: Gijs van Ouwerkerk

Never waste a good crisis

Turbulente tijden. Dat geldt ook voor de Universiteit Twente. Opmerkelijke successen en lastige keuzes liggen dezer dagen dicht bij elkaar.

Natuurlijk merkt ook de UT de impact van de economische crisis. We hebben een aantal 'vette jaren' achter de rug, maar de barometer is het afgelopen jaar in rap tempo verslechterd. De vacature-ruimte loopt vol en tegelijkertijd stijgen sociale lasten en huisvestingskosten en dalen de rente-opbrengsten. Daar komt bij dat overheveling van geld naar NWO, zoals door de minister besloten, ons in 2010 in volle hevigheid raakt (bijna 10 miljoen per jaar minder aan opbrengsten) en het is duidelijk dat we voor lastige keuzes staan.

We zetten daarbij in op twee lijnen:

- zorg dat je gewone exploitatie geen tekorten vertoont; daartoe is het wel nodig te besparen op overhead etcetera;
- en investeer tegelijkertijd in de verdere uitbouw van de strategie zoals die de afgelopen jaren onder de naam RoUTe '14 is vastgelegd.

Juist nu is het vasthouden van onze strategie gericht op een scherpe profilering van de UT, van het grootste belang. Budgetten zullen de komende jaren overal verder krimpen en alleen door op een aantal bewust gekozen terreinen excellent en relevant te zijn kunnen we ons onderscheiden, en daarmee middelen aantrekken. De provincie Overijssel bijvoorbeeld wil graag investeren in een universiteit die haar kan helpen de CO2 uitstoot in de provincie te reduceren.

Ander voorbeeld, een succesverhaal. Dezer dagen kreeg UT-hoogleraar Albert van den Berg de Spinoza-prijs voor zijn baanbrekende werk in de manipulatie van vloeistoffen op nano-schaal, die toepassingen mogelijk maakt van 'lab on a chip'-technologie: van groot belang voor het aanpakken van vraagstukken op het gebied van de gezondheid. In 2002 werd Albert al Simon Stevin Meester, een erkenning voor excellent wetenschappelijk werk dat ook in de toepassing van grote betekenis is. Albert en zijn UT- collega Detlef Lohse zijn de enige hoogleraren in Nederland die zowel Spinoza als Stevin laureaat zijn. Juist de combinatie van beide prijzen onderstreept het profiel van de UT: wetenschappelijke kwaliteit verbonden met maatschappelijke relevantie. Een profiel dat we de komende tijd nog scherper en breder onder de aandacht zullen brengen.

Dr. Anne Flierman,
voorzitter van het college van bestuur

Doorstroom

De UT ondertekent in juni de charter Talent naar de top, een initiatief van bedrijven, instellingen, universiteiten en het ministerie van OC&W. Met de handtekening verplicht de UT zich om gerichte acties uit te voeren om de doorstroom van vrouwen binnen de organisatie te bevorderen. Met de nota 'In- en doorstroom van vrouwen aan de top' is op de UT reeds een start gemaakt met gericht beleid. Echter, de gewenste aantallen van 2010, genoemd in dit beleidsstuk, worden niet gehaald. De faculteiten en diensten wordt gevraagd met ambitieuze doch haalbare cijfers voor 2014 te komen.

Huisstijl

De UT presenteerde tijdens de opening van het academisch jaar de nieuwe huisstijl als onderdeel van het strategisch plan, genaamd Route'14.

Het gaat om een universum aan vormen, die ondanks hun verscheidenheid toch één geheel vormen.

Het aloude logo dat bijna een kwart eeuw standhield, is vervangen door het woordmerk Universiteit Twente gevolgd door een punt.

Boeing

De Amerikaanse vliegtuigbouwer Boeing zet samen met de UT, Koninklijke Ten Cate en Stork Fokker een kenniscentrum op voor onderzoek naar nieuwe luchtvaarttechnologieën op. De vier partners bekrachtigen de samenwerking voorafgaand aan de Innovatielezing op 12 juni. Het Thermoplastic Composites Research Centre komt op de campus en zal pre concurrentieel onderzoek doen naar de technologie van thermoplastische composieten. Vanuit de UT is hoogleraar productietechniek Remko Akkerman van de faculteit CTW trekker van het researchcentrum.

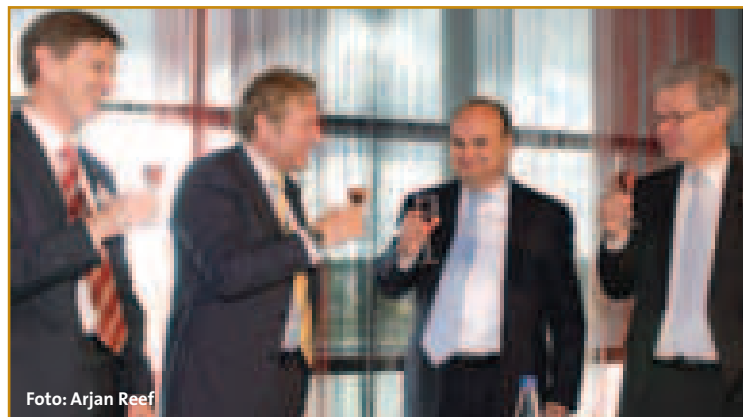

Foto: Arjan Reef

Foto: Gijs van Ouwkerk

Innovatiekrediet

Studenten die tijdens hun studie een eigen onderneming willen opzetten, kunnen gebruikmaken van de zogenaamde FAME-regeling, wat staat voor First-rate Arrangements for Maximum Entrepreneurship. De regeling vertoont sterke overeenkomst met de bestaande TOP-regeling. Studenten kunnen een beroep doen op een renteloos innovatiekrediet van tienduizend euro. Daarnaast krijgen ze begeleiding van een business coach en een academische coach. De nadruk blijft op de studie liggen.

Wet BIG

In de wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG) komt een experimenteerartikel voor technisch geneeskundigen, zo werd dit najaar bekend. In de BIG staat welke specifieke beroepsgroepen zoals artsen, tandartsen en verloskundigen voorbehouden handelingen mogen verrichten. Technische Geneeskunde richt zich op negen van de veertien voorbehouden handelingen. In artikel 36a van de BIG-wet staat dat na vijf jaar beroepsuitoefening wordt vastgesteld welke positie de TG-er krijgt. Het voorstel tot wetswijziging moet nog door het parlement. Dit kan een jaar duren.

Foto: Arjan Reef

Schade in Pakkerij

Bij een uit de hand gelopen feest van roeivereniging Euros ontstond begin juni aanzienlijke schade in de Pakkerij, het pand waar de studentenverenigingen Audentis, Alpha, Aegee en Taste hun sociëteit hebben. Het trappenhuis en de toiletten bij de kroeg van Audentis werden volledig vernield, evenals de elektrische bedrading. De Pakkerij was enkele dagen gesloten. De vernielingen zijn buiten het zicht gebeurd. 'We weten dus niet wie dit gedaan heeft', aldus de Eurosleiding, die het gerucht niet wilde bevestigen dat de daders gezocht moeten worden onder een bezoekende vereniging van een andere universiteit.

Foto: Frans van der Veeken

Beroepsprofiel

De eerste studenten technische geneeskunde studeerden afgelopen zomer af. Enkelen van hen richtten daarom in juni de Nederlandse Vereniging voor Technische Geneeskunde (NVVTG) op. Jonne Doorduyn is voorzitter van de club en zegt de ontwikkelingen van het beroep te willen bewaken. Een nog op te stellen beroepsprofiel moet als uitgangspunt dienen voor een kwaliteitsregister waarin staat dat je als TG-er bekwaam bent in je beroep.

Kenniswerkers

In totaal werken negen postdocs uit het bedrijfsleven sinds oktober bij de UT. Nog eens tachtig mensen van door de crisis getroffen ondernemingen worden er gedetacheerd en gaan aan gezamenlijke projecten werken. De faculteit EWI trekt de meeste van deze zogenaamde kenniswerkers. De ministers Maria van der Hoeven (EZ) en Ronald Plasterk (OCW) zetten de kenniswerkersregeling op om bedrijven te helpen het hoofd boven water te houden in deze moeilijke tijd. Het bedrijfsleven detacheert onderzoekers bij kennisinstellingen. De loonkosten worden voor een deel betaald uit overheidssubsidie.

Virtuele colleges

De 3TU-federatie is gestart met een pilot virtuele colleges. Studenten die vakken in Delft of Eindhoven willen volgen, hoeven daarvoor niet meer te reizen. In de Spiegel is zaal 7 gereserveerd voor high definition videoconferencing, ingericht met twee schermen en twee camera's. Ook Delft en Eindhoven creëren een dergelijke ruimte. Docenten en studenten kunnen elkaar zien en horen. Een vraag in Enschede kan dus door de docent in Eindhoven worden beantwoord.

Foto: UT-Nieuws

Spinozapremie

Hoogleraar Albert van den Berg van de BIOS Lab-on-a-Chip-groep ontving eind november de Spinozapremie, de belangrijkste wetenschappelijke onderscheiding van Nederland. Van den Berg (geheel rechts op de foto) verdiende de prijs van 2,5 miljoen volgens de jury vanwege zijn doorbraken in het begrip en de manipulatie van vloeistoffen in kanalen met een micro- en nanometerschaal, en het toepassen van deze kennis in nieuwe apparatuur voor de gezondheidszorg. In dit magazine een interview met Van den Berg.

Campuspop

De afsluiting van het collegejaar, eind juni, stond dit jaar in het teken van Campuspop. Met optredens van Ilse DeLange (foto), Alain Clark en Guus Meeuwis zou het een spetterend eindfeest worden, maar het weer gooide roet in het eten. Tegen de tijd dat studentenfavoriet Guus als laatste zanger het podium beklom, was het droog en vierden de aanwezigen een waar feestje.

Foto: Arjan Reef

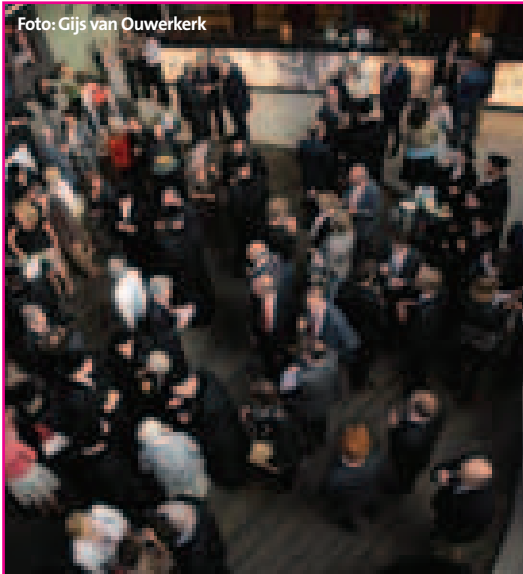
Hotel in Hogekamp

Gebouw de Hogekamp (voorheen E&F-gebouw) krijgt over niet al te lange tijd waarschijnlijk een dubbele bestemming, deels hotel, deels huisvesting voor studenten, aio's en gastdocenten. Het Enschedese architectenbureau IAA maakte op verzoek van de UT een aantal schetsen. Met de komst van Carré en NanoLab verhuizen de bewoners van de Hogekamp in het voorjaar van 2010. Sloop van het leeggekomen pand is geen optie. De restwaarde wordt op vijf miljoen geschat. Herinrichting verdient de voorkeur.

Oliewinning

De UT gaat minimaal vijf jaar lang samen met oliemaatschappij BP onderzoek doen naar een efficiëntere oliewinning. De TNW-vakgroep Physics of Complex Fluids van hoogleraar Frieder Mugele neemt deel aan het Enhanced Oil Recovery Exploratory Research Programme van BP. Het doel is om tien procent meer olie uit de olievelden te pompen.

Foto: Gijs van Ouwerkerk

Nieuw stelsel

Minister van Onderwijs Ronald Plasterk opende begin september het academisch jaar van de UT. Hij deed dat in het Nationaal Muziekwartier, waar hij publiekelijk vraagtekens zette bij de verouderde structuur van het hoger onderwijs. Hij vindt dat het huidige stelsel onder druk is komen te staan door de diversiteit van instroomgroepen van studenten die niet primair een wetenschappelijke drijfveer hebben. Een commissie gaat het huidige systeem vergelijken met andere landen en komt in maart 2010 met aanbevelingen hoe het beter kan.

Foto: Arjan Reef

Recordpoging

De introductie startte dit jaar onder de nieuwe naam Kick-In. De feestelijkheden werden eind augustus afgesloten met een serieuze wereldrecordpoging. Op de Boulevard deelde de organisatie colaflessen, poncho's en rolletjes mentos uit om zoveel mogelijk mentosgeisers te laten spuiten. Hoewel de wereldrecordpoging, die op 1960 staat, met een tekort van zeshonderd studententent niet werd verbroken, was er wel veel media-aandacht voor het spektakel.

Grant

IMPACT-directeur en hoogleraar Fundamentals of Chemical Reaction Engineering Hans Kuipers ontving dit najaar een Advanced Grant van de European Research Council (ERC). De subsidie van 2,5 miljoen euro is de grootste en meest prestigieuze grant die in Europees verband wordt verdeeld. Wilfred van der Wiel, hoogleraar nano-elektronica kreeg in oktober van dezelfde organisatie een Starting Grant van 1,75 miljoen euro, de voorloper van de Advanced Grant.

Foto: Arjan Reef

Fusie met ITC

De fusie van de UT met het ITC, het Institute for Geo-Information Science and Earth Observation in Enschede, gaat per 1 januari 20010 in. Het ITC wordt de zesde faculteit van de UT, maar wel met een aparte status. Het instituut in Enschede telt zo'n 240 fte personeel, inclusief 18 hoogleraren. In totaal lopen er nu, inclusief 112 PhD's, zo'n zeshonderd studenten rond (foto). Rector Martien Molenaar geeft per 1 januari het stokje over aan Tom Veldkamp.

Foto: Jan Nijkrake

Tonnie Buitink

Evenementenmanager Tonnie Buitink, sinds oktober 1969 werkzaam bij de UT, vierde begin oktober zijn achtste werklustrum. Eerst was er een receptie in de Horst waar honderden collega's, vrienden en bekenden Tonnie en zijn echtgenoot Bert de hand kwamen schudden. Het UT-brede feest werd in het begin van de avond voortgezet in de Vrijhof met een buffet en een dansfeest in de Agora. Ook Neerlands bekendste saxofonisten Candy en Hans Dulfer waren 's avonds van de partij.

Vacaturestop

Nog geen reorganisaties of gedwongen ontslagen, wel een gedeeltelijke vacaturestop voor het niet-wetenschappelijke personeel in de diensten en faculteiten. Met die maatregelen denkt het college van bestuur het algehele tekort van elf miljoen euro over 2009 te bestrijden. De faculteiten en diensten van de UT zullen stevig moeten bezuinigen.

Spinozawinnaar en dies natalis

De UT vierde vrijdag 27 november haar 38ste dies natalis (over twee jaar bestaat de UT vijftig jaar). Albert van den Berg (hoogleraar Biomedical and Environmental Sensorsystems, faculteit EWI en nanotechnologie-instituut Mesa+), sprak de diesrede uit. Na het openingswoord van rector Ed Brinksma hield Van den Berg in het Muziekcentrum een betoog over 'de kunst van het kleine'. In diezelfde week (op 25 november) kreeg Van den Berg uit handen van minister Plasterk de Spinozapremie 2009 uitgereikt. Deze door NWO beschikbare gestelde prijs geldt als de belangrijkste wetenschappelijke onderscheiding in Nederland. De andere Spinozawinnaars zijn de hoogleraren Scheffer (Wageningen) en Michel Ferrari (Leiden). De drie gaan samen onderzoek doen naar migraine. Het is voor het eerst in de vijftienjarige geschiedenis van de Spinozapremie dat de winnaars een gezamenlijk onderzoek gaan opzetten. Na de diesrede werden twee prijzen uitgereikt. De Professor de Winterprijs, een publicatieprijs voor vrouwelijk toptalent, ging naar Winnie Gerbens-Leenes, onderzoekster bij de vakgroep waterbeheer van de faculteit CTW. Ze kreeg de onderscheiding voor het artikel 'The water of footprint of bioenergy' dat zij samen met Arjen Hoekstra en Theo van der Meer publiceerde in de Proceedings of the National Academy of Sciences. De onderzoeker Ivo Vellekoop (Mesa+) nam de Overijssel PhD-award in ontvangst voor het onderzoek naar 'open kanalen' in het materiaal waarlangs licht kan bewegen. Het artikel 'Universal optimal transmission of light through disordered materials' dat hij

Foto: Nienke Salomons

De uitreiking van de Spinozapremies, woensdag 25 november in de Nieuwe Kerk in Den Haag. Albert van den Berg (wit pochet is nog net zichtbaar) zit tussen de collega's Scheffer en Ferrari (met bril).

samen schreef met onderzoeker Allard Mosk, verscheen in Physical Review Letters. Ook de website ScienceNOW, van Science Magazine, wijdde een artikel aan het onderwerp evenals Physics Today. Ivo Vellekoop is momenteel postdoc in Zürich.

Een interview met Albert van den Berg staat op pagina 58 en 59.

Business developers

Een door het Kennispark Twente opgezet en ingehuurd business development team van vijf man biedt wetenschappers hulp bij het vermarkten van innovatieve technologische ontwikkelingen. Binnen elk technisch onderzoeksinstituut van de UT werkt parttime een business developer om ontwikkelingen met commerciële potentie te begeleiden, te beschermen en de meest aantrekkelijke route naar de markt te onderzoeken.

Rookverbod of niet, de Vestingbar was tijdens haar veertigjarig bestaan weer een waar rookhol. Tientallen alumni kwamen zaterdag 3 oktober af op het reüniefest 'Ouwe koeien uit de sloot'. Oud-dj's klommen weer in de dj-toren, voormalige tappers stonden weer achter de bar en de vroegere portiers hielden ook tijdens de feestavond de deur nauwlettend in de gaten. Opgezweept door de muziek van Jan Akku en de Pechlampen werd er druk gedanst en gedronken. Veel is er volgens de VB'ers in al die jaren niet veranderd. Ja, de Bastille is verbouwd, de bar heeft een andere plaats gekregen en de bierprijs is gestegen, maar de 'VB-cultuur' – de hechte band, het saamhorigheidsgevoel –, dat is iets dat blijft.

Veertig jaar Vestingbar

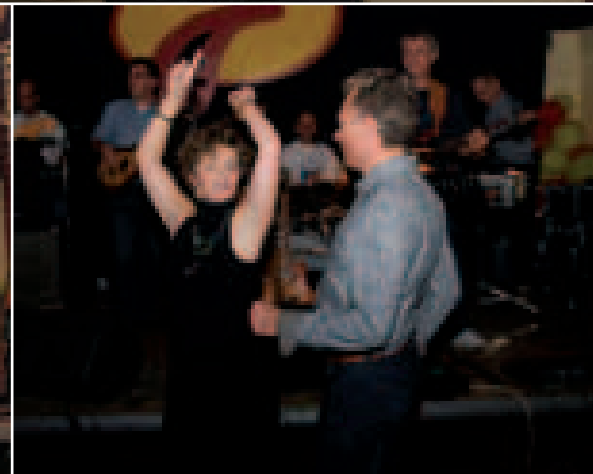
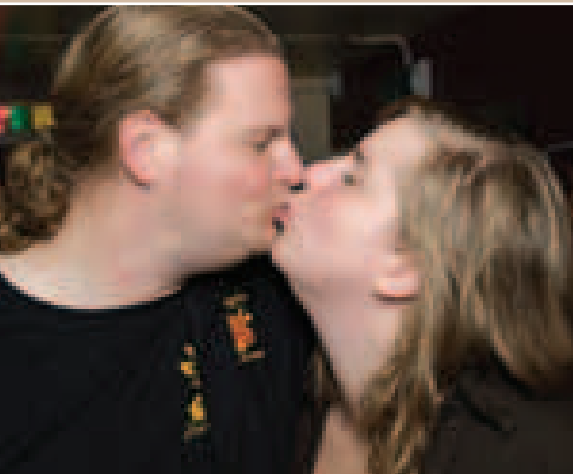
Ouwe koeien

Peter Morren (54)

Studie: Elektrotechniek en technische bedrijfskunde (1973-1982)

Toen: Barkeeper en voormantapper

Nu: Directeur van organisatieadviesbedrijf Möbius
VB-herinnering: 'In 1975 moest de bar dicht en hebben we onderhandeld over een nieuwe vorm waarin studenten de kroeg mochten exploiteren. Toen de bar weer open ging, hebben we hem verbouwd. Het was toen de discotijd, dus er moest een dansvloer komen. We probeerden van een bar voor het alternatieve circuit een kroeg voor alle studenten te maken. Dat lukte wel, al hielden we een eigen sfeertje.'

Johan Holleman (48)

Studie: Chemische technologie (1979-1984)
Toen: Voorzitter van de VB van 1981 tot 1983

Nu: European sales director bij het Duitse chemiebedrijf Evonik

VB-herinnering: 'Het was altijd studentikoos, ik vond het heel gezellig om achter de bar te staan. Mijn oudste zoon is nu 15 en die wil hier gaan studeren. Ik hoop dat hij ook de drive heeft om voorzitter van de Vestingbar te worden.'

Johan met zijn vrouw Monique Burggrave (46, geen UT-alumna, maar kwam vroeger wel in VB).

uit de sloot

Rob Schallenberg (50)

Studie: Bestuurskunde (1977-1984)

Toen: Tapper en evenementencommissaris

Nu: Consultant corporate governance bij Governance Support in Utrecht

VB-herinnering: 'De vriendschappen die nu nog standhouden. En de uitjes naar België natuurlijk, waar we speciaalbier gingen drinken. Jaren na mijn studietijd ging ik met mijn vrouw op vakantie en kwamen we bij de grens bij Maastricht zo'n VB-uitje tegen. Ontzettend leuk.' >>

Marjo de Krijger (44)

Studie: Elektrotechniek (1984-1990)

Toen: Secretaris in het bestuur, logistiek en keuken

Nu: Afdelingshoofd in machinefabriek MOBA

VB-herinnering: 'De merels al horen fluiten als je de Vestingbar uitkomt. Jammer dat de Bastille is verbouwd. Toen ik hier kwam, kende je pas tegen de tijd dat je afgestudeerd was alle geheime trapjes en hoekjes. Ik snap het wel, maar het is jammer dat dat weg is.'

Marjo, hier op de foto met Ismail Shah (36), die chemische technologie studeerde van 1990 tot 1998. Hij is nu procesingenieur bij OTB Solar in Eindhoven.

Freerk Kalsbeek (41)

Studie: Elektrotechniek (1988-1993)

Toen: Tapper, evenementencommissie, barcommissie, bijzonderebierencommissie

Nu: Heeft een aantal eigen bedrijfjes, maar doet niks meer met EL.

VB-herinnering: 'Ik moest eens op een maandagavond in tentamentijd plaatjes draaien. Dat was natuurlijk bedoeld te mislukken, tentamentijd was altijd doods, ik verwachtte geen mens. Om het voor mezelf gezellig te maken heb ik toen mijn eigen muziek mee genomen. Dat liep een beetje uit de hand. Het werd zo gezellig, dat steeds meer flats werden opgetrommeld. Uiteindelijk moesten we extra portiers inschakelen en gingen we pas om vijf uur sluiten. Het werd mijn meest sublieme avond.'

Wendy Haasnoot (31)

Studie: Toegepaste communicatiewetenschap (1996-2002)

Toen: Tapper en hoofd van de evenementencommissie

Nu: Senior webmaster bij de Autoriteit Financiële Markten

VB-herinnering: 'Tappen tijdens Oud en Nieuw. De sfeer, veel bekenden, iedereen komt bij jou bier halen. En daarna kwam het nadrinken. Afhankelijk van hoe gezellig het was duurde dat een uurtje of nog de hele dag. De Vestingbar is een heel hechte club, die saamhorigheid vind ik geweldig.'

Wendy Haasnoot (links) en Annelies van der Veen.

Annelies van der Veen (36)

Studie: Werktuigbouwkunde (1997-2002), en lerarenopleiding (tot heden)

Toen: Portier

Nu: Docent wiskunde op een school in Haaksbergen

VB-herinnering: 'Ik heb zoveel leuke herinneringen, anders had ik het ook niet zo lang volgehouden. Ik merkte op een gegeven moment wel dat ik wat vaker zelf bij de feestjes wilde zijn. Als portier moet je nuchter blijven. Dat mocht een nieuwe generatie overnemen, ik wil nu zelf ook wel eens een biertje drinken.'

INNOVATIEVE INSPIRATIE EN UITDAGENDE BANEN

Ben jij op zoek naar een uitdagende baan met een hoog ambitieniveau bij een snelgroeiend technologiebedrijf in een innovatieve regio? Of ben je vanuit je huidige functie juist op zoek naar kennis op wereldniveau voor product- of procesinnovaties?

Bezoek dan www.kennispark.nl voor vacatures bij snelgroeiende hightech bedrijven in Twente. Of neem contact met ons op om de kennis van de Universiteit Twente en haar spin-offs in te zetten voor innovatie.

TWENTE
KENNISPARK

Empowering innovation & entrepreneurship

Kennispark Twente is een initiatief van

Universiteit Twente

Gemeente

Van blik naar bus

We kopen het allemaal wel eens in de supermarkt, maken het open en gooien het, hup, in de vuilnisemmer. Weg ermee. Een blikje is een blikje, denken velen. Een stukje verpakking waar je verder niets mee kunt. 'Best jammer,' zegt Joop Met (58) over de metalen verpakkingen. Hij werkt sinds 1992 als hoofd van de productieafdeling lakken en knippen bij Impress Metal Packaging in Deventer, een bedrijf waar wekelijks ruim twintig miljoen bussen van de band rollen.

'We maken bussen en geen blikken. Het blik komt op reusachtige rollen van zo'n twaalf ton binnen. Twee bandkniplijnen maken er losse platen van. In vele formaten. Elke bus en deksel heeft zijn eigen plaatmaat. Daarna gaan we lakken. Dat is nodig om de inhoud van het blik te beschermen tegen roest. Het lakken gebeurt met behulp van een rubberwals waar de platen met ongeveer honderd stuks per minuut onderdoor lopen. Vervolgens gaan ze de oven in om te drogen. Daarna worden de geknipte en gelakte platen keurig opgestapeld, klaar om een bus te worden. We maken verpakkingen voor de groente-, vlees- en zuivelindustrie. Het knippen en lakken valt onder mijn verantwoordelijkheid. Ik geef leiding aan zo'n 55 man. Zolang ik hier ben, zijn we bezig met automatiseren en besparen. De druk op de kostprijs is groot en dagelijks voelbaar in de verpakkingindustrie. Een accentverschuiving ten opzichte van mijn vorige banen. Na mijn afstuderen in 1979 bij werktuigbouwkunde ging ik bij Philips aan de slag. Eerst in de machinefabriek in Eindhoven waar ik mij bezighield met verspaningstechnologie en investeringsvoorbereidingen. Later werkte ik in Hengelo bij Hollandse Signaal, het latere Thales. Daar werd ik uiteindelijk hoofd van de onderhoudsdienst. Zeventien jaar geleden kwam ik bij Impress, dat toen Thomassen & Drijver heette. Het was wel wennen, die overstap van stuksproductie naar massaproductie. Door de samenvoeging met het verpakkingsegment van het Franse concern Pechiney ontstond Impress. Sindsdien zijn we enorm gegroeid. Er werken nu wereldwijd 8000 werknemers op 56 locaties. We gaan regelmatig naar andere plants om van elkaar te leren. Ik heb me ingezet voor de vermindering van de uitstoot van koolwaterstoffen door lakken op waterbasis te gebruiken. Voor enkele, grote toepassingsgebieden is dit een succes. Maar de ontwikkeling van watergedragen lakken voor blik stagneert in de breedte, waardoor we de steeds strengere uitstootnorm dreigen te overschrijden. Een deel van onze ovens zijn daarom voorzien van geïntegreerde naverbranders. In eerste instantie een tegenvaller, maar dankzij efficiënte warmteterugwinning en dus een verlaagd gasverbruik, toch een positief eindresultaat. ■

Tot aan je knieën in de stront. Dat hoort er bij, als melkveehouder van zo'n tweehonderd koeien. Maar je bent wel je eigen baas en altijd buiten. Daarom heeft Eduard Wullink (28), in 2007 afgestudeerd in de technische bedrijfskunde, altijd al wel geweten dat hij ooit het boerenbedrijf van zijn ouders zou overnemen.

Het is een prachtig stukje natuurschoon, waar de melkveehouderij van Eduard Wullink zich bevindt. Direct gelegen aan de IJssel, onderaan de Marledijk, ergens tussen Olst en Wijhe. De voorgevel van de boerderij oogt statig, een keurig geknipte buxushaag benadrukt dat nog eens. Daarachter de uitgestrekte weilanden met grazende koeien. Binnenshuis is het gezellig. De woonkeuken is niet groot, maar het uitzicht magnifiek. Het veertien maanden oude nichtje van Eduard scharrelt over de vloer. Pa Wullink heeft oppasdag en neemt zijn kleinkind mee voor een wandeling over de dijk. Het is elf uur 's ochtends, maar Eduard heeft er al wat intensieve uurtjes opzitten. Terwijl hij koffie inschenkt vertelt hij dat zijn wekker elke ochtend om kwart over zes rinkelt. 'Soms rek ik dat nog wel een beetje, hoor', lacht hij. 'Maar koeien kun je natuurlijk niet laten wachten.' En dan begint het dagelijkse ritueel van melken, de kalveren voeren en de beesten controleren. Pas om negen uur is er tijd voor het ontbijt. 'Daarna werk ik vaak wat administratie bij, zet ik dieren klaar voor de veearts of breng ik koeien weg die op het punt staan te kalveren. Ook moeten er nog koeien worden gevoerd die we wegens ruimtegebrek op een andere locatie hebben staan.'

Natuurlijk, 'op de boer' wordt 's middags warm gegeten en daarna is er vaak even tijd voor een dutje. Lachend: 'Een kwartiertje, langer niet. Mijn vader in de stoel en ik hier op de keukenvloer. Zo val ik niet te diep in de slaap.'

Afhankelijk van het seizoen staan er in de namiddag allerlei buitenactiviteiten op het programma. Kuilen, oogsten, of onderhoud. En om zes uur 's avonds begint het hele melkritueel weer opnieuw.

Eduard Wullink is de derde generatie die het boerenbedrijf aan de Marledijk 21 runt. Voorbestemd was dat zeker niet, want zijn ouders stimuleerden hun

Een rijk

zoon om vooral 'breed te kijken'. 'Het was helemaal niet zo dat ik me op mijn achttiende afzette tegen dit boerenleven, maar het beklemd me soms wel een beetje.' En dus ging Eduard studeren, technische bedrijfskunde aan de UT. Hij genoot van zijn studententijd, was actief bij Audentis, in het dispuut Høken, als roeier bij Euros en zelfs als roeicoach op de studentenwereldkampioenschappen in 2004. 'Al met al heb ik acht jaar gestudeerd, vooral dankzij mijn studieontwikkende activiteiten', lacht de melkveehouder.

Hoewel de gedachte om 'boer te worden' altijd op de achtergrond bleef

sluimeren, besloot Eduard toch eerst om voor een baas te gaan werken. Bij het Deense Maersk werd hij als trainee binnengehaald. 'Dat was best leuk, de wereld van het snelle geld en overal naar toe vliegen.' Maar als hij soms vanuit het raampje van zijn leaseauto naar buiten keek, was hij ook jaloers op al die mensen die lekker buiten aan het werk waren. En dus kondigde hij op een dag bij zijn werkgever aan: 'I'm going to be a farmer'. 'Sommigen lachten zich natuurlijk helemaal rot, maar ik wist toen al wat ik ervoor terug zou krijgen. Niet iets waar je rijk van wordt, maar wel een rijk leven.'

deed dat toch op kleine schaal. Eduard: 'En nu ik hier sinds het voorjaar van 2008 weer woon en werk, willen we de melkveestapel volop gaan uitbreiden. Door het bedrijf flink te laten groeien, hoop ik straks meer zaken te kunnen uitbesteden waardoor ik zelf tijd krijg om andere dingen te gaan doen. Wat? In ieder geval iets op het gebied van

op zondagavond ook naar het populaire tv-programma Boer zoekt vrouw. 'Maar dat is helemaal niets voor mij', grinnikt hij. 'Er zijn ook nog andere manieren om een partner te ontmoeten. Ik ga in ieder geval nog wel eens stappen in Amsterdam.' >>

boerenleven

Zijn vader komt de keuken weer binnengewandeld met de kleine peuter. Allebei een frisse neus. 'Natuurlijk ben ik blij dat Eduard het bedrijf wil voortzetten, maar eigenlijk had ik het niet meer verwacht. Ik was zelf al aan het afbouwen en nu beginnen we dus weer opnieuw.' Eduard legt uit dat de boerderij in 2001 werd geruimd wegens de MKZ-crisis. 'Uit voorzorg, maar het was het meest verschrikkelijke wat ik heb gezien. De beelden van de dieren die toen werden geruimd staan me nog op het netvlies.' Zijn vader wilde na die dramatische gebeurtenis in eerste instantie niet opnieuw beginnen, maar

ondernemerschap en landbouwgebied.' Dat hij weer introk bij zijn ouders, dat was wel even wennen. Aan beide kanten, overigens. 'Op den duur zullen mijn ouders een andere woning zoeken, maar dat is nu nog niet aan de orde.' Als de moeder van Eduard aanschuift, zegt ze met een knipoog: 'Maar eerst een vriendin. Alleen redt hij het niet, hoor.' Haar zoon moet er om lachen. Hij is inderdaad 'nog niet bezet' en kijkt

*'Boer zoekt vrouw?
Nee, niks voor mij.
Er zijn ook andere
manieren.'*

Of hij zich herkent in dat romantische plaatje van het boerenleven dat wordt neergezet door dit tv-programma? 'Helemaal niet. Uiteindelijk draait het hier ook gewoon om de rente en aflossing. Dat laat zo'n Yvon Jaspers niet zien. En natuurlijk weet ik wel dat wij op een hele mooie plek wonen, maar het is heus niet zo dat ik elke morgen juichend uit mijn raam kijk', klinkt het nuchter.

De reacties van zijn studiegenoten waren wisselend toen hij vertelde over het 'boer worden'. Later heeft Eduard nog wel eens gehoord dat er binnen studentenvereniging Audentis het verhaal rondging over 'een tbk'er die boer wordt'. 'Daar kan ik dan alleen maar om lachen.' Zijn jaarclubgenoten komen wel eens langs op de boerderij, en blijven dan ook logeren. 'Dan zakken we door tot een uur of vier, maar ik moet er om zes uur wel uit voor het melken. De rest roept dan wel heel stoer dat ze komen helpen, maar dat gebeurt natuurlijk niet.'

De kennis die hij bij technische bedrijfskunde heeft opgedaan is in zijn huidige beroep 'wel handig', maar 'niet noodzakelijk'. 'Ik mis bijvoorbeeld een hoop agrarische kennis, die andere boeren bijvoorbeeld opdoen op een hoge landbouwschool. Maar omdat ook dit soort bedrijven steeds complexer wordt, is het wel handig dat je in staat bent om ook zelf de cijfers door te rekenen. Bovendien ben ik door mijn studieachtergrond in staat om snel vakkennis op te nemen, ook dat is een pre.'

Eduard beent met ferme stappen door het modderige weiland, op weg naar zijn koeien. Op stal staan de kalfjes, de melkkoeien en de drachtige koeien. Het clubje bonte koeien in de wei zijn de pinken, die nieuwsgierig hun koppen naar het bezoek toedraaien. Eduard wijst aan tot waar zijn grond reikt. Een flinke lap in ieder geval. Aan het einde van de horizon zijn de bossen van de Veluwe te zien, en achter ons stroomt de IJssel. Een idyllische omgeving, maar Eduard is realistisch. 'Het mooiste van dit werk is toch wel het werken met dieren. Vooral omdat die beesten zo eerlijk zijn. Ze zagen tenminste niet aan de poten van je stoel.' ■

Jeroen de Kok zet industrieel erfgoed op de kaart Vuur terug in Drufabriek

Het enorme fabrieksterrein van de voormalige Drufabriek - vooral bekend om zijn gietijzeren gashaarden en potkachels - aan de rand van Ulft, een dorp vlak onder Doetinchem, ondergaat de komende jaren een metamorfose. De zeven stokoude gebouwen worden met behoud van hun gevel stuk voor stuk opgeknapt en krijgen een recreatieve bestemming. Jeroen de Kok (38) verdient er als directeur zijn brood. 'Het is een kans die je maar eens in je leven tegenkomt.'

De Kok noemt de oude Drufabriek een historische plek, die zijn hart heeft gestolen. 'Er is hier zoveel gebeurd. Bloed, zweet, tranen, zoveel historie. Arbeiders die van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in de gieterijen ploeterden voor een armzalig bestaan', vertelt hij tijdens een rondleiding over het terrein. DRU bestaat nog steeds, maar dan in een moderne versie in Duiven. Er worden onder meer houtkachels en sfeerhaarden op gas en elektrisch geproduceerd.

'Met de herinrichting van dit oude terrein, waar vroeger ijzeroer uit de grond werd gewonnen, geven we als het ware iets terug aan kinderen en kleinkinderen van de arbeiders die de fabriek groot hebben gemaakt. Ooit stonden hier aan de rivier de eerste hoogovens van Nederland.' IJzer dus. 'Nu hebben we hier goud in handen', aldus de Kok enthousiast. 'Het vuur is als het ware weer terug in de fabriek. Dit gaat dé toeristische trekpleister worden van deze regio. Met fietsroutes door de fraaie omgeving, met een link naar een ander industrieel erfgoed, het Ruhrgebied, op minder dan vijftig kilometer afstand. Dagjesmensen zullen zich hier de hele dag kunnen vermaken. En straks kunnen ze hier nog overnachten ook.' En misschien is het complex wel een interessante pleisterplaats voor de Batavierenrace (tussen Nijmegen en Enschede) die elk jaar op de laatste zaterdag van april door deze regio trekt.

>>

Tekst: Bert Groenman / Foto's ontleend aan het gedenkboek 'Drufabriek, droom in bedijf'

Zicht op (een deel van) het Drucomplex tijdens een open dag half augustus.

Het Portierscomplex mag dan onder zijn leiding zijn afgerond, het is nog maar het begin van een hele reeks projecten die de komende jaren stuk voor stuk gestalte gaan krijgen. Op allerlei plekken zijn bouwvakkers druk in de weer met bouw, schilder- en sloopwerk. Zoals in het staketsel van de oude emailleerfabriek. Hier komen appartementen die casco worden opgeleverd. De toekomstige bewoners kunnen zelf bepalen hoe ze hun leefruimte invullen. Een kunstenaar heeft er in de buurt een werkplek, anderen zullen volgen. In een van de oude fabriekshallen is een collectie te zien van alle producten die de oude ijzergieterij in de loop der eeuwen zoal produceerde. De eerste DRU-wasmachine staat er. Anno 1938. En badkuipen in diverse afmetingen, allerhande keukengerei, potten, pannen, brievenbussen, gashaarden, kolenkachels, radiatoren, betonmolens, teveel om op te noemen.

Een smalle loopbrug verbindt het Portierscomplex met de aanpalende opstallen. Vanaf het dak wordt het immense terrein in volle omvang zichtbaar. Het dorp ligt op steenworp afstand, achter ons de Oude IJssel en kilometers weiland. De Kok raakte bij toeval in Ulft verzeild. Solliciteren was er niet bij, hij werd gevraagd als trekker van de verbouwing en herinrichting van het Portierscomplex. Dat was anderhalf jaar geleden. De oud-UT-student had naam gemaakt als de bedenker van de nieuwe invulling van de oude Schouwborg in

Portierscomplex klaar

De plannen voor de DRU omvatten de fabrieken, de bijbehorende grond en het gebied aan de overkant van de Oude IJssel. Aan de randen van het fabrieksterrein is woningbouw gepland. De oude gebouwen in het hart van het gebied krijgen allerlei bestemmingen. In de Afbramerij bijvoorbeeld komt een kenniscentrum, annex museum, gericht op de metaalnijverheid. De emailleerfabriek krijgt een woon/werkbestemming. De kern en start van het hele project is het Cultuurcluster in het voormalige Portierscomplex. Dit gebouw bestaat uit meerdere panden die in de loop der tijd om en door elkaar zijn gebouwd. Hier waren vroeger de laadloods, kantoren, magazijnen, modellenmakerij, stamperij, portiersruimte en kantine/schaftlokaal te vinden.

Het eerste project, het Portierscomplex dus, is onder leiding van Jeroen de Kok voltooid en begin september 2009 opgeleverd. Er zit onder andere een trendy eet- en drinkgelegenheid in, conferentiezalen, vergaderruimtes, een multifunctionele lounge, bibliotheek, muziekschool, poppodium en een theater. De VVV Oude IJsselstreek heeft er een plek, evenals het ROC Graafschap College en Rijn IJssel (Horecaexploitatie Drufabriek is een leerbedrijf voor de horeca), verenigingen voor oudheidkunde, heemkunde en cultuur. Ook kan er getrouwd worden. Bekende Nederlanders als Youp van 't Hek en Joris Linssen hebben al opgetreden in het oude Portierscomplex.

het centrum van Enschede. 'Dat was leuk, maar het gebouw kreeg later toch niet de invulling die ik had voorgesteld. Maar het leverde me wel deze nieuwe baan op, men zag kennelijk wat in mij.'

Meteen vanaf het begin kwam De Kok als projectleider tot over zijn oren in het werk te zitten. 'Het ging niet alleen om het vestigen van een horeceabedrijf hier, maar ook om al die andere andere functies, allemaal projecten op zichzelf. Het theater, het poppodium, de bibliotheek, de trouwzaal, de vergader- en ontmoetingsruimten. Ik weet er inmiddels van. Ik ging over de grote lijnen, maar was ook betrokken bij de kleinste details. We begonnen met een kleine ploeg medewerkers vanaf nul en zijn nu, vanaf de opening in september, met een man of vijftig. Ik was tot voor kort de baas van de mensen die ik zelf heb aangenomen.'

Jeroen vertelt dat hij vrijwel direct na de officiële opening bekend maakte dat hij opstapt, althans als directeur. De oud-student technische bedrijfskunde wilde een pauze inlassen om bij te komen van de spannende maar slopende maanden waarin onder zijn leiding het oude Portierscomplex gestalte kreeg. 'Ik ging maar door, kende mijn eigen grenzen niet. Ik ben heel erg diep gegaan', vertelt hij eind november aan het eind van twee weken vakantie. 'Ik was op, had het helemaal gehad. Ik achtte deze stressvolle klus geklaard, iemand moest het maar van me overnemen. Ik ben niet iemand die zo'n grote tent wil runnen, daar heb je andere eigenschappen voor nodig. Het nieuwe is er af, het draait om de alledaagse dingen en dat is niks voor mij. Ik ben meer een bouwer. Maar het voelt wel als mijn kindje, daarom blijf ik.'

Begin volgend jaar begint De Kok aan het volgende hoofdstuk in Ulft. Op contract bij de gemeente Oude IJsselstreek gaat hij zich bemoeien met de verdere ontwikkeling van het complex. 'Een belangrijk element daarbij is de marketing. Dat traject moet nu ingezet worden. Men verwacht van mij dat ik de Drufabriek op de kaart zet. Dat lijkt me een mooie uitdaging.'

Loopbaan tot nu toe:

- Studie technische bedrijfskunde, informaticastroom (1990-1996)
- Tijdens studie actief bij roeivereniging Euros. Was voorzitter van de Varsitycommissie in het jaar dat Euros met Niels van Steenis de Varsity won (1995).
- Werkte bij de voorlichtingsafdeling van de UT (manager onderwijsmarketing), bedacht projecten als zomerkampen, schoolsites en de onlineleeromgeving, de voorloper van de Twente Academy. Was daarna nog manager bedrijfsvoering van de Student Union. ■

Gashaarden

Het DRU-terrein in Ulft is een van de oudste industriële locaties in Nederland. Bijna tweeënhalve eeuw (vanaf 1754 tot ver in de jaren negentig van de vorige eeuw) was hier een ijzergieterij en een metaalfabriek gevestigd, genoemd naar de oprichters Diepenbrock en Reigers. DRU was (net als Atag en Pelgrim op hetzelfde terrein) destijds vooral bekend van de gashaarden en potten en pannen voor de keuken. Het gebied omvat 13,8 hectare en is daarmee even groot als de Westergasfabriek in Amsterdam. Er staan 7 fabrieksgebouwen en complexen op met een grote cultuurhistorische betekenis. Het zijn alle Rijksmonumenten, die de komende jaren stuk voor stuk worden herontwikkeld. Er zijn plannen voor een hotel, een museum, een beeldenpark en misschien wel een bierbrouwerijtje. Het is het enige complex in zijn soort in de Achterhoek, aan de rand van het dorp (twaalfduizend inwoners) en aan de oever van de Oude IJssel. De herontwikkeling van het enorme terrein dat wordt aangeduid als 'Drufabriek' moet de economie van de gemeente Oude IJsselstreek een belangrijke impuls geven. Ulft ligt zo'n 10 kilometer ten zuidoosten van Doetinchem, tussen Silvolde en Gendringen. De grensplaats Dinxperlo ligt weer 9 kilometer verder.

Bron: 'Drufabriek, droom in beeld' verschenen ter gelegenheid van de opening van het eerste project.

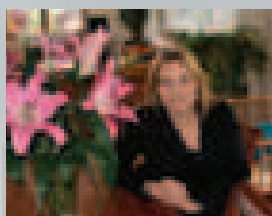

Gieters vangen het gesmolten ijzer uit de koepeloven op.

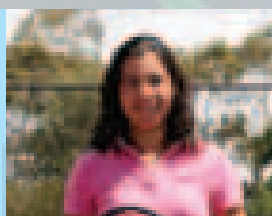
Het DRU-terrein in 1922

Flowerfarmer

20 t/m 22

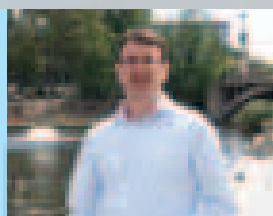
Australian Dream

23

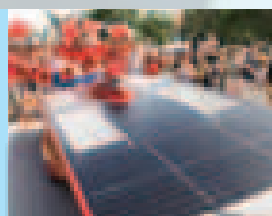
In gesprek met zes alumni

24 t/m 27

Een job in de olie

28

Achtste na crash

29

Deze en volgende pagina's staan in het teken van leven en werken *down under*, in Australië dus, op een dag vliegen van Nederland. De redactie sprak in Melbourne en Adelaide negen alumni en was in die laatste stad getuige van de finish van de World Solar Challenge. De meeste oud-UT'ers hebben zich definitief in Australië gevestigd en denken nauwelijks aan terugkeren naar Nederland. Wat wil je ook? Het weer is er aangenaam, de werkomstandigheden prettig en de cultuur noemen ze zonder uitzondering relaxt.

Mariske de Wit heeft een bloemenbedrijf in 'het Westland van Australië'

Bloeiend bestaan

In Enschede had ze een relaxt bijbaantje in een callcenter en dus moest oud-UT-studente chemische technologie Mariske de Wit (36) wel even wennen toen ze tijdens een vakantie opeens in de Australische hitte 'stond te buffelen in de bloemperken'. Maar het beviel, want sindsdien leidt ze een bloeiend bestaan als flowerfarmer.

Een goede bloem? Die is lang, bezit een stevige steel en heeft vooral een mooie knop. Maar hij bloeit niet. Althans, als je het Mariske vraagt. In Silvan, net ten westen van Melbourne, runt ze samen met haar man Rob (37) bloemenbedrijf Sunny Hill Flowers. Op de eetkamertafel staan prachtige lelies, maar op de farm zie je normaal gesproken geen open bloemen.

Op een landoppervlakte van 44 acres (17,6 hectare) telen Mariske en Rob lelies en irissen in een regio die ze het Westland van Australië noemen. Het hele dorp bestaat uit bloemen- en groentekwekers. Veel Nederlandse avonturiers hebben er een bloemenbedrijf, naast de groente- en fruitkwekerijen van de Italianen, een andere grote immigrantengroep. De roodbruine kleigrond is vruchtbaar dankzij vulkaanuitbarstingen van

eeuwen geleden en de staat Victoria heeft een goed klimaat. 'We hebben vier seizoenen en kunnen daardoor het hele jaar telen. Verder naar het noorden heb je te maken met langere hitteperiodes.' Mariske kende de bloemenhandel al toen ze in 1993 begon aan haar studie chemische technologie. Ze woonde in het Noord-Hollandse Breezand tussen de bollentelers en haar vriend Rob, die ze leerde kennen op de middelbare school, kwam uit zo'n bollenfamilie. Die relatie eindigde toen hij het avontuur koos, de wereld rondreisde en uiteindelijk in Australië het bloemenbedrijf van zijn oom overnam.

Mariske bleef in Enschede waar ze zich in zes jaar door haar studie sloeg. 'Ik heb altijd geweten dat CT het niet helemaal was. Het trok me vanwege de opkomende milieuproblematiek. Maar mijn hart lag niet bij de echte scheikunde. Ik wilde beslist niet het onderzoek in, want daar ben ik niet nauwkeurig genoeg voor. Maar ik heb het wel afgemaakt', klinkt Mariske voldaan. Hoewel ze al zo'n tien jaar aan de andere kant van de wereld woont, spreekt en mailt ze nog geregeld met vriendinnen van Trasiboulos, het onafhankelijk meidendispuut waar ze lid van was. 'Als ik in Nederland ben, probeer ik altijd af

te spreken met mijn jaarclubgenoten. Dan doen we een etentje en een borrel.' Haar CT-jaarclubje Cactus spreekt ze eveneens nog regelmatig. De jaarlijkse reünie van het damesteam van handbalvereniging Cabezota maakt ze niet altijd mee, maar ook die contacten onderhoudt ze. 'We vormen een hechte groep. Voor het eerst had de club genoeg dames om een team te vormen. We moesten in de laagste klasse beginnen en werden elk jaar kampioen. We zijn zelfs nog een keer Nederlands studentenkampioen geweest. Het was echt een leuk team, gezellig en fanatiek.' Ze zette zich een jaar in als secretaris voor het bestuur van de vereniging, vervulde in 1997 diezelfde functie in de Sportraad en was bovendien actief voor de faculteitsintroductie. 'En verder was ik er altijd bij als er wat georganiseerd werd.' Toen ze in 1997 op vakantie ging naar Indonesië en Australië en daar Rob opzocht, 'raakte het weer aan'. 'Ik begon als backpacker te werken op de farm, en vond het meteen leuk. Een eigen bedrijf past wel bij mij. Niet dat de productie me toen zo aantrok. Het was zwaar werk. In Enschede had ik een bijbaantje in een callcenter; hier stond ik te buffelen in de perken. Ik kreeg eelt op mijn handen!'

Ze zocht een stage in Australië, aan Monash University in Melbourne, en wilde ook Down Under afstuderen. Dat lukte niet, maar bij ECN in Petten rondde ze in elf maanden haar studie af. Daarna keerde ze linea recta terug naar Australië. 'Ik heb niet eens mijn buluitreiking afgewacht.'

'Kijk, deze bloem had eigenlijk vandaag geplukt moeten worden', wijst Mariske in een van de enorme plastic greenhouses op een net geopende lelie. De irissen worden in de buitenlucht geteeld; in kassen staan de talloze rijen lelies tot op heuphoogte. Sommige in het beginstadium, andere met al gekleurde knoppen. Die zullen de volgende dag geplukt worden. Sunny Hill Flowers telt dertien werknemers, deels backpackers die met het plukken hun vakantie in

Australië verdienen. Met een 4WD rijden we langs alle kassen van de farm. Achter op het terrein ligt een eigen waterreservoir waar je Australisch wildlife kunt tegenkomen. Mariske zag er al eens een vogelbekdier en er zouden slangen zijn, maar die hebben zich nog nooit laten zien. Er staat een frisse wind en het is bewolkt. 'Het is koeler dan normaal in oktober, goed voor onze teelt', aldus Mariske. In de kassen plukt zoontje Kyan (2) zo af en toe een bloem. Bestraffend wordt hij dan toegesproken door zijn zus Zoe (5), die de kassen eigenlijk te groot vindt om van begin tot eind door te lopen. De bollen importeren Rob en Mariske hoofdzakelijk uit Nederland, van het bedrijf van Robs broer. Zes miljoen per jaar, goed voor zo'n miljoen bossen. De irisbollen kunnen ze het hele jaar goed

opslaan. Lelies zijn zo'n zeven maanden houdbaar en worden in de Nederlandse winter uit Chili en Nieuw-Zeeland ingevoerd. Het stel heeft te maken met strenge quarantainemaatregelen van de Australische overheid. 'Tegen ziektes, maar het is vooral protectie van de eigen markt', vertelt Rob. Op de kassen waarschuwen bordjes dat je een quarantine area betreedt. 'Voor ons is het goed, we nemen het extra werk voor lief. Er komen weinig bloemen van buiten binnen, dus daar hebben we geen concurrentie van.'

'We beoordelen onze bloemen op de knop. Die moet lang gesloten blijven, hij mag niet gaan kieren of krullen. Heel belangrijk, anders wil de handel ze niet', benadrukt Mariske. 'Hoe rauwer hoe beter', aldus Rob. 'In een truck naar Western Australia zijn onze >>

als flowerfarmer

bloemen immers vier dagen onderweg.' Ze produceren uitsluitend voor de binnenlandse markt, en richten zich op het topsegment. In irissen is Sunny Hill Flowers Australisch marktleider met een aandeel van zo'n 25 tot 30 procent. Bloemen van Mariske en Rob zul je niet gauw in de supermarkt vinden; ze verkopen aan de betere bloemist. Mariske: 'We zijn een goldlabel begonnen voor special occasions en hotels. Dat verhoogt ook de status van ons normale product.' Het duo is altijd bezig nieuwe soorten te kweken. 'Vergeleken met de gemiddelde leliekweker zijn we heel fanatiek', weet

Mariske. 'Je hebt hier een voorsprong als je uit Nederland komt. We zitten bovenop de kennis van nieuwe soorten; Nederlanders zijn veel meer bezig met innovatie en efficiënt werken.' Maar in Nederland kunnen ze ook van de Aussies leren. 'Nederlandse kwekers brengen hun bloemen naar de veiling, wij moeten ze zelf vermarkten.' Het bedrijf heeft zo'n twintig grote vaste klanten, groothandels die doorverkopen aan de bloemisten. 'Wat marketing aangaat zijn we een stap verder. We zitten dicht op de markt en moeten ons echt onderscheiden. Daarentegen wordt in Nederland veel kennis gedeeld.

Er zijn studieclubs die ervan uitgaan dat een goed product goed is voor de hele markt. Hier is het ieder voor zich. Een goed product is goed voor de eigen portemonnee.'

Het gezin maakte bijna een jaar geleden bange dagen door tijdens de grootste bosbranden die Australië in jaren kende. Van twee kanten kwam het vuur op hen af. Ze stonden klaar om te vluchten, maar gelukkig liep het goed af. Van achter hun huis op een heuvel wijst de Mariske richting twee grote nationale parken op 25 kilometer van Silvan. 'De rook was wel een kilometer hoog, heel beangstigend', herinneren Rob en Mariske zich.

Aan Nederland mist Mariske vooral haar Nederlandse familie en vrienden. Ze gaan er eens in de twee jaar op vakantie, maar denken er niet aan terug te keren. Ze hebben het veel te goed naar hun zin in Silvan en zitten nog vol plannen om nieuwe leliesoorten te ontwikkelen. Het stel kocht net zeven acres land erbij. Binnen twee jaar moeten daar glazen kassen staan voor nog meer productie. 'De combinatie met kinderen is voor mij ideaal', vindt Mariske die zwanger is van de derde. 'Ik kan mijn eigen uren bepalen, we hoeven geen verantwoording af te leggen. Dit is echt een heel relaxte manier van leven.' ■

Jacqueline Teurlings op
banenjacht in Adelaide

Australian Dream

Jacqueline Teurlings (25) ging al tijdens haar studie op avontuur en na een niet zo succesvolle eerste baan trok ze opnieuw de wereld in. Met het geven van tennislessen bekostigt ze haar verblijf in Adelaide, maar in april loopt haar visum af. Om dat te verlengen, zal ze een vaste baan moeten vinden.

‘Pff, warm hè’, verzucht alumna toegepaste communicatiewetenschap Jacqueline Teurlings (25) als ze een terrasje zoekt in Gouger Street, het centrum van Adelaide. Het is eind oktober, de Australische lente, en voor het eerst stijgt het kwik boven de dertig graden. Een Australian Dream, zo kun je haar bestaan down under betitelen, beaamt Jacqueline. Ze is jong, maar heeft al veel van de wereld gezien.

Het begon drie jaar geleden toen ze na een stage een baan als projectmanager kreeg aangeboden op de communicatieafdeling van KLM. ‘Ik deed mijn master en daarnaast werkte ik drie dagen per week op het hoofdkantoor in Amstelveen. Gekkenwerk, maar een geweldige ervaring en het verdiende heel goed. Ik had alleen geen tijd om het geld uit te geven. Na zes maanden ben ik gaan reizen’, steekt Jacqueline vol enthousiasme van wal.

Ze trok viereuhalf maand in haar eentje door Azië (ook om familie op te zoeken, haar moeder is Filipijnse) en Australië. ‘Toen ik terugkwam, moest ik alleen nog afstuderen, maar ik had het reisvirus zo te pakken dat ik ook dat in het buitenland wilde doen’, vertelt ze. Het liefst in Australië. Toen dat niet lukte werd het een mijnbouwbedrijf in de regio van Johannesburg. Inhoudelijk een succes, maar verder een ‘bizar’ half jaar. ‘Ik zat zwaar beveiligd op een Office Park. Dat was niet leuk, nee.’

In augustus 2008 studeerde ze af. Haar eerste baan, bij een consultancybedrijf, werd geen succes. Het werk beviel niet en haar baas nog minder. ‘Ik wilde toch mijn jaarcontract uitdienen, maar het werd zo heftig dat ik na vijf maanden mijn

ontslag heb ingediend. En nu zit ik hier in Australië. Maar niet als toerist. Ik wil werken en de relaxte Australische lifestyle oppakken. Mijn droom is in de Asia-Pacific regio te werken. Maleisië of Singapore. Dan is Australië een goede start lijkt me.’ Ze ging naar Adelaide omdat ze die stad relaxter vond dan Sydney en Melbourne en er al mensen kende. In april 2010 loopt haar visum van een jaar af. Om langer te mogen blijven, zal ze een werkgever moeten vinden die haar sponsorship wil verlenen. Ze zoekt dus werk. ‘Ik moet de juiste mensen leren kennen, vertrouwen winnen. Dat valt niet mee.’ Ze had wat kortlopende jobs, maar nog geen vaste baan. ‘Vlak voor mijn vertrek kreeg ik in Nederland, nota bene in crisistijd, een baan aangeboden. Daar denk ik nog wel eens aan terug. Hier moet ik zelfs vechten voor banen onder mijn niveau, daar stond de deur voor me open.’

Om rond te komen geeft Jacqueline tennistrainingen. Ze tenniste in haar studietijd bij Ludica – en voor die tijd al – op een redelijk hoog amateurniveau. Nu staat ze vrijwel dagelijks op de baan, zowel bij een club als op scholen. ‘De Australische overheid wil kinderen meer laten bewegen, want ze worden te dik. Daar is veel geld voor, het verdient goed.’

Ze leidt een heerlijk leven, bekent de TCW-aluma. ‘Elke dag op de tennisbaan. Ik mag absoluut niet klagen, ik geniet ervan zolang het duurt.’ Mocht ze werk vinden, dan is het vele tennissen over. En als er geen baan komt? ‘Soms ben ik er wel eens bang voor. De economie zit niet mee, al behoort de Australische tot de betere in de wereld. Als mijn visum niet verlengd wordt, ga ik terug naar Nederland om daar weer werkervaring op te doen. Dat betekent niet het einde van de wereld, hoor.’

Zover is het nog niet. Ze heeft nog tot april. ‘Ik heb m’n masters degree, relevante werkervaring, ik hou vertrouwen’, besluit Jacqueline. En dan vertwijfeld: ‘Ik heb alleen een bedrijf nodig dat zegt ‘jou wil ik hebben’. De vraag is, waar en wanneer ga ik die vinden?’ ■

In gesprek met zes oud-UT-studenten in Melbourne

What you see is

Kroketten en mayonaise missen ze. Maar verder weinig, vertellen zes naar Melbourne geëmigreerde UT-alumni. De een woont er al achttien jaar, een ander 'pas' vier. Geen van hen denkt er vooralsnog aan terug te keren naar Nederland. De Australische levensstijl is relaxt en informeel. 'Het is ongelooflijk hoeveel mensen je met *hey mate* aanspreken.'

Het is een zonnige maandagmiddag in de Australische lente, eind oktober. Plaats van handeling is Threshermans, een bakkerij annex café in de Italiaanse buurt rond Lygon Street. De skyscrapers van de city van Melbourne liggen op steenworp afstand. Het terras loopt tot aan de straat, maar veel hinder van verkeer is er niet. De zes oud-studenten aan tafel wisten niet van elkaars bestaan totdat dit blad ze bij elkaar bracht. Het resultaat is een geanimeerd gesprek over het leven Down Under, en de spontane geboorte van een nieuwe alumnikring.

Integreren

Ron: 'Ik vond het in Australië een stuk gemakkelijker om me aan te passen dan in Engeland. Hier gaat het eigenlijk vanzelf.' Erik knikt: 'Integreren is heel eenvoudig. Je merkt bijna dagelijks dat één op de vier mensen buiten Australië is geboren. Als je met iemand praat, heb je een grote kans dat het ook een immigrant is.'

Matthijs: 'Ze stellen je hier vaak de vraag: waar kom je oorspronkelijk vandaan. Gewoon uit interesse. In mijn werk komt tachtig procent van buiten.'

Ook voor de anderen geldt dat driekwart van zijn collega's niet uit Australië komt. Dat zal met opleidingsniveau te maken hebben, vermoedt Bernt.

Marco knikt: 'Australië heeft een streng immigratiebeleid, maar als je een zak met geld meeneemt, is het gemakkelijk binnenkomen.'

Erik: 'Toen Labour aan de macht kwam dacht ik nog dat ze de grenzen dicht zouden gooien om de eigen banen te beschermen. Maar dat is niet gebeurd.'

Marco legt uit: 'Om binnen te komen, moet je punten verzamelen. Die krijg je op basis van werk- en studie-ervaring, en ook als je zelf geld meebrengt om te investeren.'

Matthijs lacht: 'Als je een Australische vrouw trouwt gaat het nog veel gemakkelijker hoor.'

Erik: 'Of als een bedrijf je sponsort'.

Marco: 'Maar als die onderneming failliet gaat, moet je geloof ik wel binnen een paar weken het land uit.'

Erik: 'Als een bedrijf je naar Australië wil halen, moeten ze bovendien eerst aantonen dat ze de expertise niet lokaal kunnen vinden.'

what you get

Ruimte

Marco: 'Wat ik echt anders vind, is het relationship management. Het gaat in Australië minder om wie je bent dan om wie je kent. Een old boys network. Ze vragen hier vaak van welke middelbare school je komt.'

Bernt: 'De klassenmaatschappij zit er inderdaad nog in. Voor ons maakt dat niet zoveel uit, want als je uit Nederland komt, gaan ze er sowieso van uit dat je een goede opleiding hebt gehad.'

Matthijs: 'Hier kun je van de universiteit afkomen met alleen een bachelor. Dat kun je vergelijken met een Nederlandse propedeuse. Soms is zo'n bachelor echt niet meer waard dan een mbo-diploma.'

Leo: 'Maar de helft van de Australiërs studeert op latere leeftijd nog. Er heerst een heel andere mentaliteit. Je moet ook wel, want diploma's werken. Je hebt je papiertje hier echt nodig.'

Bernt: 'Het land is me heel erg mee gevallen. De authenticiteit is veel groter

dan in Nederland. Daar doen mensen zich anders voor dan ze zijn. Hier geldt *what you see is what you get*. Heel prettig. En de ruimte, er is hier zoveel groen. In het begin kwam ik niet zoveel buiten Melbourne, dus toen zag ik er helaas niets van.'

Leo: 'Het maakt uit waar je in Australië zit. In Armidale heb ik alle ruimte, maar hier bouwen ze het helemaal vol.'

Marco: 'Je ziet ook veel de hoogte ingaan. In Sydney is dat nog meer. Waarom zitten jullie eigenlijk hier, en niet daar?' Iedereen lacht. Erik: 'Als je een week in Melbourne bent geweest, wil je toch niet anders meer?'

Ron: 'Sydney is heel erg Amerikaans, Melbourne lijkt veel meer op Europese steden.'

Matthijs: 'Er is hier bovendien geweldig veel te doen. Op het gebied van sport zijn er wereldevenementen. Volgende week is de Melbourne Cup, de paardenraces, en in januari weer de Australian Open.

En laatst zijn we met vrienden naar de Formule1 geweest.

Leo: 'Waar ik aan moest wennen zijn de enorme afstanden. Als je met de auto weg wilt, moet je altijd zorgen dat je tank vol is. Hier valt het nog mee, maar rond Armidale zijn er maar weinig benzinepompen.'

Matthijs: 'Je loopt niet even de deur uit, je moet altijd de auto nemen.'

Ron: 'Wij woonden eerst in Carlton, tegen het centrum, dan doe je dat juist wel. We reden hooguit vierduizend kilometer per jaar. Nu we meer naar de rand van de stad wonen, zijn dat er 25 duizend. Autorijden is wel lekker betaalbaar. En ook de huizen zijn niet duur.'

Matthijs: 'Dat verandert snel trouwens. Vijf jaar geleden kon ik van mijn flatje in Amsterdam hier een huis kopen. Nu zou dat niet meer kunnen.'

>>

Erik Steemers (43)

Gezin: Getrouwd met een Singaporese, dochter (12). UT: Informatica, afgestudeerd in 1991. Baan: Eigenaar van Tulip Investments, bedrijf vanaf huis in properties en futures. In Australië: Sinds 2002, toen Erik door Atos Origin werd uitgezonden naar Melbourne.

Marco Bouman (41)

Gezin: Getrouwd met Prudence, twee dochters (4 en 6). UT: Technische bedrijfskunde, afgestudeerd in 1992. Baan: Director of Operations bij een leasemaatschappij. In Australië: Sinds 2002. Marco kwam zonder werk naar Australië, maar had al snel een baan bij een grote bank.

Bernt Roelofs (48)

Gezin: Getrouwd met Annabelle, twee zoons (6 en 3). UT: Elektrotechniek, afgestudeerd in 1988. Baan: Huisman. Nu zijn twee kinderen naar school gaan wil hij weer aan het werk, waarschijnlijk in de *renewable energy*. In Australië: Sinds 1991 en vanaf mei van dit jaar Australisch staatsburger, met behoud van zijn Nederlandse paspoort.

Leo Goedegebuure (51)

Gezin: Getrouwd met Janet, twee dochters (22 en 18). UT: Bestuurskunde, afgestudeerd in 1983, daarna onder meer onderzoeksmedewerker, directeur onderzoeksinstituut CHEPS, beleidsadviseur van het college van bestuur. Baan: Directeur van nieuw onderzoeksinstituut dat zich bezighoudt met hoger onderwijsvraagstukken, University of Melbourne. In Australië: Sinds 2005, maar nog maar net aan het werk in Melbourne. Tot voor kort werkte Leo in Armidale aan de University of New England. Vliegt nog iedere week op en neer naar vrouw en kinderen in Armidale (op 1500 km). Eind dit jaar verhuist hij met zijn gezin naar een koopwoning in Melbourne.

Relaxt en informeel

Het *mateship* bepaalt voor een groot deel de Australische cultuur. 'Het is ongelooflijk hoeveel mensen je met *hey mate* aanspreken', aldus Marco. Geen van hen vindt dat bezwaarlijk. Integendeel, het is zelfs erg prettig. Het past bij de relaxte en informele levensstijl. Erik: 'Voor Australiërs is de work-life-balance heel belangrijk. Je moet niet proberen om in het weekend iets gedaan te krijgen of een meeting te plannen om half zes.' Matthijs: 'Bij ons op het werk heet het zelfs life-work-balance. Om de nadruk op life te leggen.'

Leo: 'Als je in zo'n klein gat woont als ik dan wordt dat relaxte nog veel dominantier. Ik merk dat het tempo in Armidale twee tandjes lager ligt dan hier.' De een wat vaker dan de ander, maar gemiddeld zo eens in de twee jaar komen de oud-UT-studenten in Nederland. Om vrienden en familie te bezoeken, en voor de kinderen. Als gevraagd wordt of ze ooit terug zullen keren, antwoorden ze bijna allemaal even stellig 'nee', al sluiten de alumni met (Nederlandse) kinderen het niet uit. Missen ze iets uit Nederland? Leo gevat: 'Goed voetbal.'

Marco: 'En goede kranten'

Ron: 'Of goede tv. Je kunt hier bijna alleen maar Amerikaanse series kijken.'

Erik: 'Australië kent weinig buitenlands nieuws. Over Nederland hoor je hier vrijwel niets. Ik kijk vaak even op

knipselkrant.nl.'

Matthijs: 'Ik mis het niet, maar kort geleden was ik bij mijn ouders en toen heb ik op zondagavond weer eens Studio Sport gekeken. Met het bord op schoot, heerlijk!'

Erik: 'Voetbal is hier niet zo groot. Op vrijdag en maandag is Australian football het gespreksonderwerp op het werk.'

Bernt: 'En in de zomer cricket.'

Matthijs: 'Van mij mag de mentaliteit ten opzichte van fietsers wel wat beter worden. In de buitenwijken zijn automobilisten ronduit agressief.'

Ron: 'Dat zie je ook in de kranten, die zijn anti-fietsen.'

Matthijs: 'Als jij in een auto een voetganger omver rijdt, staan er hooguit twee woorden in de krant. Doe je dat op de fiets, dan wordt er een heel artikel geschreven.'

Leo: 'Typisch Melbourne. In Armidale ga ik gewoon op de fiets naar het werk. Al moet je wel oppassen, want automobilisten zijn het duidelijk niet gewend.'

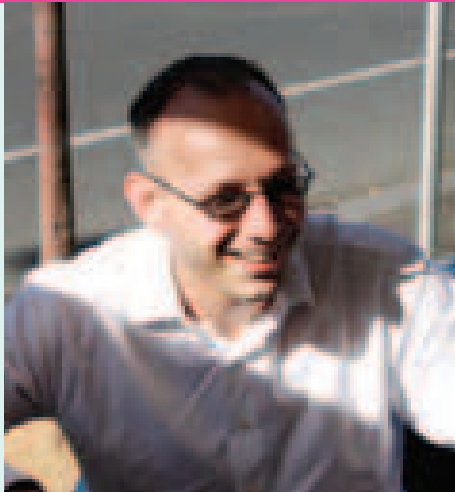
Ron: 'Het enige dat ik mis is een goede kroket.'

Marco: 'Die kun je hier wel krijgen hoor.'

Ron: 'Maar niet zoals de Nederlandse.'

Op dat moment zet een jongen van Threshermans een schaal met frietjes op tafel, met een bakje loempiasaus.

Leo: 'Goed, mayonaise dus. Vind je hier ook niet.'

Matthijs Klinkert (36)

Gezin: Getrouwd met een Australische, zoon (4) en dochter (1,5). UT: Technische bedrijfskunde, afgestudeerd in 1997, ook een jaar technische natuurkunde gedaan. Baan: Design Manager bij Thies, een grote aannemer. In Australië: Sinds 2004, nadat Matthijs het jaar ervoor trouwde met zijn Australische vrouw die hij in Amsterdam leerde kennen.

Ron van der Wal (47)

Gezin: Getrouwd met Anne-Wil. UT: Elektrotechniek, afgestudeerd in 1987. Baan: Eigenaar Tarma Software, eigen bedrijf in softwareontwikkeling, business games en consultancy. In Australië: Sinds 2001. Ron woonde daarvoor in Engeland, maar was toe aan iets nieuws. In 2003 kreeg hij de Australische nationaliteit en nam daarmee onbedoeld afstand van de Nederlandse. Eerder was het mogelijk twee paspoorten te hebben, maar die regeling kwam te vervallen.

Bernt: 'Een tip. Wisten jullie dat je op de Southbank lekkere dropjes kunt krijgen? Goedkoper dan in Nederland bovendien.' Uit het niets stelt Bernt, zelf achttien jaar down under en eigenaar van twee paspoorten, een gewetensvraag waaraan hij hoopt af te kunnen meten hoe sterk iedereen is geïntegreerd. 'Stel: tijdens de Olympische Spelen strijdt Nederland tegen Australië. Voor wie kies je?' Marco stellig: 'Nederland.' Erik: 'Voetbal wel, maar bij zwemmen ben ik voor Australië. In het tijdperk met Van den Hoogenband en Ian Thorpe, was ik honderd procent voor Thorpe.' Leo: 'Ik heb dat nog niet. Ik vind het heel leuk als Australië het goed doet, maar ik blijf voor Nederland.'

Alumnikring

Na twee uur verplaatst het gezelschap en het gesprek zich van Trehsermans naar Café Italia en voegt Mariske de Wit (zie pagina 20) zich bij hen. Tijdens het eten worden er nog meer ervaringen – en businesskaartjes – uitgewisseld, en iedereen haalt herinneringen op aan het campusleven in de jaren tachtig en negentig. Marco, Matthijs, Bernt, Leo, Ron, Erik en Mariske praten en lachen alsof ze elkaar al jaren kennen.

'Een geweldig initiatief', vinden ze het rondetafelgesprek van vanmiddag. 'Hartstikke leuk om op deze manier andere UT'ers in Melbourne te leren kennen. Iemand oppert vaker samen te gaan eten, bijvoorbeeld in Queen Victoria Building, waar Marco een klein Nederlands restaurantje weet. 'Kunnen we niet een eigen kring oprichten?', gooit iemand in de groep. Allemaal zijn ze enthousiast. Als aan het eind van de avond iedereen de auto of tram naar huis pakt, is afgesproken dat er na Kerst een nieuw etentje komt. De Alumnikring Melbourne is een feit. Op eigen initiatief. ■

Oproep

De redactie heeft haar best gedaan zoveel mogelijk alumni in Melbourne en omgeving uit te nodigen voor het rondetafelgesprek in Thresherman's. Er wonen vast nog meer oud-UT'ers in deze miljoenenstad. Marco, Matthijs, Bernt, Leo, Ron, Erik en Mariske zouden het leuk vinden ook met hen in contact te komen. Stuur een mailtje naar Bernt: berntr@gmail.com.

Peter Dieperink
werkt bij Australische
oliemaatschappij

Geen koploper in schone energie

Niet de Nederlandse drukte, vaak mooi weer en prachtige sportevenementen. CT-alumnus Peter Dieperink heeft geen enkele reden om terug te keren naar Nederland. Hij heeft het in Adelaide prima naar zijn zin. 'De stad is fantastisch met al die ruimte. En als je ergens naar toe wilt, sta je niet uren in de rij voor kaartjes.'

Bijna twintig jaar geleden was Peter Dieperink (43), toen student chemische technologie (1985-1991), voor het eerst in Adelaide. 'Ik hoorde bij de gelukkigen die in 1990 drie maanden konden meedoen aan een uitwisselingsprogramma met de University of South Australia. Ik heb toen onderzoek gedaan naar de extractie van olie uit korianderzaad.' Hij vond het er 'wel leuk' en ontmoette een Australische met wie hij inmiddels getrouwd is.

Het vierkante centrum van Adelaide wordt aan alle kanten omgeven door parken. 'Al die ruimte is fantastisch. De mensen komen veel buiten. De cultuur kun je een beetje vergelijken met Enschede. Men is hier relaxt. Het enige nadeel is dat alles ver weg is, je moet overal met de auto heen', bedenkt Peter zich. Grappend: 'Het dichtstbijzijnde dorp van betekenis is Melbourne, in de staat Victoria. De tweede stad hier, in South Australia, telt maar twintigduizend inwoners.' Ter vergelijking: in Adelaide wonen zo'n 1,1 miljoen mensen.

Toch is Adelaide geen drukke metropool vindt Peter, die een zoon van twaalf heeft en een dochter van tien. 'Als je eens naar een sportevenement wilt, hoef je niet in de rij te liggen om kaartjes te bemachtigen.' De oud-student chemische technologie gaat geregeld naar Australian football of naar de Tour Down Under die in januari weer wordt verreden. 'Dan staat het hier zwart van de mensen. Vorig jaar helemaal, toen maakte Lance Armstrong zijn comeback. Cricket is ook geweldig, helemaal als Australië tegen Engeland speelt. The Ashes (testmatches tussen Australië en Engeland, red.) winnen, daar draait het om.'

Zelf sport Peter ook. Bij Drienerlo was hij bestuurslid en zat hij in een voetbalteam. Ook in Australië speelt hij op het veld, in de 35+ competitie. Een keer per jaar spelen ze tegen een team uit de staat Victoria, een afstand die in Nederland gelijk staat aan een interland. 'Dat is een weekendje enorm veel lol hebben met elkaar', verzekert Peter.

De alumnus woont nu vijf jaar in Adelaide. 'Tijdens een vakantie zocht ik hier vrijblijvend naar werk. Toen kreeg ik een baan aangeboden bij Aker Solutions. Dat bedrijf doet projecten voor de Australische olie- en gasindustrie. Nee, integreren was niet moeilijk. Het helpt dat mijn vrouw hier vandaan komt, zij kende al veel mensen. Er bestaat in Adelaide een Dutch Club, maar daar ben ik nog nooit geweest.'

Sinds een paar maanden werkt Peter bij oliemaatschappij Santos, als projectmanager. 'Met m'n studie heb ik nooit echt veel gedaan, ik ben vooral als manager werkzaam geweest. Maar chemische technologie is natuurlijk wel een goede achtergrond als je in olie en gas zit', vertelt hij in een koffieveld op de hoek van King William Road, een van de belangrijkste wegen in het centrum van de stad.

Een dag later finisht in deze straat de World Solar Challenge. Volgens Peter gaan de ontwikkelingen in zonne-energie in Australië niet al te hard. Sowieso loopt het land qua schone technologie niet voorop. 'Met windenergie wordt al wel een en ander gedaan, en er zijn lobby's aan de gang voor schone kolen door CO2 af te vangen. Veel elektriciteitscentrales worden nog met kolen gestookt, want dat is overal aanwezig en gemakkelijk uit de grond te halen.'

Ook Peters werkgever Santos doet studies naar CO2-afvang en er lopen her en der in Australië projecten met geothermische energie. 'Voorlopig is dat echter nog niet rendabel', weet de CT-alumnus. 'Buiten de grote steden woont hier bijna niemand. Het transport van energie is de bottleneck. Geothermische opslag wordt midden in het land gedaan. Dan heb je duizenden kilometers elektriciteitskabel nodig. Dat kost een vermogen.' ■

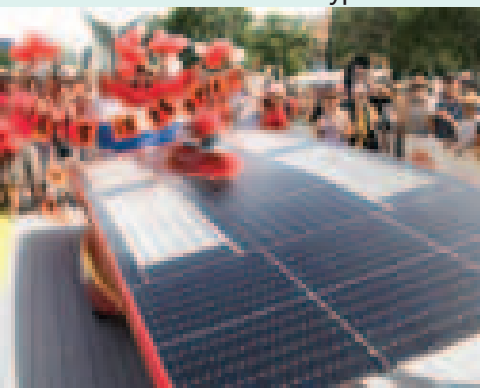
Na de crash was er weinig meer heel van de Twentse zonnwagen. De studenten gaven de strijd niet op, veegden de vitale delen weer bijeen en wisten na een nacht doorwerken toch te finishen. Dat vierden ze met een duik in de fontein. Foto: Gijs Versteeg.

Achtste na crash

Foto's: Paul de Kuyper

De World Solar Challenge 2009, de ruim drieduizend kilometer lange race voor zonnewagens die eind oktober werd verreden van Darwin in het noorden van Australië naar Adelaide in het zuiden, is voor het UT-team teleurstellend verlopen. Het evenement gaat voor de Twentse zonnewagen 21Revolution de boeken in als de race van de crash. De auto kreeg een lekke band, vloog over de kop en belandde in vier delen op het asfalt. Maar uiteindelijk kon toch worden gefinisht. Dat werd gevierd als een overwinning.

Op dag drie sloeg het noodlot toe voor de 21Revolution. Net ten zuiden van Alice Springs sloeg de zonnewagen met een snelheid van 95 kilometer per uur over de kop. 'Bij mijn rechterachterband hoorde ik lucht ontsnappen. In een keer was ie leeg en ik zwabberde over de weg', vertelde coureur Mart Bruinja na afloop. Hij kwam er met een schrammetje vanaf, maar de auto lag in puin. Veel zonnecellen waren gesneuveld, de achterwielophanging en het lenzensysteem bleken kapot en er zat een scheur in het frame.

Na een lange nacht doorwerken kon de auto wonderwel opgelapt worden. Met gematigde snelheid werd de race vervolgd. Uiteindelijk kwam de ploeg van UT- en Saxion-studenten als achtste over de finish, terwijl ze vóór het ongeluk nog op een vierde plek lagen. 'Heel even heb ik gebaald dat we niet hoger zijn geëindigd. Maar je hoort iedereen zeggen: wat ongelooflijk dat jullie de race nog uit hebben kunnen rijden. En dat is ook zo. Er was weinig niet kapot', aldus een vermoeide teamleider Tim Plattel vlak na de feestelijke finish op Victoria Square in het centrum van Adelaide.

Winnaar van de World Solar Challenge werd Tokai University uit Tokio. Hun auto Tokai Challenger reed met een gemiddelde snelheid van boven de honderd kilometer per uur in 29 uur en 49 minuten van Darwin naar Adelaide. Delft, winnaar van de voorgaande vier edities, eindigde op afstand als tweede, nipt voor Michigan. ■

Tunnel door hart

Ze is 83 meter lang, heeft een doorsnede van bijna zeven meter en doet meer dan twintig meter onder de grond haar graafwerk, met een gemiddelde van negen meter per dag. De megaboormachine van Saturn X, een samenwerkingsverband tussen Dura Vermeer Groep NV en het Duitse Ed. Züblin AG baant zich volgend jaar maart een weg onder de Amsterdamse binnenstad. Het zwaarste onderdeel van 150 ton wordt via het water aangevoerd. Oud-UT-student Remco de Kwant is als werkvoorbereider nauw betrokken bij de aanleg van de Noord-Zuidlijn, een operatie van formaat.

*Amsterdam die mooie stad is gebouwd op palen
Als die stad eens ommeviel wie zou dat betalen*

De palen uit het bekende rijmpje vormen een apart hoofdstuk in de aanleg van de Noord-Zuidlijn. Want hoe ga je met een alles verslindend graafwiel onder de binnenstad door terwijl daar funderingspalen op je wachten? De oplossing is tweedelig, weet Remco de Kwant (30). 'De tunnelboormachine (TBM) volgt het stratenpatroon om zo min mogelijk palen onderweg tegen te komen. Daar waar de TBM onder

Remco de Kwant studeerde in 2006 af bij civiele techniek en management. Zijn afstudeeropdracht deed hij bij Dura Vermeer op de afdeling Beton en Waterbouw. De Kwant ontwikkelde een logistiek model voor de aanvoer van materiaal via het water. Of het model werkt zal moeten blijken.

De lijn

De Noord-Zuidlijn is 9,7 kilometer lang. Eind 2016 wordt de lijn naar verwachting in gebruik genomen en vervoert dan dagelijks 185 duizend passagiers. De metrolijn begint bovengronds bij station Buikslotermeerplein in Amsterdam Noord. In een verdiepte bak rijdt de metro naar station Johan van Hasseltweg en gaat daarna onder de grond en onder het IJ door naar Amsterdam Centraal, het centrum en de Pijp. Het tunnelgedeelte waar SaturnX aan werkt is 3,2 kilometer en begint vanaf het Natte Damrak tot station Europaplein waar de lijn weer bovengronds komt.

De brilwand

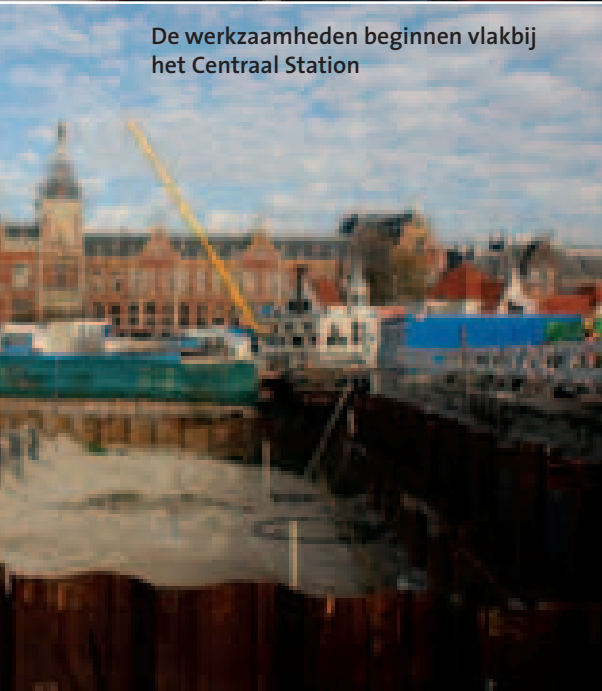
De startschacht, het Natte Damrak

van Amsterdam

De werkzaamheden beginnen vlakbij het Centraal Station

bestaande bebouwing doorgaat, graven we ver onder het paalpuntniveau. Bij het startpunt, het Natte Damrak, kunnen we wel oude houten palen aantreffen. De TBM zit dan nog niet zo diep. Vriesboren is hier de oplossing.' Legt uit: 'Met hulp van negentig meter lange lansen wordt de grond boven de toekomstige tunnel bevroren. Er ontstaat een vrieslaag. De palen worden stevig ingepakt. De TBM kan zonder gevaar voor verzakking aan het maaiveld de palen afsnijden. Daarna rusten de palen op de tunnel.'

Op een aantal andere locaties worden ook zogeheten mitigerende maatregelen toegepast, vertelt De Kwant. 'Via diepe schachten brengen we lansen onder de fundering van gebouwen. Hierdoor kan een water-cement-mengsel geïnjecteerd worden, mocht de grond verzakken. Sensoren in de kelders van die gebouwen houden in de gaten of er beweging is.'

De Vijzelgracht is een dramatisch voorbeeld van hoe het mis kan gaan. 'Daar bouwde een andere aannemer aan het ondergrondse station toen de huizen verzakten. De oorzaak? Een lekkage in de bouwput. Het gevolg? Veel emotionele schade bij bewoners, oplopende kosten, vertraging. En wij gaan een ander boortraject volgen.'

Dat adviseerde de onafhankelijke commissie-Veerman in haar rapport over de metrolijn begin juni. 'Aanvankelijk wilden we rechtstreeks boren van noord naar zuid, maar de tussenliggende stations Vijzelgracht en Rokin zijn door die verzakking nog niet klaar, dus boren we ook vanaf de zuidkant. Het moet een tijdwinst van ongeveer een jaar opleveren.'

In datzelfde rapport was ook te lezen dat de metrolijn helemaal voltooid moet worden voor 3,1 miljard euro, 500 miljoen meer dan begroot. 'We hebben lang moeten wachten, maar het ziet er naar uit dat we in maart van start gaan.' De tunnelboormachine ligt nu nog in losse delen opgeslagen op het bedrijventerrein van hijs- en transportbedrijf Mammoet. 'De vier zwaarste stukken, variërend tussen de 50 en 150 ton, komen per boot naar Amsterdam. Het andere materiaal gaat op groottransport.' Aan het Damrak ligt de startschacht, een 21 meter diepe en zestig meter lange caisson (betonnen tunneldeel). Daar wordt de boor in drie maanden in elkaar gezet. Twee enorme metalen tunnelringen vormen het startpunt. 'De brilwand'.

Volgens traditie krijgt de boor zelf ook een vrouwen naam en wordt een houten beeldje, de Heilige Barbara, ingezegend en ingemetseld. 'Anders krijg je ze niet aan het boren', weet De Kwant. Eenmaal klaar voor vertrek, maakt het graafwiel drie omwentelingen per minuut en verpulvert de machine alles wat-ie onderweg tegenkomt. 'Tunnelboren is heel fascinerend. En helemaal wanneer je in een binnenstad aan het werk bent. Je hebt met veel partijen en omgevingsfactoren te maken. De ruimte is beperkt en dat maakt het project complex en tegelijkertijd uitdagend.' ■

Tunnelboren

De gehele boorinstallatie weegt 870 duizend kilo en heeft een diameter van ongeveer 6,5 meter. Men verwacht dat de tunnelboor elke dag zo'n negen meter aflegt. De tunnel bestaat uit twee tunnelbuizen. In maart graaft Saturn X het eerste stuk vanaf de startschacht voor het Centraal Station naar Rokin (730 meter). Daarna wordt de boor gedemonteerd en bovengronds vervoerd naar de eindschacht Scheldeplein. Vanaf de zuidkant gaat de boor naar station Ceintuurbaan (950 meter), Vijzelgracht (560 meter) en begint vervolgens aan het laatste stuk richting Rokin (880 meter).

NIEUWE HUISSTIJL UNIVERSITEIT TWENTE SPRAAKMAKEND

UNIVERSITEIT TWENTE.

Ontdekken, onderzoeken, inspireren en geïnspireerd worden. De nieuwe huisstijl van de Universiteit Twente weerspiegelt het vernieuwende en veelzijdige karakter van de universiteit. De kleurrijke verzameling vormen roept associaties op met het universum, de fysica, de wetenschap in brede zin. De vormen komen soms rechtstreeks uit het onderzoek van de UT. Het oude logo maakt plaats voor een krachtig en no-nonsense woordmerk: Universiteit Twente, in kapitalen en afgesloten met een punt. Een nieuwe huisstijl maakt de tongen los, binnen en buiten de universiteit. Dat is goed. Of het nu gaat over het verdwijnen van de slogan 'de ondernemende universiteit' of over de punt achter het woordmerk. Of, tot aan Kamervragen toe, over de kosten van de operatie. Een nieuw gezicht trekt nu eenmaal de aandacht. Maar dankzij de veelheid aan vormen biedt de huisstijl ook veel voordelen: organisatieonderdelen kunnen een passende vorm en kleur kiezen, zonder te vervallen in een oerwoud aan logo's. Door niet in één keer volledig over te stappen, maar de huisstijl gefaseerd in te voeren, investeert de UT op een verantwoorde manier. En dat ondernemende? De Universiteit Twente blijft de ondernemende universiteit, laat dat duidelijk zijn. Dat zal de komende tijd blijken uit tal van nieuwe, al even spraakmakende initiatieven.

EXCELLENT ONDERZOEK MET OOG VOOR DE SAMENLEVING

De Universiteit Twente legt de komende vijf jaar een aantal nieuwe accenten in haar onderzoek. De lat komt hoog te liggen. Ook kiest de UT een aantal onderzoeksthema's die, dwars door de disciplines heen, veel impact hebben op de samenleving. Een van die thema's is duurzame energie.

Het onderzoek van de Universiteit Twente staat al hoog aangeschreven op een aantal terreinen, zoals nanotechnologie, zorgtechnologie en ICT, maar voor de onderzoeksinstituten is dat geen reden om comfortabel 'op de cruise control' verder te gaan. "De UT streeft naar een internationaal vooraanstaande positie op een aantal terreinen. Als je niet tot de top behoort, ben je niet interessant. Je kunt dus niet anders dan de lat hoger leggen, anders loop je achter", legt prof. Peter Apers uit, wetenschappelijk directeur van het Centrum voor Telematica en Informatietechnologie (CTIT). Samen met het College van Bestuur hebben de directeuren van de zes onderzoeksinstituten nieuwe prestatie-indicatoren opgesteld. "We willen de ruimte om te excelleren, vergroten. In het Nederlandse systeem van onderzoeksfinanciering dreigen excellerende onderzoekers te vaak slachtoffer van hun succes te worden, dat moeten we voorkomen."

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

"De financieel-economische crisis leert ons ook dat er nieuwe uitdagingen liggen in de maatschappij, nu en straks", aldus Apers. "Wij kunnen de mogelijkheden die de UT in huis heeft om antwoorden te vinden op urgente maatschappelijke vraagstukken, beter benutten. Door de technologie die hier wordt ontwikkeld, altijd in haar maatschappelijke context te plaatsen, landt die ook beter in de maatschappij. Je hoeft alleen maar naar de invloed van nieuwe technologie in de zorg te kijken: welke impact heeft het op de organisatie van de zorg, hoe gaan patiënten ermee om? Dit soort ontwikkelingen kunnen wij vanuit verschillende invalshoeken benaderen, dat is de kracht van de UT."

prof. Hans Kuipers

NIET SNEL GENOEG

Nog zo'n thema waarop de UT de krachten in de technische en gamma-wetenschappen wil bundelen is energie. Onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen zal de komende decennia drastisch moeten afnemen, nu de bodem van deze hulpbronnen in zicht komt. Dat betekent nieuwe energiebronnen en technologie, het betekent ook nieuwe regelgeving, economische modellen, publiekscampagnes. Apers' collega prof. Hans Kuipers leidt het onderzoeksinstituut IMPACT dat duurzame energie tot speerpunt heeft gemaakt in het onderzoek. "De overgang naar nieuwe energiebronnen gaat lang niet snel genoeg", zegt hij stellig. "Fossiel is nog steeds veel goedkoper dan de alternatieven. En de besluitvorming in de nationale en Europese context staat vaak in de weg. We durven als samenleving geen keuzen te maken." Kuipers realiseert zich maar al te goed dat het in dit krachtenveld niet alleen gaat om technologieontwikkeling. "Kijk naar de discussie over biomassa die concurreert met de voedselproductie en soms ook een groot beroep doet op schaars water. Kijk naar de onderschatting van de onrust rondom CO2-opslag in Barendrecht. Je móet technologie in de context plaatsen van vraagstukken van governance, communicatie, zelfs psychologie. Dat maakt dat ook je zo'n thema niet als onderzoeksinstituut kunt 'claimen', je moet juist de mogelijkheden die we gezamenlijk hebben, benutten."

VIRTUELE ENERGIECENTRALES

Het reclamespotje van Eneco, waarin gedemonstreerd wordt tegen de komst van een energiecentrale in de wijk – in werkelijkheid een hoogrendement ketel die ook elektriciteit opwekt – illustreert eigenlijk precies waar Kuipers en Apers het over hebben: een misverstand ontstaat snel. Het is ook een voorbeeld waarin informatie- en communicatietechnologie een belangrijke rol kan spelen, illustreert Apers: "We gaan straks zien dat energie veel meer decentraal wordt opgewekt. Als je een aantal van die micro-warmtekrachtkoppelingen koppelt in een woonwijk, krijg je een virtuele energiecentrale. We gaan de energie veel meer decentraal opwekken. Dat heeft gevolgen die veel verder gaan dan het installeren van een slim apparaat in huis. Je moet een nieuw prijsmechanisme ontwikkelen, waarbij software 'agents' voor jou onderhandelen, je moet een intelligent energienet opzetten met embedded systemen. ICT gaat daarin een cruciale rol spelen. Maar ook hier zie je dat je ook heel goed naar de organisatievraagstukken moet kijken."

GROENE CAMPUS

De thema's die de Universiteit Twente de komende jaren wil oppakken – naast gezondheidszorg en energie zullen dat bijvoorbeeld ook veiligheid en water zijn – worden vastgesteld in nauw overleg met relevante stakeholders in de samenleving. In het onderzoek naar biomassa uit algen, bijvoorbeeld, wordt nauw samengewerkt met collega's in Wageningen en met de industrie. Kuipers realiseert zich daarnaast dat een universiteit die zich wil profileren op duurzame energie, zelf het goede voorbeeld moet geven. Daarom is hij ook betrokken bij nieuwe initiatieven om de campus CO2-neutraal te maken.

prof. Peter Apers

ALUMNI HELPEN ELKAAR VERDER COACHING IS EEN NIEUWE TREND ONDER ALUMNI

Ervaren alumni hebben vaak een schat aan kennis en ervaring in huis die voor andere alumni zeer nuttig kan zijn. Vanuit de Universiteit Twente zijn daarom verschillende initiatieven opgestart om alumni als coach in te zetten voor andere alumni. Het idee is dat de alumnus de mogelijkheid heeft om zijn opgedane kennis en ervaringen over te dragen aan een alumnus die daar behoefte aan heeft.

Vanuit de alumnivereniging Principia van de studie Werktuigbouwkunde is gestart met het project 'Coaching, Kennisoverdracht & Ervaringsuitwisseling'. Zij hebben inmiddels een 'expertise-bank' van 41 alumni met een breed scala aan expertises en ervaringen: van technisch specialist tot directeur. Principia krijgt vragen binnen en zoekt daarbij een geschikte coach. Daarna kunnen de alumni zelf bepalen hoe ze gaan samenwerken. Zo heeft Bob Makkinga een coachrol bij de SWB Groep in Hengelo vervuld, waar Arno Wentink sinds 2000 directeur is. Beiden hebben werktuigbouwkunde gestudeerd en zijn via het coachingsproject van alumnivereniging Principia met elkaar in contact gebracht. De SWB Groep in Hengelo is een groot sociaal werk-leerbedrijf voor mensen met, zoals Wentink het zegt 'specifieke talenten'. Wentink: "Onlangs liepen we tegen een concrete vraag aan. We wilden onze Stadspost ook uitvoeren vanuit onze vestiging Industrie. Dat houdt in dat we 60 personen extra moeten laten werken met de logistiek van postbezorging. Onze vraag was: hoe kun je in zo'n geval de infrastructuur effectief benutten? Omdat onze expertise hier niet ligt, heb ik de vraag bij het coachingsbureau neergelegd."

Zo kwam Wentink in contact met Makkinga. Deze werkte tot zijn VUT aan de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. "Ik had daar altijd veel contact met bedrijven met een sociale werkplaats. Via het coachingsbureau hoorde ik van dit project bij SWB. Ik heb ervaring met dit type projecten en toen ik langskwam klikte het direct. Vervolgens heb ik de betrokken medewerkers van de SWB Groep ondersteund en met hen een voorstel uitgewerkt met

COACHCAFÉ

Eind oktober vond een nieuwe activiteit plaats op het gebied van coaching: het coachcafé. Dit was georganiseerd door de Alumnikring Utrecht voor Utrechtse alumni om de drempel naar coaching te verlagen. Dit is een nieuw concept waarin alumni elkaar op een verfrissende manier leren kennen en ervaringen kunnen uitwisselen in een informele setting. Alumni namen tijdens de bijeenkomst hun eigen loopbaan en talenten onder de loep.

ALUMNIMENTOR

Ook de faculteit Gedragswetenschappen (GW) wil alumni helpen bij hun verdere loopbaan. GW hoopt zo alumni te binden aan de opleiding die ze gevolgd hebben. Het alumninetwerk Pheidippus is afgelopen najaar gestart met de inzet van alumnimentoren. Het is de bedoeling dat de alumnivereniging ToPoS snel volgt. Een alumnimentor heeft dezelfde opleiding gevolgd als de pas afgestudeerde alumnus, maar heeft inmiddels meer dan vijf jaar werkervaring.

UNIVERSITEIT TWENTE.

een concreet tijdpad. De SWB Groep heeft hiermee ingestemd. Effectief heb ik de projectgroep getrokken. Vandaag was de laatste stap van het project. Het is goed gegaan.”

Wentink heeft de rol van de werktuigbouwkundige alumnivereniging Principia als prettig ervaren. “Ze hebben vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Verder hebben ze zich niet in het traject gemengd, maar dat is ook niet nodig. Een volgende vraag leg ik weer bij ze neer.”

Ook Makkinga is tevreden over de samenwerking. “Het is me goed bevalen. Het mooie is dat je elkaar verrijkt. Ik sta open voor een nieuwe opdracht, maar ik neem zeker niet zomaar alles aan. Ik moet een project wel echt interessant vinden, wil ik eraan beginnen.”

VENTURELAB TWENTE

Ook VentureLab Twente bouwt, in samenwerking met Kennispark Twente, aan een database met veel alumni die als business coach willen optreden voor ambitieuze ondernemers die een high-tech high growth bedrijf willen beginnen. Het project is in mei 2009 begonnen. Inmiddels worden de eerste 45 ondernemers gecoacht door een persoonlijke coach en kunnen ze gebruik maken van de expertise van andere coaches. Een duo dat door VentureLab nu samenwerkt is Jaap van Tilburg en Dennis Doubovski.

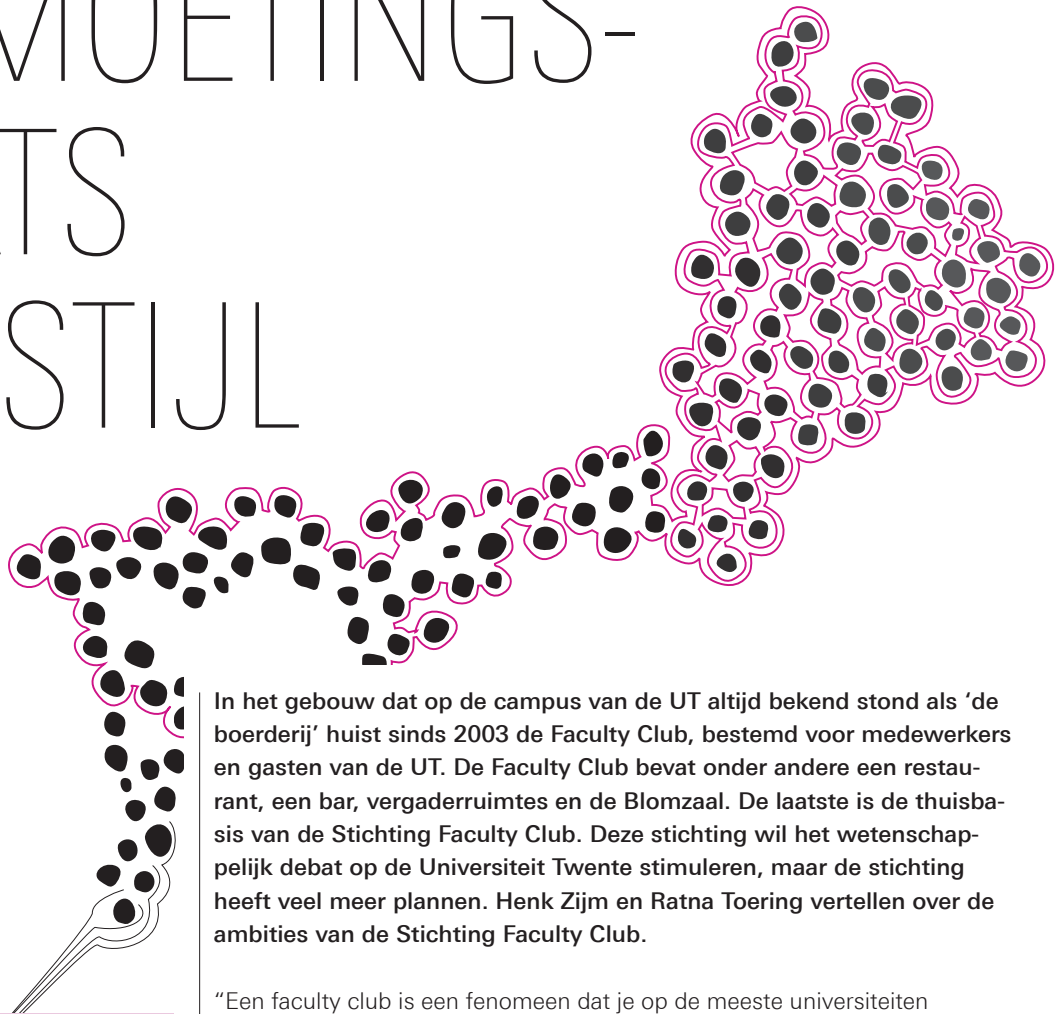
Dennis Doubovski is in 2007 zijn eigen onderneming gestart: Trade-Base. Dit bedrijf ontwikkelt internetgebaseerde informatiesystemen die vraag en aanbod van leveranciers bij elkaar brengen. Omdat Doubovski zelf een technische achtergrond heeft, was hij op zoek naar meer bedrijfskundige kennis. Zo kwam hij terecht bij VentureLab, dat ondersteuning biedt aan jonge ondernemingen.

In mei 2009 kwam Doubovski in contact met Jaap van Tilburg, die niet alleen coach is, maar ook organisatorisch betrokken is bij VentureLab. Sindsdien komen ze eens per twee weken bij elkaar en bespreken ze samen de ontwikkeling van Doubovski's onderneming. Van Tilburg coacht zelf al meer dan 25 jaar: “Mensen dagen mij uit. Het is leuk om het succes te zien en te volgen van diegene die je coacht. Je ziet hoe mensen zich op persoonlijk en zakelijk vlak ontwikkelen. De insteek van onze gesprekken spreidt zich uit over persoonlijke ontwikkelingen, teamontwikkelingen en zakelijke ontwikkelingen. Als blijkt dat Dennis ergens anders specifieke ondersteuning nodig heeft die ik niet kan bieden, breng ik hem in contact met expert-coaches.” Doubovski: “Wat ik fijn vind, is dat de coach helemaal los van je staat. Jaap komt vaak met creatieve ideeën waar ik zelf helemaal niet aan had gedacht. Die frisse blik van Jaap is voor mij erg belangrijk.”

Het kan zelfs zo lopen dat je van een gecoachte alumnus, zelf opeens coach wordt. Dat overkwam Jaap Beernink. Drie jaar geleden startte hij samen met een studiegenoot een eigen bedrijf: B&M Business Development. Dit bedrijf richt zich op high-tech bedrijven die een nieuw product op de markt willen brengen. “Vanuit de TOP-regeling voor spin-off bedrijven van de UT kregen wij toen een business mentor toegewezen,” vertelt Beernink. “In de eerste instantie waren dit informele bijeenkomsten. Al snel zagen wij hier een meerwaarde in en hebben toen ook andere, ervaren personen om advies gevraagd.” Al snel formaliseerde Beernink de club en zo ontstond een ‘Board of Expertises’ voor zijn bedrijf.

Inmiddels is Beernink zelf coach voor Venturelab Twente. Hij coacht een drietal personen die een eigen bedrijf oprichten of een nieuw product op de markt brengen. Beernink: “Het is heel bijzonder om als coach op te treden. Het proces van start-ups is nooit hetzelfde. Maar in de loop van de jaren leer je toch patronen herkennen. Zo kun je anderen helpen met jouw kennis. Dat is de kracht van een buitenstaander, die kijkt van een afstandje toe en kan je een spiegel voorhouden.”

FACULTY CLUB ONTMOETINGS- PLAATS MET STIJL

HENK ZIJM

Henk Zijm was tot 31 december 2008 rector magnificus van de UT. Sindsdien is hij hoogleraar Productie en Operations Management aan de faculteit Management en Bestuur. Daarnaast is hij sinds begin dit jaar voorzitter van de Stichting Faculty Club. Verder is hij actief als UT-ambassadeur en zet hij zich in om internationaal meer samenwerking op onderwijs- en onderzoekgebied te initiëren. Ook is Zijm voorzitter van het Bestuur van ASTRON, het NWO instituut voor radioastronomie in Dwingeloo, President van ISIR (International Society of Inventory Research, Budapest) en heeft hij zitting in enkele Raden van Toezicht van externe instellingen.

In het gebouw dat op de campus van de UT altijd bekend stond als 'de boerderij' huist sinds 2003 de Faculty Club, bestemd voor medewerkers en gasten van de UT. De Faculty Club bevat onder andere een restaurant, een bar, vergaderruimtes en de Blomzaal. De laatste is de thuisbasis van de Stichting Faculty Club. Deze stichting wil het wetenschappelijk debat op de Universiteit Twente stimuleren, maar de stichting heeft veel meer plannen. Henk Zijm en Ratna Toering vertellen over de ambities van de Stichting Faculty Club.

"Een faculty club is een fenomeen dat je op de meeste universiteiten terugziet," legt Henk Zijm, voorzitter van de Stichting Faculty Club, uit. "Het is een plaats bestemd voor community building; een plek waar je relaties mee naar toe kunt nemen en collega's kunt ontmoeten. Het achterliggende doel van zo'n club is om de onderlinge verbondenheid van de gemeenschap te vergroten."

In 2003 is op de UT de Stichting Faculty Club opgericht, met als thuisbasis de Blomzaal. Met de stichting wilden de oprichters het wetenschappelijk debat op de campus van de Universiteit Twente en daarbuiten stimuleren. Ratna Toering: "Dat gaat nou eenmaal beter op een plek met een warme en open uitstraling. Je maakt er veel makkelijker contact dan in een saai vergaderzaal."

De Stichting Faculty Club kent diverse lidmaatschapsvormen: voor individuele UT medewerkers, collectieve lidmaatschappen voor onderzoeksinstituten en lidmaatschappen voor alumni. De lidmaatschappen voor alumni biedt de stichting aan tegen gereduceerd tarief. Toering: "Dit zijn onze ambassadeurs. Die moeten we koesteren."

ONTMOETINGSPLEK

De Blomzaal is niet alleen een ontmoetingsplek voor collega's, maar ook voor werelden die elkaar normaal gesproken niet zo snel zouden ontmoeten. Als voorbeeld hiervan noemen Zijm en Toering de verschillende exposities

RATNA TOERING

Ratna Toering werkt als hoofd communicatie aan de faculteit Gedragwetenschappen. Op deze faculteit stuurt ze een team van communicatieprofessionals aan. Toering is eindverantwoordelijk voor de interne communicatie van de faculteit, de marketingcommunicatie van de opleidingen en de (wetenschaps) communicatie van onderzoek dat op 'haar faculteit' plaatsvindt. Binnen het bestuur van de Stichting Faculty Club houdt ze zich bezig met de communicatie van de stichting. Verder is Toering voorzitter van het alumninetwork van de opleiding communicatiewetenschap.

UNIVERSITEIT TWENTE.

van de Stichting Qua Art Qua Science die regelmatig in de Faculty Club te bezichtigen zijn. De exposities slaan de brug tussen de kunst en de wetenschap. Toering: "Het mooie van deze bijeenkomsten is dat je er compleet verschillende werelden bij elkaar brengt."

Andere regelmatig terugkerende activiteiten van de stichting zijn de maandelijkse Tête-à-Tête bijeenkomsten, waarin in een huiskamersetting twee gasten over actuele zaken discussiëren. De Tête-à-Tête vormt hierbij een opmaat voor een discussie onder het aanwezige publiek. Zijm: "Een regelmatig terugkerende discussie, ook in de Tête-à-Tête betreft bijvoorbeeld het thema van de ondernemende universiteit waarover ik een paar jaar geleden nog met Alexander Rinnooy Kan (voorzitter SER) heb gediscussieerd, en dat ook nu weer actueel is".

Toering benadrukt in dit verband dat de stichting in haar onderwerpkeuze volledig zelfstandig opereert. "We gaan geen enkele discussie uit de weg. We zijn heel duidelijk geen spreekbuis van het College van Bestuur van de UT. We zijn eerder een luis in de pels. Op het moment dat we constateren dat een bepaald onderwerp leeft – zoals nu bijvoorbeeld het geval is rondom de branding van de universiteit of de interactie tussen techniek en maatschappijwetenschappen – dan willen wij dat op de agenda zetten en er een debat over starten. We vinden het van belang dat discussies gevoerd worden."

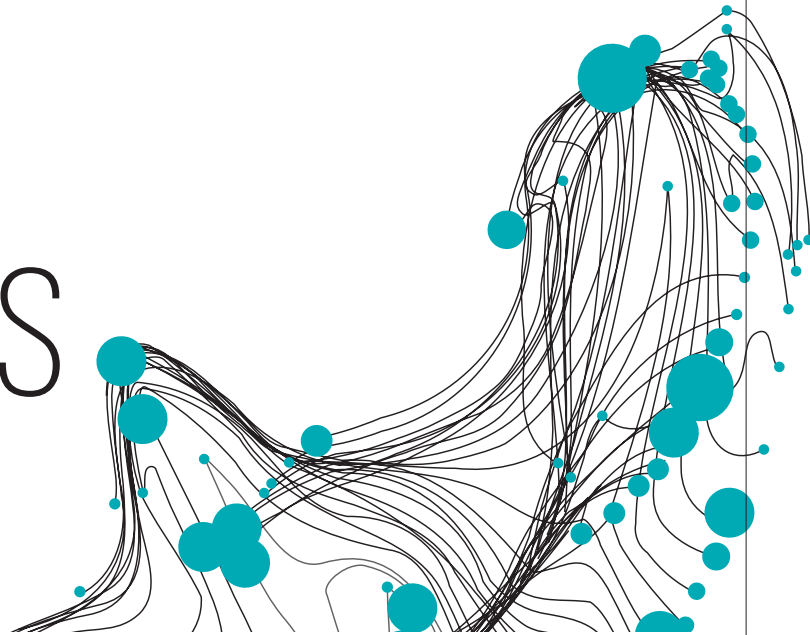
EXTERN

De Stichting Faculty Club is er overigens niet enkel voor interne UT-discussies. Zijm legt uit dat de stichting zich meer en meer extern wil profileren en de interactie met de buitenwereld wil opzoeken. "We moeten niet alleen als individuele wetenschappers maar ook als instelling veel meer naar buiten treden. Neem de campus: we zeggen hier op de UT altijd dat we een unieke campus hebben. Als dat zo is, dan moeten we er ook meer gebruik van maken. We moeten hem gebruiken om de UT er mee op de kaart te zetten. In de regio weten veel mensen wel dat er veel gebeurt op de UT, maar ze weten vaak niet wát er precies gebeurt. We moeten daarom mensen hier uitnodigen en het ze laten zien." Toering voegt hieraan toe: "We hebben op onderzoeksgebied te veel parels die binnen de poorten van de UT blijven. Het is zaak deze parels naar buiten te brengen. Wij kunnen hier een belangrijke faciliterende rol in spelen." Hierbij mikt de stichting heel bewust op het bedrijfsleven, bijvoorbeeld in de vorm van spin off bedrijven en bedrijven waar UT-alumni werken. Zijm: "We willen interactie tussen de regio, ondernemers, de UT-gemeenschap en het bredere publiek bevorderen." De Stichting Faculty Club wil daarnaast ook partijen op de UT helpen in hun profilering. Zo worden er speciale avonden voor de verschillende onderzoeksinstituten van de UT gepland. Toering: "Per instituut organiseren we een presentatie, gevolgd door een diner voor medewerkers van dat instituut en vooral voor bestaande en nieuwe relaties. Tijdens zo'n bijeenkomst kunnen de banden worden versterkt en kan het instituut laten zien wat ze in huis heeft. We hebben zelfs geregeld dat koks uit het restaurant 'De Librije' het diner verzorgen."

DADEN

Tot op heden was het voor de stichting lastig om al haar ideeën uitgevoerd te krijgen, maar hier komt verandering in vertellen Zijm en Toering. De stichting mag iemand aannemen voor de meer uitvoerende taken. Zijm: "Er zijn nu genoeg woorden geweest. Nu is het tijd voor daden!"

REVALIDEREN GEBEURT STEEDS MEER THUIS

NIEUWE HOGLERAAR MIRIAM VOLLENBROEK VERWACHT VEEL VAN NIEUWE TECHNISCHE HULPMIDDELEN

Patiënten gaan in de toekomst thuis beter revalideren dankzij nieuwe technische hulpmiddelen. Miriam Vollenbroek, de nieuwe hoogleraar Technology supported cognitive training for rehabilitation, voorziet grote sprongen vooruit. De Universiteit Twente en Roessingh Research and Development werken volop samen aan nieuwe producten.

Het is een bekend probleem uit de praktijk. In een revalidatiecentrum krijgt een patiënt gerichte oefeningen en professionele begeleiding om enigszins te herstellen van een (chronische) aandoening. Eenmaal thuis schiet de training er nogal eens bij in of worden de oefeningen verkeerd gedaan, waardoor de klachten weer de kop op steken. 'Het is ook wel logisch', vindt prof. dr. M.M.R. (Miriam) Vollenbroek. 'Je keert terug naar je eigen bestaan. Het komt er vaak niet van om oefeningen in te bouwen. Fietsen of wandelen, het gebeurt te weinig, bijvoorbeeld omdat het slecht weer is.' Het omgekeerde komt ook voor: de patiënt is juist te fanatiek en moet het daarna bezuren. 's Ochtends wordt er te veel hooi op de vork genomen, de rest van de dag is er geen energie meer over.

Dit maakt een controlemechanisme noodzakelijk, dat iemand thuis stimuleert of juist afremt tijdens zijn revalidatie. Zo'n mechanisme is inmiddels ontwikkeld door Roessingh Research and Development in samenwerking met de Universiteit Twente: een pda (personal digital assistant) ter grootte van een luciferdoosje. Dit apparaat geeft feedback op gemeten activiteiten en verstrekt tips die zijn toegesneden op de patiënt. Vollenbroek: 'Als meer beweging nodig is, verschijnt op het beeldscherm bijvoorbeeld de tekst: 'Ga even een blokje' om of 'Ga even een stukje fietsen'. Wie het rustig aan moet doen na een inspanning, krijgt het advies om een boek of de krant te gaan lezen.'

Deze feedback op dagelijkse activiteiten is niet genoeg. Een patiënt moet ook concreet gestuurd worden bij het doen van oefeningen. Dat kan door

ZORG OP AFSTAND DICHTERBIJ
Miriam Vollenbroek is op 1 januari 2009 benoemd tot bijzonder hoogleraar Technology supported cognitive training, een leerstoel die dankzij de stichting Universiteitsfonds Twente tot stand is gekomen. Vollenbroek, die vier dagen per week werkzaam is bij Roessingh Research and Development (RRD) en een dag bij de Universiteit Twente, hield op 12 november j.l. haar intrede met de titel 'Zorg op afstand dichterbij'. De nieuwe leerstoel richt zich op nieuwe technologie ter ondersteuning van thuisrevalidatie (dus buiten de muren van een zorginstelling). Daarbij gaat het om zowel het zorginhoudelijke aspect (hoe kan een apparaat het beste de thuissituatie van patiënten meten en helpen te verbeteren?) als design (welk ontwerp wordt het beste door de patiënten geaccepteerd en gebruikt?) en outcome (zorgt het apparaat inderdaad voor een betere revalidatie?). Het onderzoek gebeurt in samenwerking met het Medisch Spectrum Twente, zorgverzekeraar Menzis, de ministeries van VWS en Economische Zaken en bedrijven als Mobihealth, Yucat en Xsens.

middel van een webbased oefenprogramma, bijvoorbeeld voor het versterken van schouderpijnen of de ademhaling. Vollenbroek schetst hoe dat zou moeten gaan: 'Je logt in op een scherm aan de muur en loopt via een touchscreen door een programma met vijf oefeningen. Elke oefening wordt voorgedaan op het scherm en moet vijftien keer herhaald worden door de patiënt. Na afloop geeft de patiënt aan of het moeilijk was. We hebben dit systeem vier weken getest bij een groep patiënten met chronische pijn en zien dat hierdoor de therapietrouw enorm toeneemt. Normaal ligt het percentage op 40 tot 50%, nu deden de patiënten 80% van de gevraagde oefeningen. Een enorme vooruitgang, al weet je natuurlijk nooit hoe iemand het doet als hij weer helemaal op zichzelf is aangewezen.'

De ontwikkeling van feedbackapparatuur is gebaseerd op ervaringen van kleine groepen gebruikers. Is de communicatie stabiel? Vraagt het bedienen van het apparaat niet te veel handelingen? Allemaal vragen die aan de orde komen om het zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken. 'Wij zeggen altijd dat het niet moeilijker mag zijn dan pinnen bij de geldautomaat', vat Vollenbroek het samen.

SPIERONTSPANNINGSTRAINER

Op een vergelijkbare manier wordt in Enschede gewerkt aan de zogeheten Myo-tel, een spierontspanningstrainer op afstand. Het is een soort hesje met sensoren die via een EMG-systeem (elektromyogram) de spierspanning in nek of boven- en onderrug meten. De Myo-tel wordt momenteel getest in een Europees onderzoeksprogramma onder leiding van de nieuwe hoogleraar, die benadrukt dat nieuwe technologie nooit de professional helemaal zal vervangen. 'Een patiënt wil contact hebben met een deskundige die hem kan begeleiden. Dat zal altijd zo blijven. Maar in plaats van drie keer per week naar Het Roessingh gaat hij straks twee keer per week naar het revalidatiecentrum en doet hij een keer per week oefeningen met feedbackapparatuur. Met het oog op de toenemende vergrijzing is dat een belangrijke ontwikkeling.'

De technologie is al ver, al zouden sensoren eigenlijk nog iets kleiner moeten worden en de batterijen beter. Het grootste struikelblok is echter de financiële inbedding in het zorgsysteem. Vollenbroek legt uit: 'De Myo-tel bespaart de fysiotherapeut een half uur per week. Maar hij moet wel eerst fors investeren in apparatuur, terwijl hij bovendien minder vergoed krijgt van de verzekeraar. Op die manier ontnemen je een professional de prikkel om mee te gaan in nieuwe kostenbesparende en effectieve technologie. Bovendien zul je zoiets als een helpdesk moeten organiseren, anders is het voor een fysiotherapeut niet te behappen. De uitdaging is dit soort drempels weg te nemen.'

Het vergoedingssysteem moet volgens Vollenbroek worden aangepast. 'Een voorbeeld van financiering die therapeuten wel tot innovatie prikkelt, is een systeem waarbij een therapeut niet per uur maar per patiënt betaald wordt.' Daarnaast probeert Het Roessingh met een spin-off bedrijf (Telezorg Centrum) de implementatie van nieuwe revalidatietechnologie bij organisaties te bevorderen.

De verwachting is dat een aantal in Enschede ontwikkelde technologieën binnen vijf jaar in de zorg gebruikt gaan worden. Bij video-teleconsulting is dat al het geval. Ouders van kinderen met een aangeboren hersenafwijking hoeven dan niet meer acht zorgprofessionals afzonderlijk te bezoeken. De medici communiceren onderling, bijvoorbeeld door het toesturen van opnames met het looppatroon van het kind. Het scheelt ouders veel tijd en maakt de lijnen korter. Het systeem wordt door de zorgverzekeraar vergoed.

Vollenbroek durft nog verder te kijken. 'Ik hoop ook iets te kunnen doen met groepstraining op afstand. Een gezamenlijke oefening is leuker dan in je eentje oefenen. Je motiveert elkaar en kunt van elkaar leren. Verder denk ik dat we met aangepaste games ook veel kunnen bereiken. Stel je voor dat je dankzij de Wii thuis kunt wandelen in de bergen. Dat zou toch geweldig zijn?'

OPROEP VOORDRACHTEN VOOR DE MARINA VAN DAMME-BEURS

NIEUWE BIJZONDERE LEERSTOLEN

Dankzij diverse bijdragen is het Universiteitsfonds Twente erin geslaagd om in 2009 maar liefst vier nieuwe bijzondere leerstoelen in te stellen:

- Innovatie en implementatie van waterbeleid – prof.dr. Stefan Kuks – Stichting Leven met Water
- Technology supported cognitive training for rehabilitation – prof.dr. Miriam Vollenbroek – Roessingh Research and Development
- Business economics and medical technology in healthcare – prof.dr. Guus van Montfort - Prismant
- Ondernemende vernieuwing van de industrie – prof.dr. Steven Walsh – Centraal Instituut voor Industrieontwikkeling / Kamer van Koophandel Oost-Nederland

In 2010 zal het bestuur van het Universiteitsfonds Twente voor de eerste keer de Marina van Damme-beurs toekennen aan een getalenteerde, ambitieuze alumna van de Universiteit Twente. De beurs, bestaande uit een geldbedrag van € 9.000,= en een award, wordt mogelijk gemaakt dankzij een schenking van mevrouw dr.ir. M.A. van Damme-Van Weele. Zij was in 1965 de eerste gepromoveerde aan de toenmalige Technische Hogeschool Twente. De winnares van de beurs heeft drie jaar de tijd om het bedrag te besteden aan het verder ontwikkelen van haar loopbaan. Bijvoorbeeld door verdieping of verbreding van kennis of een internationale oriëntatie in de vorm van een studie, stage of project.

Verdieping van het eigen vakgebied is mogelijk aan een buitenlandse instelling van wetenschappelijk onderwijs, mits hieraan een diploma of certificaat verbonden is. Verbreding van de genoten opleiding kan ook binnen Nederland plaatsvinden.

PROFESSOR DE WINTER-BEURS

Dankzij een schenking van mevrouw De Winter kon het Universiteitsfonds Twente aan het begin van dit collegejaar een beurs uitreiken aan Sehar Iqbal uit Pakistan. Met deze beurs kan zij haar opleiding Applied Mathematics aan de UT volgen.

INTERNATIONALE STUDIEREIZEN

Met steun van het Universiteitsfonds Twente gingen de afgelopen maanden weer veel studenten van de Universiteit Twente de grens over. Het fonds is hoofdsponsor van alle internationale studiereizen en steunt daarmee het streven van de UT om studenten zoveel mogelijk internationale ervaring op te laten doen.

KANDIDATEN

Getalenteerde, ambitieuze vrouwelijke alumni met een master-, doctorandus-, doctor- of ingenieurstitel kunnen zichzelf kandidaat stellen alsook voorgedragen worden voor de Marina van Damme-beurs. Omdat medewerking van de kandidate essentieel is, zal zij na de voordracht benaderd worden voor het indienen van de juiste documenten.

VOORDRACHT

Bij de kandidaatstelling dient een plan te worden gevoegd hoe de kandidaat de beurs zal gaan besteden, inclusief motivatie en begroting. Dit plan moet door de kandidaat zelf worden opgesteld. Het plan moet duidelijk maken dat de kandidaat met de beurs een grensverleggende of disciplineoverschrijdende stap kan zetten in haar carrière.

De te volgen studie, de stage of het project moet leiden tot een diploma, een certificaat of een getuigschrift.

Bij de voordracht moet een actueel curriculum vitae worden ingeleverd.

SELECTIE

De plannen worden beoordeeld door een commissie bestaande uit een bestuurslid van het Universiteitsfonds, een hoogleraar van de UT en een vertegenwoordiger uit het bedrijfsleven.

PLANNING

Voordrachten kunnen tot 1 maart 2010 worden gestuurd naar:

Stichting Universiteitsfonds Twente

T.a.v. ir. A. Stobbelaar – SP326

Postbus 217

7500 AE Enschede

De beurs zal in april 2010 worden uitgereikt tijdens het UT-Innovatiecongres

Meer informatie op www.utwente.nl/ufonds

STEUN ONS

Voor het realiseren van onze doelen is veel geld nodig. Word daarom nu donateur en maak uw bijdrage over op rekeningnummer 59.27.19.189, ten name van Stichting Universiteitsfonds Twente te Enschede.

Als u ons wilt machtigen, kunt u gebruik maken van de antwoordkaart die u elders in dit Alumni Magazine aantreft.

Wilt u meer informatie over de fiscale voordelen van Schenkingen in Termijnen, kijk dan op onze site www.utwente.nl/ufonds.

De Stichting Universiteitsfonds Twente is een door de Belastingdienst officieel erkend goed doel. De Stichting heeft de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat donaties aan het fonds onder voorwaarden aftrekbaar zijn van de belasting.

Kilometers kabel

Tekst: Paul de Kuyper. Foto: Arjan Reef

Een miljoen kilometer aan glasvezel wordt jaarlijks verkabeld in de Twentsche Kabelfabriek in Haaksbergen. Oud-student elektrotechniek André Goorden (48) is er plantmanager. 'Het is een leuke uitdaging om in West-Europa een efficiënt productiebedrijf te runnen.'

Grote kans dat je een kabel van de Twentsche Kabelfabriek (TKF) in huis hebt. Van de data- en serverruimte van providers tot in de meterkast ligt glasvezelkabel die onder andere in Haaksbergen wordt geproduceerd. In totaal wordt er een miljoen kilometer vezel per jaar verkabeld. Zo'n kabel kan twee vezels hebben tot maximaal 912, vertelt André Goorden. 'Voor langere afstanden, de city-ring en de aftakking de wijk in, worden hoogvezelige kabels gebruikt. Het laatste stukje kabel dat de meterkast in gaat, telt in Nederland twee vezels.'

Goorden studeerde tussen 1980 en 1988 elektrotechniek in Twente, zijn afstudeeropdracht deed hij bij meet- en regeltechniek. Met zijn bul op zak ging hij aan het werk in de systeemontwikkeling en later het projectmanagement bij BSO, de voorloper van Atos Origin. In 2001 trad hij in dienst van de TKF, als productieleider van de glasvezelafdeling. Inmiddels is hij plantmanager telecom bij de Twentse onderneming en geeft hij leiding aan bijna honderd man in één van de twee fabrieken in Haaksbergen. Het bedrijf heeft ook nog een plant in Lochem. Hoewel zijn werk bestaat uit veel afstemmen en vergaderen, komt Goorden dagelijks in de grote fabriekshal om te 'proeven of er nog knelpunten zijn'. De van huis-uit elektrotechnicus is veel bezig met innovatie. 'We gaan continu door met het ontwikkelen van kabels. We leveren glasvezelkabels door heel Europa. Je moet je producten afstemmen op de lokale omstandigheden. In Nederland lopen de kabels door de grond, maar in Oost-Europa gaan ze door de lucht. Dan moet je zorgen dat ze bestand zijn tegen weer en wind en tegen een laagje ijzel kunnen.' 'We leveren veel meer dan kabels', vervolgt Goorden. 'We willen de klant een totaalproduct bieden, inclusief dataruimtes en wijkkasten, en zorgen bijvoorbeeld ook voor het logistieke proces rond de aanleg van onze kabels. We proberen het de graafploegen en installateurs zo makkelijk mogelijk te maken. De graafkosten maken een belangrijk deel uit van de kosten bij het aanleggen van een glasvezelnetwerk. De kabels zelf zijn relatief goedkoop.' Innovatie is voor TKF noodzakelijk om te overleven, weet Goorden. 'We zijn voortdurend op zoek naar dingen die iets toevoegen voor de klant en niet snel kopieerbaar zijn. Zo kun je groeien.' Essentieel voor een modern en efficiënt productiebedrijf in West-Europa, waar de loonkosten immers relatief hoog zijn. De alumnus: 'De uitdaging om op die manier de fabriek te runnen, maakt dit tot een erg leuke baan. Je moet constant vooruitdenken. Je kunt niet zeggen 'zo dat hebben we gedaan', op een knopje drukken om de machine aan te zetten en vervolgens tien jaar achteroverleunen.' ■

Heb jij Twente in jouw DNA?

Twente doet iets met je, het zet zich vast in je lijf, wordt onderdeel van je denken en doen! Steeds vaker horen we dat voormalig UT-studenten in Twente willen wonen en werken. Natuurlijk, in een uitdagende functie bij één van de topbedrijven.

Heb jij Twente in je DNA en wil je op de hoogte gehouden worden van carrièrekansen? Surf dan naar topbanen-twente.nl en schrijf je in.

powered by career center twente

Career Center Twente werft toppers voor Twentse topbedrijven en bemiddelt bij het vinden van een woning, kinderopvang, baan voor de partner en opleiding.

Rondje tapas na het werk

Oud-student werktuigbouwkunde Jan Veneman woont en werkt in een van de meest culinaire steden van Noord-Spanje: San Sebastián. Of, zoals de Basken het noemen, Donostia. De stad staat bekend om zijn vele Michelin-sterren en Pintxos-barretjes. Het werk en het eten bevallen Jan prima. Meer moeite heeft hij met de geslotenheid van de locals. 'Het is erg moeilijk contact te maken.' En over de ETA praten is not done.

Fatronik, het bedrijf waar Jan Veneman (35) sinds een jaar als ingenieur in de bio-robotica werkt, bevindt zich op een technologiepark aan de zuidkant van San Sebastián. Vanuit de kantoortuin heeft hij een prachtig uitzicht over de stad. Even nog, want er komt nieuwbouw. Zijn panorama raakt hij kwijt, maar de bioroboticagroep krijgt er een nieuw lab voor terug.

Het huidige lab is te klein. Er staan onder andere een armtrainer en een stabiliserend looprek voor patiënten die een hersenbloeding (cva) hebben gehad. Het zijn projecten waar de WB'er aan meewerkt. 'Fatronik doet onderzoek en ontwikkeling voor andere industrieën, waaronder de vliegtuigindustrie', vertelt Jan. 'De health-tak van het bedrijf is vrij jong, onze groep bestaat pas ruim een jaar. Wij ontwikkelen robots voor de revalidatie van cva-patiënten, op low-costbasis en in samenwerking met klinieken.' Zijn job sluit nauw aan bij zijn UT-carrière. Bij de vakgroep biomedische werktuigbouwkunde promoveerde Veneman in 2006 op het mechanicagedeelte van *lopes*, de looprobot die de UT ontwikkelt. In 1998 studeerde hij af in de thermische werktuigbouwkunde en twee jaar later als eerste doctorandus >>

‘Interactieve fitness- apparatuur wordt wereldwijd een hype’

in de wijsbegeerte van wetenschap, technologie en samenleving. Een promotie in de thermische hoek trok hem niet. ‘Te fundamenteel. Ik wilde eigenlijk bij mechatronica afstuderen, maar er werd toen gezegd dat als je kans wilde maken op een promotieplaats je beter voor een fundamenteel onderwerp kon kiezen dan voor iets toegepasts als robotica.’ Jan, een Friese jongen uit Franeker, kwam pas in 1993 naar Twente. Zijn propedeuse haalde hij in Leeuwarden. ‘Vrienden van mij deden hetzelfde. Achteraf had ik het misschien niet zo gedaan. Het is in ieder geval goed geweest dat ik mijn propedeuse in één jaar heb gehaald. Je komt na dat jaar met een groepje Friezen in Twente aan, terwijl iedereen daar al vriendenclubjes heeft. Natuurlijk kom je goed terecht, maar of het een voordeel is?’

Hij ging korfballen bij Vakgericht en deed daar ook commissiewerk, zoals de organisatie van het internationale toernooi. ‘Ik was geen studentunionachtige student, ik hield niet van dat bedrijfskundig gebral en gepushte activisme. Wel organiseerde ik excursies vanuit de Vestiging Friesland en later bij het dispuut De Vlam van thermische werktuigbouwkunde. Ook ging ik vaak mee op andere excursies. De leukste? Bij de chipsfabriek van Smiths. Grappig om te zien hoe de goede van de slechte chips werden gescheiden. En natuurlijk om de gratis zakken chips die we meekregen.’

Met zijn Friese vriendenclubje heeft Jan nog veel contact. ‘Toen we naar de campus kwamen, stond een patio op de Matenweg helemaal leeg. Daar hebben we allemaal onze hele studie gewoond. Nu gaan we jaarlijks nog met elkaar op skivakantie, al valt het steeds moeilijker te plannen. Iedereen gaat aan de kinderen. Dit jaar is het niet doorgegaan, maar voor volgend jaar is al wel een datum geprikt.’

Ook met de vakgroep waar hij promoveerde, heeft Jan nog regelmatig contact. Zo zijn er via hem inmiddels vier stagiairs van de UT in San Sebastián aan de slag (geweest). Hij heeft het naar zijn zin bij Fatronik, dat na een geplande fusie binnenkort bij de vijf grootste Europese onderzoeksinstellingen hoort. ‘Het is een heel jong en internationaal team. Ik vind het erg motiverend om feedback te krijgen van andere bedrijven. Op

een universiteit kun je interessant ontwikkelwerk doen, maar heb je geen idee of er later nog iets met jouw project gebeurt.’ Op dit moment werkt hij aan een nieuw project, een onderzoek naar de mogelijkheden om technologieën van Fatronik ook te gebruiken voor preventie. ‘Denk aan valpreventie bij ouderen, of het stimuleren van beweging’, legt Jan uit. ‘Er is al honderd keer aangetoond dat bewegen goed voor je is. Iedereen steunt dat, maar het blijft bij motivatiecampagnes. Wij willen ons richten op modernere interactieve fitnessapparatuur,

apparaten die feedback geven en je coachen. Dat wordt een wereldwijde hype', voorspelt hij.

Met zijn collega's, elf verschillende nationaliteiten, trekt Jan ook naast het werk veel op. 'We hebben een harde kern van een man of zeven. We gaan regelmatig naar het strand of de film. En op vrijdag werken we maar tot 14.00 uur. Daarna gaan we lunchen in de stad, heel uitgebreid. Dat duurt dan de hele middag.' Liefhebbers van lekker eten komen in San Sebastián helemaal aan hun trekken. Toeristische trekpleisters zijn de

vele Pintxos-barretjes. Pintxos zijn de tapas van Baskenland, kleine hapjes, warm of koud. Ze staan uitgesteld op de bar, vrij om te pakken; afrekenen doe je achteraf. 'Achter de bar weten ze dan nog precies wat je hebt gegeten', aldus Jan.

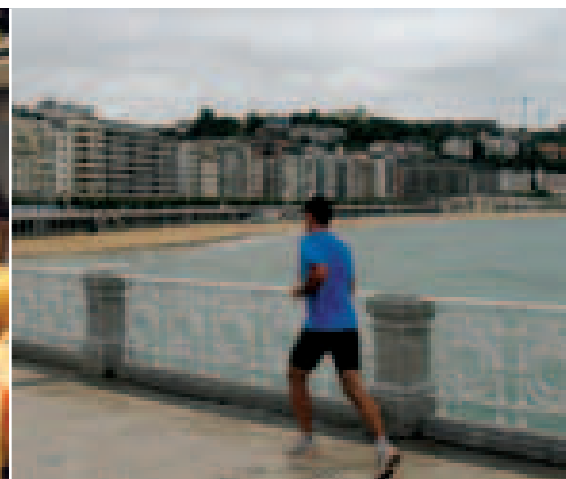
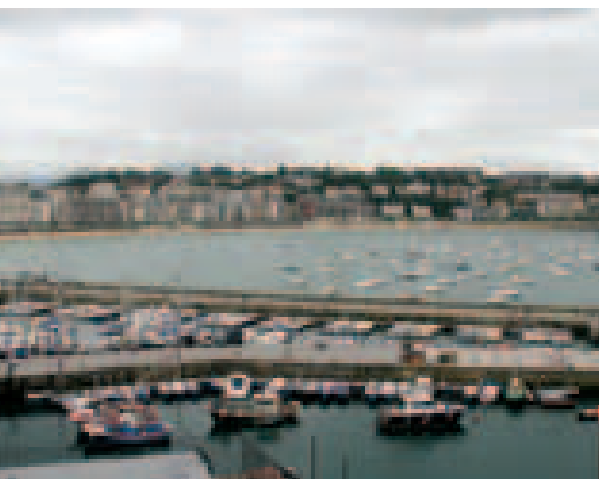
'Vaak gaan we wel dezelfde kroegjes langs, meestal een stuk of drie', vertelt de WB-alumnus in Bernardo Etxea, een Pintxos-bar waar de hammen in rijen aan het plafond hangen. Op de bar staan allerlei hapjes met olijven, gevulde kaasbolletjes en geroosterde champignons, maar ook een complete inktvis en een aantal behoorlijke krabben. 'Lekker', vindt Jan zijn toastje met rauwe ham en groene peper. Hij drinkt er een traditionele tinto, rode wijn, bij. 'Hier was ik nog nooit geweest, deze bar wilde ik altijd al eens proberen. Het is nog rustig, nu zijn er vooral toeristen – Britten, Fransen – de lokale bevolking komt later.'

'Het is helaas moeilijk contact maken met de locals', vertelt Jan onder het genot van een crepe bacalao (kabeljauw) en opnieuw een vino tinto in Casa Gandarias, een drukke kroeg. Rond de bar staat het vol en het personeel warmt aan de lopende band pintxos op. 'De taal was in het begin een hindernis. Als ze denken dat je toerist bent, hebben ze weinig met je op. Ze waarderen het wel als je Spaans probeert te praten. San Sebastián is een beetje provinciaals, Barcelona is bijvoorbeeld veel internationaler. De Basken maken niet gauw een praatje met iemand die ze niet kennen. Ze zijn heel gesloten. Gedag zeggen op straat doen ze niet. Er zijn collega's vertrokken omdat ze hier niet konden aarden. Zelf vind ik dat stugge niet per se negatief, ze lijken hierin wel een beetje op de Friezen.'

Van de Baskische afscheidingsdrang merkt Jan weinig. 'Ik zie natuurlijk wel spandoeken hangen en er is wel eens een demonstratie in de stad. Het is een taboe om er over te praten. De meeste mensen zijn best tevreden met hoe het nu gaat. Ze hebben al veel bereikt, vinden ze. Er zijn Baskische scholen en universiteiten en de regio heeft een eigen belastingstelsel. Maar er blijft een groep extremisten. Je kunt niet vrijuit zeggen wat je vindt. Publiek erover discussiëren is not done.'

Ondanks het moeizame contact met de Basken zelf is Jan van plan de stad niet al snel weer te verlaten. 'Toen ik naar Spanje ging zei ik tegen iedereen dat het voor een of twee jaar was. Ik merk nu dat je in een jaar geen eigen projecten opzet.'

Het werk motiveert dus, maar om het weer zou hij niet hoeven te blijven. Donkere wolken hangen eind augustus dreigend boven Playa de la Concha, het grootste van de drie stadsstranden. 'Mensen denken bij Spanje aan mooi weer. Hier in het noorden is het wisselvallig. Het weer wordt beïnvloed door de Pyreneeën en de Golf van Biskaje. Daardoor regent het hier meer dan in Nederland.' ■

Politicoloog Kees Aarts kijkt uit naar komende kiezersonderzoek

‘Een heel vreemd land’

Voor hoogleraar Politicologie Kees Aarts breken spannende tijden aan. Met verkiezingen voor gemeenteraden (2010), Tweede Kamer en Europees Parlement (2011) voor de boeg valt er veel te duiden en te onderzoeken. Over het stembusgedrag van de Nederlander is Aarts niet optimistisch. 'Ik maak me zorgen over ons politieke stelsel.'

Meer dan 25 jaar is Kees Aarts actief als politicoloog. Maar zo onoverzichtelijk als nu was het politieke landschap nog nooit. 'Het is er voor ons wetenschappers interessanter op geworden. Maar ook frustrerender. We zijn beter in het begrijpen en verklaren van stabiliteit dan van veranderingen.' Veranderd zijn de politieke verhoudingen zeker. Het aantal partijen nam de afgelopen jaren hand over hand toe, en daarmee ook de versnippering. 'Wat we zien is dat de band tussen partij en kiezer steeds minder hecht wordt. De partij moet zich steeds weer bewijzen, de kiezer maakt telkens een nieuwe afweging.'

Vaste aanhang verdwijnt

Voor de PvdA lijkt het slachtoffer van die ontwikkeling. In een recent krantenartikel vroeg Aarts zich zelfs openlijk af of de sociaaldemocratie nog wel zou overleven. 'De partij heeft te lang vertrouwd op de traditionele achterban. Er was altijd een nauwe band met de vakbond, die momenteel echter meer op één lijn zit met de SP. De PvdA stond altijd voor het tegengaan van sociaaleconomische ongelijkheid en de culturele verheffing van de arbeidersklasse. Beide idealen zijn min of meer bereikt. Tegelijk heeft de partij zelf ook enigszins afstand genomen van haar idealen, door bijvoorbeeld volop mee te werken aan meer marktwerking. Een vaste aanhang is er dus nu niet meer.' Voor de VVD, van oudsher de partij van middenstanders en andere ondernemers, geldt eigenlijk hetzelfde.

Zelfs het zo stabiele christelijke bolwerk CDA staat er minder goed voor dan velen denken, is de overtuiging van Aarts. 'Het is sinds 2000 een vluchtheuvel voor mensen die terugschrikken voor de extreme partijen aan de linker- of rechterszijde. Dat is geen aantrekkelijke positie. Het CDA straalt degelijkheid uit. Als Nederland in de afgrond stort, kun je daar altijd terecht. Maar de partij heeft zich de laatste jaren niet op bepaalde thema's kunnen profileren. Dat ze zoveel stemmen heeft gekregen, heeft te maken met een negatieve keuze. Dat gaat ze waarschijnlijk nog opbreken.'

Roulette

De Twentse politicoloog heeft nieuwe breuklijnen zien ontstaan die dwars door alle partijen gaan. De globalisering heeft een tweedeling veroorzaakt tussen winnaars en verliezers. De tegenstanders van globalisering (de verliezers) vinden onderdak bij zowel links (SP) als rechts (PVV). In de traditionele partijen voelen ze zich niet vertegenwoordigd. Deze breuklijn heeft niet de voorspellende waarde die de verzuiling en sociaaleconomische verhoudingen in ons land jarenlang wel hadden. Het gevolg: verkiezingen zijn een roulette geworden. Een tombola met een groot aantal kanshebbers op de hoofdprijs: regeringsdeelname.

Het zijn niet de onvrede en het cynisme die de politieke crisis hebben veroorzaakt, benadrukt Aarts. 'Er wordt al sinds jaar en dag geklaagd door de man in de straat dat ze in Den Haag

niet naar de kiezers luisteren. Dat is niet nieuw. Uit onze onderzoeken blijkt dat de tevredenheid over de democratie tot 2000 zelfs is toegenomen, en daarna slechts iets is afgenomen. De politieke belangstelling is wat gestegen. Wel is het zo dat de kiezer al in de vroege jaren negentig andere thema's belangrijk vond dan de gevestigde partijen, namelijk criminaliteit en het minderhedenvraagstuk. Toen al is een kloof ontstaan die pas onder Fortuyn echt zichtbaar werd.'

Aarts maakt zich zorgen over de politieke versnippering die Nederland in een verlamdende greep heeft. 'Het maakt ons land steeds moeilijker regeerbaar. Traditioneel volstonden twee partijen om een coalitie te vormen. Bij de laatste verkiezingen waren er drie nodig. Als we de opiniepeilingen mogen geloven, zijn na de komende verkiezingen in 2011 zelfs vier partijen nodig voor een meerderheid in de Tweede Kamer. De invloed van de kleine coalitiepartners wordt groot, want zonder hen is regeren onmogelijk. De partijen zijn elkaars gijzelaar, ze hebben geen enkel belang bij voortijdige verkiezingen. Je ziet nu al waar dat toe leidt. We hebben de laatste kabinetten niet kunnen betrappen op veel daadkracht.'

Italiaanse toestanden

De politieke toekomst van ons land beziet Aarts met enige somberheid. Het kan zo niet verder, denkt hij. Er moet iets gebeuren. Maar wat? 'Er blijven grofweg drie mogelijkheden over. De partijen onderkennen de problemen en zoeken meer samenwerking. Men zal dus over de eigen schaduw heen moeten stappen, maar dat is niet zo'n waarschijnlijk scenario. De tweede mogelijkheid is een hervorming van het kiesstelsel. Dan kun je denken aan de invoering van een kiesdrempel of het districtenstelsel. Daar wordt al tientallen jaren vruchteloos over gediscussieerd, dus ook daar verwacht ik weinig van. Blijft de derde optie over. Die houdt in dat het eerst slechter wordt voordat er verbetering optreedt. Italië is dan ons voorland. Daar was in de jaren negentig een niet functionerend partijstelsel dat is omgevormd. De situatie in Nederland is dusdanig dat we niet achterover leunend kunnen zeggen dat we geen Italiaanse toestanden zullen krijgen. We zijn al lang niet meer het boegbeeld van politieke stabiliteit. Nederland is in politiek opzicht een heel vreemd land geworden.' ■

Verrast door Fortuyn

De Universiteit Twente organiseert, onder leiding van politicologen Kees Aarts en Henk van der Kolk, in 2011 het Nationaal Kiezersonderzoek. Er worden vragen opgesteld voor 3.000 kiezers, die zowel voor als na de Kamerverkiezingen worden geïnterviewd over hun stemgedrag en politieke voorkeur. Een deel van de geïnterviewden werd ook in 2006 al bevraagd, zodat een goede vergelijking kan worden gemaakt. Het NKO vindt plaats sinds 1971. Kees Aarts is er sinds de jaren tachtig nauw bij betrokken. In al die jaren heeft hij de opkomst en neergang van politieke partijen geanalyseerd. Heeft Aarts in die periode onvoorziene ontwikkelingen meegemaakt? 'De opkomst van Fortuyn heeft me verrast. Er waren duidelijke aanwijzingen dat de gevestigde partijen onderwerpen lieten liggen die de kiezer erg belangrijk was gaan vinden: criminaliteit en buitenlanders. Maar ik had niet verwacht dat Paars zo zou instorten en Fortuyn zo'n verkiezingsuitslag zou behalen.'

Spectaculair snelle virusdetector

Even snel vaststellen of je besmet bent met een virus, dat is er vaak niet bij. Een bloed- of speekselmonster moet eerst naar een gespecialiseerd lab, de uitslag laat soms dagen op zich wachten. De nieuwe draagbare virusdetector van Ostendum, een spin-off bedrijf van de Universiteit Twente, moet hier verandering in brengen. De detector kan binnen vijf minuten bepalen of iemand besmet is of niet.

Met de uitbraak van de Mexicaanse griep is de vraag naar een detectiemethode die snel en eenvoudig kan controleren of iemand besmet is met een virus, weer uiterst actueel. Met de beschikbare methoden duurt het immers enkele uren tot dagen voor er uitsluitel is. Bovendien heb je een gespecialiseerd laboratorium en getraind personeel nodig. Een vinding van Ostendum, een spin-off bedrijf van de UT, brengt daar verandering in. Het bedrijf heeft een draagbaar apparaat ontwikkeld dat binnen vijf minuten kan aantonen of iemand besmet is met een specifiek virus of niet.

Vingerafdruk van virus

Het apparaat bestaat uit twee onderdelen: een lab-on-a-chip-systeem en een draagbare detector. Een lab-on-a-chip is een miniatuurlaboratorium ter grootte van een chip. De chip bevat kleine vloeistofkanalen om bloed- of speekselmonsters te transporteren. In de kanaaltjes bevinden zich zogenaamde receptoren. Dit zijn biologische stoffen waaraan een specifiek virus kan binden. Vervolgens wordt licht, afkomstig van een laser, door de vloeistofkanalen gestuurd. Als een virus gebonden is aan één van de receptoren, verandert dat de gang van het licht. Deze verandering komt tot uiting in het interferentiepatroon dat een vingerafdruk is van de aanwezige virussen in het monster. De methode is extreem gevoelig. Zo is het al mogelijk om de binding van één enkel virusdeeltje te meten.

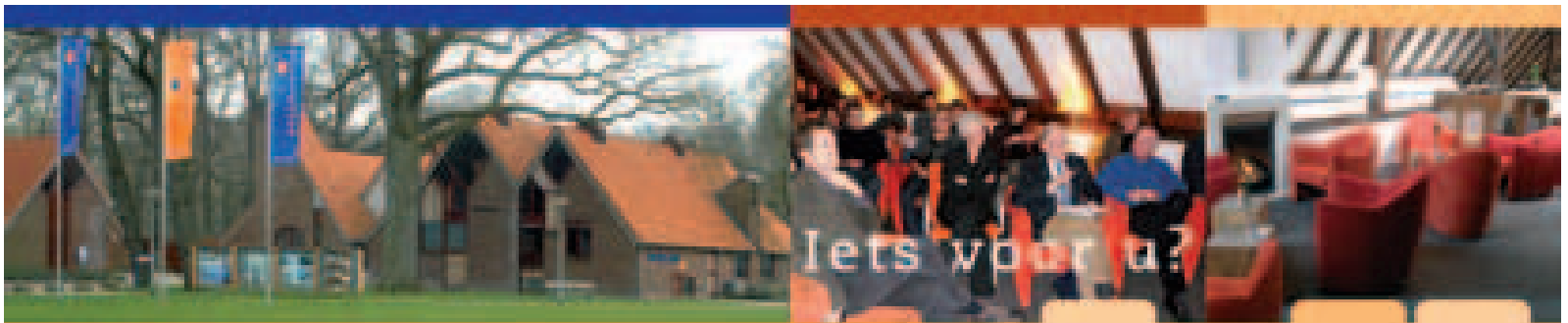
Het systeem kan overigens niet alleen virussen detecteren, maar ook specifieke bacteriën, eiwitten en DNA-moleculen. Een verhoogde of verlaagde concentratie hiervan in iemands speeksel of bloed kan ook betekenen dat iemand een bepaalde

ziekte onder de leden heeft. Het enige dat de detectiemethode van Ostendum vereist, is een speeksel- of bloedmonster van de te testen persoon en de beschikbaarheid van een specifieke receptor - een biologische stof die bindt met een specifiek micro-organisme of een biologische stof. In het geval van een virus moet er bijvoorbeeld een specifiek antilichaam voor dat virus beschikbaar zijn.

Handzaam prototype

Aurel Ymeti, R&D directeur van het bedrijf, toonde in 2007 tijdens zijn promotieonderzoek al aan dat het principe van de detector werkt. Destijds met een redelijk omvangrijke laboratoriumopstelling. In 2008 heeft hij het bedrijf Ostendum opgezet om het principe door te ontwikkelen tot een marktklaar product. Ondertussen zijn de eerste handzamere prototypes ontwikkeld. Deze worden momenteel in de praktijk getest door verschillende laboratoria. De onderzoekers gebruiken de uitkomsten van deze tests om, indien nodig, het apparaat verder te verbeteren. Eind 2010 verwacht Ostendum een eerste apparaat gereed te hebben dat op de markt gebracht kan worden. ■

Iets voor u?

Stichting Faculty Club

De Stichting Faculty Club heeft als doel het wetenschappelijk discours op de Universiteit Twente en in haar omgeving te stimuleren. Naast het beschikbaar stellen van de Blomzaal als ontmoetingsplaats voor medewerkers, alumni en hun relaties, organiseert het bestuur activiteiten, zoals maandelijkse Tête à Tête of themabijeenkomsten en Business & Science borrels. Fellows van de Stichting Faculty Club kunnen gebruikmaken van de faciliteiten van de Blomzaal en er voor zichzelf en hun introductie een drankje schenken. Uiteraard ontvangen zij eenkerndigingen voor activiteiten die de Stichting Faculty Club ontloopt.

Wilt u meer informatie aanvragen?
 Het bestuur van de Stichting Faculty Club bestaat uit medewerkers van de Universiteit Twente en alumni. Het bestuur wordt gecoördineerd door de Universiteit Twente. De Stichting Faculty Club is een vereniging van personen die de Stichting Faculty Club ondersteunen. Het bestuur van de Stichting Faculty Club is verantwoordelijk voor de activiteiten die de Stichting Faculty Club ontloopt.

Faculty Club

Voor informatie:
 Emile Keizers
 tel. 053 489 3297

e | m.keizers@utwente.nl
 www.utwente.nl/facultyclub

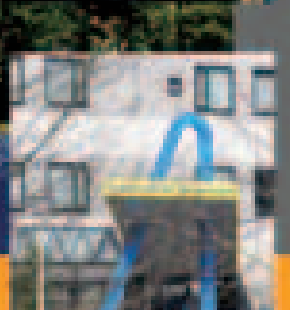
IXX Drienerburgh
conferentiehotel

UNIVERSITEIT TWENTE.

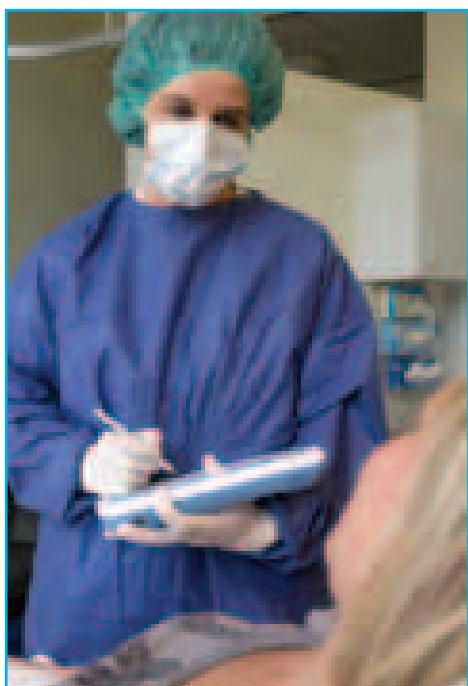
www.drienerburgh.nl

welkom op de campus van 1001 mogelijkheden

1001 mogelijkheden | 1001 mogelijkheden | 1001 mogelijkheden | 1001 mogelijkheden

MRSA bestrijden met een website

Gemiddeld één op de tien Europeanen loopt tijdens een behandeling in een ziekenhuis een ziekenhuisbacterie als MRSA op. Om besmetting te voorkomen hanteert elk ziekenhuis een uitgebreid protocol, van soms wel 150 pagina's lang. Hierin staat tot in detail omschreven hoe de verzorger om moet gaan met mensen die mogelijk besmet zijn. Fenne Verhoeven van de Universiteit Twente onderzoekt het gebruik van de verschillende protocollen in de praktijk en concludeerde dat het verzorgend personeel in de helft van de gevallen de gezochte informatie niet kon vinden. Als ze de informatie wel vonden, kostte het doorgaans veel tijd. Verhoeven ontwikkelde daarom een website (www.mrsa-net.nl) waar de informatie, in tegenstelling tot de protocollen, gestructureerd wordt aangeboden. Dit gebeurt in de vorm van vragen en de bijbehorende antwoorden en blijkt goed te werken. In 90 procent van de gevallen vond het ziekenhuispersoneel het antwoord op zijn vraag. Bovendien vond het het antwoord vele malen sneller.

Deeltjes met twee gezichten

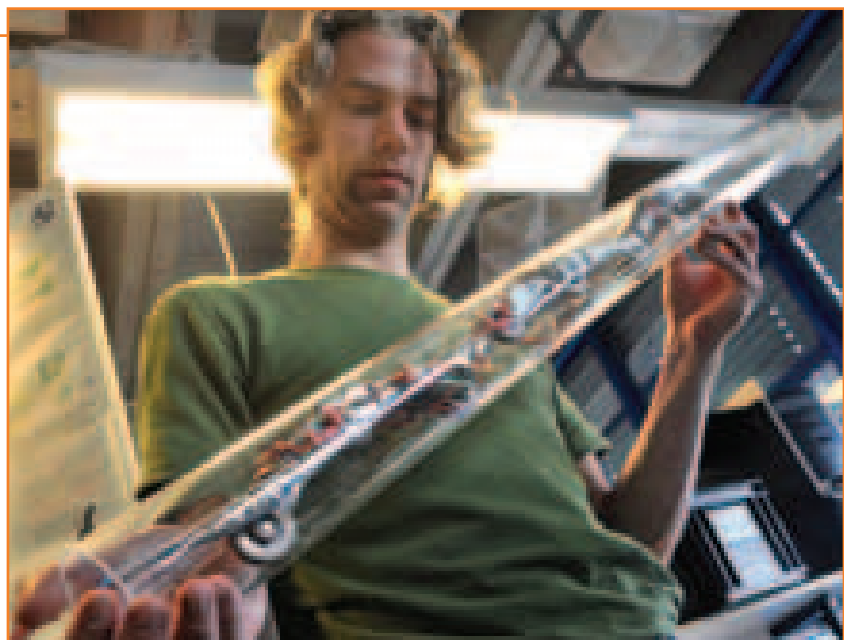
Onderzoekers van de Universiteit Twente hebben een methode ontwikkeld om zogenaamde Janusdeeltjes te fabriceren. Deze deeltjes zijn vernoemd naar de Romeinse god Janus die net als de deeltjes twee gezichten heeft. De deeltjes zijn asymmetrisch en bevatten aan de verschillende kanten verschillende chemische groepen. De

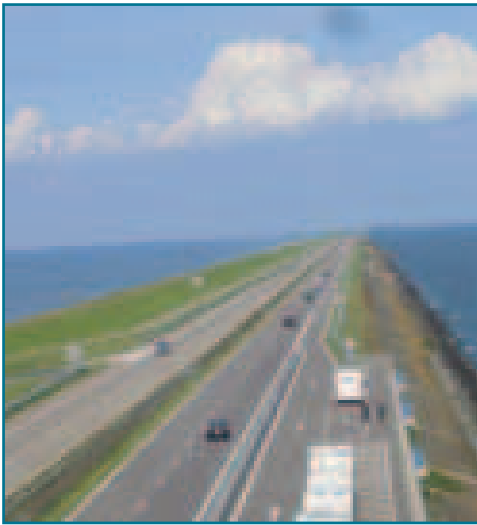
onderzoekers gebruiken piepkleine glazen bolletjes met een diameter van ongeveer 5 duizendste millimeter. Hierover heen brengen ze een kunststoflaagje aan dat de bolletjes helemaal bedekt. Ze etsen vervolgens de bovenste laag van de kunststof weg, waardoor de bovenkant van de bolletjes bloot komt te liggen. Dit maakt het mogelijk om deze kant van de bolletjes chemisch te modificeren en zo het eerste gezicht te vormen. Daarna wordt de rest van de kunststof verwijderd en komt de rest van het oppervlak van de bolletjes vrij te liggen. Door aan deze kant een andere chemische groep te plakken, krijgt het deeltje zijn tweede gezicht. Vrijwel alle chemische groepen zijn eraan te bevestigen, aldus de onderzoekers.

Gasleidingrobot

In Nederland ligt onder de grond ongeveer 120.000 kilometer gasleiding. Het is moeilijk om deze leidingen van buitenaf goed te controleren op lekken. Edwin Dertien van de Universiteit Twente ontwikkelt daarom een robot die zelfstandig de gasleidingen kan inspecteren. De robot heeft iets weg van een miniatuurtreintje, is ruim een halve meter lang en heeft acht wielen. De robot klemt zich binnenin de buis vast door zijn voorste en achterste segmenten in een omgekeerde V-vorm te vouwen. Dankzij deze klemtechniek kan de robot ook in schuine buizen rijden. Voor- en achterkant van de robot kunnen onafhankelijk van elkaar draaien dankzij een as in het midden: zo kan hij ook lastige bochten aan. Als de aansturing van de robot eenmaal goed functioneert, wordt hij uitgerust met een camera en een laser die samen niet alleen 'zien' waar hij heen gaat en waar obstakels zich bevinden, maar die ook kunnen meten of de buis niet is ingedeukt. Een ultrasone microfoon kan 'horen' of er ergens gas uit de leiding ontsnapt.

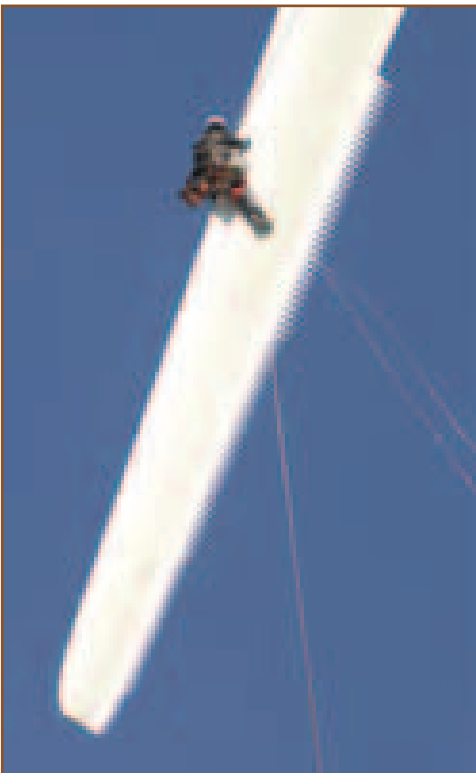

Blauwe energie

Zout water heeft veel meer geladen deeltjes – ionen - dan zoet water. Dat verschil is te gebruiken om elektriciteit op te wekken: 'blauwe energie'. Dit kan met speciale membranen die heel selectief positief of negatief geladen deeltjes doorlaten. Hierdoor ontstaat een ladingsverschil over de membranen, dat wordt in elektriciteit. Dit wordt 'omgekeerde elektrolyse' genoemd. Piotr Długołęcki van de Universiteit Twente, werkzaam bij het technologisch topinstituut Wetsus, verbeterde deze meeste gebruikte methode om blauwe energie op te wekken. Om zoveel mogelijk energie op te wekken is het belangrijk dat het water goed gemengd is en gelijkmatig langs de membranen stroomt. Om dit te bewerkstelligen bevindt zich tussen de membranen een netachtige structuur: de spacer. Deze spacers kunnen geen geladen deeltjes transporteren. Nu ontwikkelde Długołęcki een geleidende spacer, waardoor een twee tot drie keer zo hoge energieopbrengst gehaald kan worden.

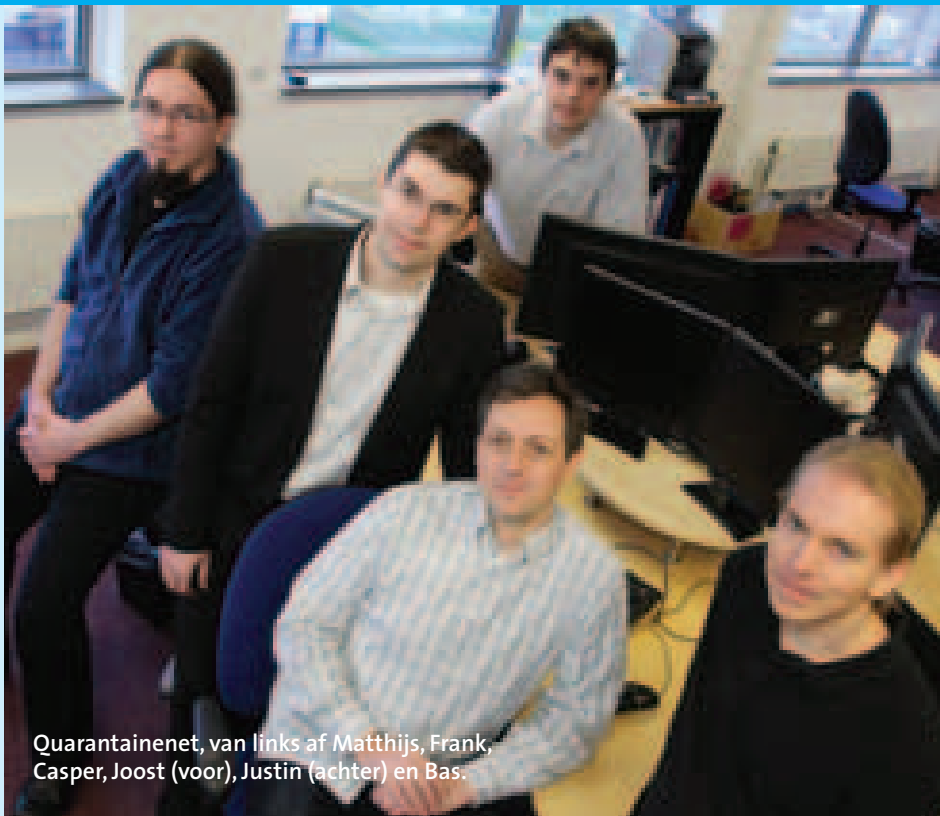
'Aardig zijn' effectief in verhoor allochtone verdachte

Tijdens een verdachtenverhoor maakt een onderzoeker gebruik van verschillende strategieën om informatie te verzamelen. Volgens de Standaard Verhoorstrategie die in Nederland wordt gebruikt zijn twee strategieën daarbij vooral van belang: 'aardig zijn' en 'rationeel overtuigen'. Uit onderzoek van Karlijn Beune van de Universiteit Twente blijkt echter dat deze twee beïnvloedingsgedragingen een verschillend effect hebben op autochtone en allochtone verdachten. Direct inhoudelijk gedrag - rationeel overtuigen - blijkt vooral effectief in verhoren met autochtone verdachten, terwijl indirect, relationeel gedrag - aardig zijn - beter aansluit bij allochtone verdachten. Dit blijkt uit een drietal studies die Beune heeft uitgevoerd. Het onderzoek heeft aangetoond dat cultuurverschillen in verdachtenverhoren wel degelijk een rol spelen. Als onderzoekers hun gedrag aanpassen aan de culturele achtergrond van verdachten, vergroot dat de kans op het achterhalen van de waarheid.

Zaagtanden zorgen voor stillere windmolens

Draaiende windmolens maken een typisch zoepend geluid. Dit geluid wordt door omwonenden vaak als irritant ervaren en daardoor draaien windmolens lang niet altijd op vol vermogen. Zelfs kan het plannen voor nieuwe windmolens in de weg staan. Stefan Oerlemans, promovendus aan de Universiteit Twente en werkzaam bij het Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Laboratorium (NLR), onderzocht wat het geluid van de windmolens veroorzaakte en kwam met een oplossing om het geluid te halveren zonder energieverlies. Eerst moest hij uitvinden wat het geluid veroorzaakt en waar precies het wordt geproduceerd. Uit zijn metingen kwam naar voren dat het meeste geluid wordt door de luchtstroming langs de bladen en veel minder door mechanische onderdelen van de turbine. De buitenste delen van de bladen leveren de grootste bijdrage op het moment dat het blad omlaag beweegt. Door zaagtanden op de achterrand van de bladen te plaatsen, is de geluidsproductie te halveren. ■

Quarantainenet, van links af Matthijs, Frank, Casper, Joost (voor), Justin (achter) en Bas.

Quarantainenet Virussen isoleren

Namen: Frank van den Hurk (28, BiT en TCW), Bas van Sisseren (30, INF), Matthijs Bomhoff (27, TW+INF), Casper Joost Eyckelhof (32, INF), Justin Ossevoort (29, HBO INF). **Functie:** oprichters en eigenaren van Quarantainenet. **Oprichting:** 2003.

Product: Qmanage zorgt voor laagdrempelige toegangscontrole op netwerken van steeds meer Nederlandse overheidsinstellingen. Qnet maakt het mogelijk om de met een virus besmette computers te isoleren en in een apart stukje netwerk neer te zetten. **Locatie:** Auke Vleerstraat 6D. **Omzet:** groeit jaarlijks meer dan vijftig procent. **Salaris:** gaat richting marktconform. **Personeel:** twee fulltimers, beiden oud-UT-studenten en vijf parttimers, allen UT-student. **Rijdt:** 'We rijden nog niet in sportwagens en wonen ook niet in dikke villa's.' **Over tien jaar:** 'Zo ver gaan we niet, we kijken kort en realistisch vooruit.'

'We kennen elkaar van het Studenten Netwerk Twente (SNT)', vertelt Casper Joost Eyckelhof. 'We deden in overleg met de UT een klus toen de computerworm Blaster om zich heen greep. Dat was een groot virus en de toenmalige ICTS-afdeling (ITBE, red.) besloot de computers fysiek af te sluiten om zo het virus in te dammen. Maar zonder netwerk kun je helemaal niets meer en dus ook niet repareren. Dat vonden wij van SNT geen echte oplossing. We ontwikkelden een quarantainenet. Het lukte om de met virusbesmette computers in een apart stukje netwerk neer te zetten. Dat was begin 2004. De universiteit van Wageningen wilde dat vervolgens ook en zo is het balletje gaan rollen. Onderwijsinstellingen zijn nu een grote klantengroep. We pakken steeds nieuwe marktsegmenten aan zoals academische ziekenhuizen, hbo's en roc's en we groeien leuk door. De IT is een snelveranderende wereld. Er zijn wettelijke eisen en inhoudelijk gebeurt er veel. We blijven op de hoogte door te participeren in netwerken met andere grote beveiligingsorganisaties.'

Harold in zijn 'open' kantoor

Transtrend Acht miljard

Naam: Harold de Boer (43). **Studie:** Toegepaste wiskunde (afgestudeerd in 1990). **Bedrijf:** Transtrend. **Locatie:** Rotterdam. **Oprichting:** 1987. **Functie:** CEO/Directeur R&D. **Product:** Vermogensbeheerder, belegt voor pensioenfondsen, banken, etc. Omzet: 'Wij rekenen niet in omzet, we beheren nu ruim acht miljard dollar voor onze klanten.' **Personeel:** 56. **Salaris:** 'Boven de Balkenendenorm, mijn inkomen is afhankelijk van de prestaties van het bedrijf.' **Rijdt:** Gaat te voet naar zijn werk, maar heeft drie fietsen en reist verder met de trein. **Over tien jaar:** 'De gedachte is om gewoon zo door te gaan.'

'Ik begon in 1989 als stagiair op een onderzoeksproject bij een graanbedrijf. Uit dat project is Transtrend ontstaan. "Hier heb je een computer en data", zeiden ze, "daar kun je vast wel wat mee." We zijn een onopvallend bedrijf, bijna niemand weet dat we al jaren tot de succesvolste beleggers van Nederland behoren. Sinds 1992, de afsplitsing uit ons moederbedrijf, beheren we vermogens van derden. Toen waren we met zijn vieren, nu hebben we 56 man in dienst. We beheerden toen twintig miljoen dollar. Dat is gegroeid

in beheer

naar ruim acht miljard nu. Toen we begonnen, wisten we niet dat we zo groot konden worden. In die jaren gold binnen onze branche honderd miljoen dollar als uitzonderlijk en misschien wel onmogelijk veel. We waren ons er van bewust dat er veel voor nodig was om dat aan te kunnen. Door gewoon goed ons werk te doen, bleek die grens steeds verder op te schuiven. En dan merk je opeens dat je ook een miljard dollar aankunt. We zijn altijd inhoudsgedreven gebleven. Mede daardoor beheren we met vrij weinig mensen relatief veel geld. Onze eigenzinnigheid heeft geresulteerd in een geheel eigen kijk op risicomanagement. We doen niet net als de rest. Daardoor hebben wij ons ook weten te onttrekken aan de kredietcrisis. Beleggingstechnisch was 2008 voor ons het beste jaar in tijden. Omdat elders het risicomanagement heeft gefaald, zinnen overheden nu op allerlei nieuwe regels op dit gebied. Helaas zijn de voorstellen niet allemaal even slim. Daar gaan we last van hebben.'

Tekst: Paul de Kuyper. Foto: Nienke Salomons

MobiHealth Boeiende toekomst

Naam: Richard Bults (47, telematica), mede-eigenaren zijn Peter Lems (56, Bedrijfskunde aan de RUG) en Daniël Knoppel (31, INF). **Functie:** technisch directeur MobiHealth B.V. en ict-ontwikkelaar bij de leerstoel biomedische signalen en systemen. **Oprichting:** oktober 2007. **Product:** een softwaresysteem dat het mogelijk maakt om op afstand patiënten te monitoren. **Locatie:** Zuidhorst, kamer 229. In januari 2010 staat een verhuizing gepland naar de overkant van de campus. **Omzet:** circa 2,1 ton. **Salaris:** nul. **Personeel:** drie op de loonlijst. **Rijdt:** Motor. **Over tien jaar:** 'Zijn we een relatief klein r&d-bedrijf van zo'n 25 tot 40 mensen, met aandelen in een vijftal joint ventures die elk licenties van ons softwaresysteem gebruiken en wereldwijd opereren.'

'Peter en ik hebben eind 2006 op Cyprus bedacht om MobiHealth op te richten. We werkten al samen in verschillende onderzoeksprojecten met de UT als leidende technologische partij. De software die ontwikkeld werd in deze projecten wilden we naar de markt brengen. Daarvoor moesten we een heel traject door, want de software was grotendeels eigendom van de UT. Sinds 2007 is MobiHealth ons bedrijf, met de UT als vierde aandeelhouder. Peter, Daniël en ik vormen een goed team. Ik houd mij bezig met de strategische toepassing en ontwikkeling, Peter kent de processen in de gezondheidszorg en is commercieel verantwoordelijk. Daniel zorgt voor de ontwikkeling en implementatie van ons product. Het softwaresysteem van MobiHealth maakt het mogelijk om aan de ene kant patiënten te monitoren door allerlei waarden te meten en aan de andere kant ervoor te zorgen dat een zorgprofessional die waarden kan beoordelen. Het softwaresysteem kan bijvoorbeeld worden ingezet bij het meten van bloeddruk bij hypertensie patiënten. Deze dienst is vrij recent nog verkocht aan een huisarts, die van diabetespatiënten thuis de bloeddruk in de gaten wilde houden. Het Medisch Spectrum Twente wil hetzelfde gaan doen met risicozwangeren. MobiHealth doet het goed, we zitten nu in een groeifase. In 2010 willen we een forse groeistap maken door in zee te gaan met één of meer investeerders. Dan kunnen we echt een slag maken. Met ons configureerbare softwaresysteem hebben wij een gat in de markt gevonden. Bovendien weten wij hoe je bij de reguliere gezondheidszorg binnenkomt. IBM en de Twentse Kabel Holding hebben ons daarom benaderd voor samenwerking. We gaan een boeiende toekomst tegemoet.' ■

Albert van den Berg (52) studeerde technische natuurkunde en is een van de pioniers van de lab-on-a-chiptechnologie. Deze laboratoria op een kleine chip kunnen voor grote doorbraken zorgen in de gezondheidszorg. De UT-hoogleraar kreeg er afgelopen jaar een Spinozapremie voor, ook wel de 'Nederlandse Nobelprijs' genoemd.

De toekenning van de Spinozapremie: dat is voor jou ongetwijfeld het belangrijkste moment geweest in de afgelopen...

'... de afgelopen vijfhonderd jaar, haha. Op werkgebied tenminste. Tot een half jaar geleden waren Spinozawinnaars voor mij een soort halfgoden. Uiteraard doe je zelf ook je best, maar tegen hen keek ik echt op. Als je dan gebeld wordt dat je die prijs krijgt, is dat echt geweldig. Ik was compleet van de wereld, helemaal in de wolken. Dit is de grootste wetenschappelijke prijs die je in Nederland kunt krijgen. Ze noemen hem niet voor niets de Nederlandse Nobelprijs.'

Beschouw je jezelf als boegbeeld?

'Van de UT wel ja. Lab-on-a-chip is een mooi onderwerp, omdat je goed kunt laten zien wat je met de technologie allemaal kunt. Het is extra leuk dat ik een alumnus ben. Ik heb hier gestudeerd, ben gepromoveerd, weggevoerd en weer teruggekomen en heb een eigen groep opgebouwd. Een mooier compliment bestaat er niet voor de UT.'

Wordt er veel aan je getrokken door andere universiteiten?

'Ik word inderdaad geregeld benaderd, maar er moet wel een heel goed aanbod komen wil ik weggaan. Ik heb het bepaald niet slecht hier. De infrastructuur van Mesa+ krijg ik elders niet beter, en ook mijn collega's kan ik me niet beter voorstellen. Andere universiteiten hebben een medische/biologische faculteit. Het is voor mijn vakgebied een nadeel dat Twente die niet heeft.'

Vanwaar ooit de keuze voor een studie natuurkunde?

'Wis- en natuurkunde vond ik leuk en ik was er goed in. Ik hield van rekensommetjes en ik was nieuwsgierig, wilde weten hoe dingen werkten. Thuis deed ik experimentjes. Ik zat bijvoorbeeld met versterkertjes te klieren.'

Hoe was je studietijd?

'Geweldig. Mijn studie technische natuurkunde was een mooie basis voor mijn latere loopbaan. Daarnaast heb ik veel gevolleybald en ben ook twee jaar voorzitter van Harambee geweest. Ik was fanatiek, maar door een blessure moest ik stoppen. Toen ben ik gaan zaalvoetballen bij VV Drienerlo. Ik heb drie jaar aan de Campuslaan gewoond. Makkelijk en leuk, maar op een gegeven moment ook wel een beetje asociaal. Je moet oppassen dat je niet uit de normale wereld groeit. Ik ben toen naar een studentenhuus in Enschede gegaan, en heb later nog in Boekelo gewoond.

Het was een alternatieve tijd, de periode van het verzet tegen kernraketten. Ik liep met een grote baard. De UT zou samenwerken met Hollandse Signaal. Dat zorgde voor veel discussie. Ik was ook tegen Defensie, maar niet heel actief hoor. In Zwitserland heb ik nog wel een project geweigerd voor het maken van een cyanidesensor. Ik wilde niets met het militair apparaat te maken hebben. Nu kijk ik daar anders tegenaan.'

Ben jij dé pionier geweest van de lab-on-a-chiptechnologie?

'In Nederland wel, maar internationaal niet hoor. In 1992 stond ik in Zwitserland met de chemicus Andreas Manz in een lift. Hij vertelde dat hij een heel laboratorium op een chip zou gaan bouwen. Al die flesjes en vloeistoffen op één kleine chip, vroeg ik nog vol ongeloof. Ik vond het een enorm lunatic-verhaal. Een jaar later ging ik naar Nederland om hetzelfde te doen. Toen ik bij Mesa+ kwam, bestond het vakgebied nog niet. Nu weet iedereen wat lab-on-a-chip is, vijftien jaar geleden moest ik het zelf verzinnen. De eerste vier jaar waren zwaar. Niemand wist wat ik deed en de lab met afgekeurde onderzoeksaanvragen zat vol. Pas in 1999 begon het echt. Na tien jaar is Twente de eerste met een lab-on-a-chipproduct waarmee manisch-depressieve patiënten de hoeveelheid lithium in hun bloed kunnen meten. Volgend jaar komt dat op de markt.

Ik richt me voornamelijk op gezondheid. Wetenschap moet zich nuttig maken voor de mens. Onze valkuil is fantastisch ingewikkelde dingen te maken die niemand gebruikt. We zijn nu bezig met een nanopil die kanker opspoorde in de darmen. Dat is een typisch voorbeeld van hoogstaand onderzoek met een prachtige toepassing.'

Albert van den Berg won Spinozapremie 2009

Boegbeeld van lab-on-a-chip

Albert van den Berg woont in Nijverdal, is getrouwd en heeft een dochter (17) en twee zonen (14 en 11).

Hoe snel kan zo'n nanopil er zijn?

'Over drie jaar in het lab en dan kost het nog vier à vijf jaar om het tot commercieel product te maken. Dat is dezelfde tijdsperiode als de lab-on-a-chip. Er bestaat trouwens al een nanopil die in het lichaam foto's maakt en die naar buiten stuurt. Over de batterij en het versturen van de data maak ik me dus niet zo druk. Onze uitdaging is dat die pil in de darmen vloeistof moet binnenhalen en een fout in het DNA moet kunnen meten. Daarna is het aan een bedrijf, een spin-off, om het te commercialiseren. Zo'n pil heeft een mooi marktperspectief. Darmkanker is wereldwijd een van de belangrijkste doodsoorzaken.'

Hoeveel werk je? Gaat op jouw kamer 's avonds als laatste het licht uit?

'De meeste tijd gaat zitten in het reizen. Als ik in Nederland ben, werk ik thuis vaak 's avonds en als het moet kan ik tot 2 uur 's nachts doorbuffelen om iets af te krijgen. Woensdags probeer ik thuis te zijn, oorspronkelijk bedoeld voor de kinderen. In drukke periodes werk ik dan thuis. Als het rustiger is, zoals in de zomer, neem ik de tijd om bijvoorbeeld met de kinderen te volleyballen in de tuin.'

Wat doe je als je niet werkt?

'Hobby's? In de winter vooral mountainbiken en in de zomer op de racefiets. Ik woon ideaal, de Holterberg is mijn thuisparcours. Ik hou ook veel van fietsen in de bergen. Een van de mooiste dingen die er bestaan is het beklimmen van hoge Alpengols. Lekker op je fietsje tussen de druivenhellinkjes omhoog en dan jezelf helemaal afdraaien. Ik heb in Montreux een hotel waar ik elk jaar dezelfde fiets huur. Ik plan daar altijd een halve dag vrij. Dan fiets ik omhoog en geniet ik van een heerlijk uitzicht.'

'Ik heb wat met bergen. Op vakantie gaan we graag klettersteigen. Dat is klimmen langs aangelegde kabels. Best eng, maar niet gevaarlijk. In Europa heb ik zo'n honderd routes gehad. Het is een beheersbaar risico, maar je ervaart toch de thrill van een verticale wand een paar honderd meter boven vaste grond, met ook nog eens een prachtig uitzicht.'

Gaat de laptop mee op vakantie?

'Afgelopen jaar had ik hem niet bij me geloof ik. Dan heb je nog wel een telefoon waar mail op binnenkomt, hè. Nee, ik werk niet tijdens mijn vakantie. Maar als er brand zou zijn in de cleanroom, moet ik natuurlijk wel bereikbaar zijn voor mijn vakgroep.'

Wat zijn je ambities?

'Ik zou heel gelukkig worden als de lab-on-a-chiptechnologie op grote schaal doorbreekt en een bijdrage gaat leveren aan een betere kwaliteit van leven en het inperken van de kosten van de zorg. Een ander doel is om goede promovendi af te leveren, om mijn staf te laten doorgroeien. Ik wil anderen motiveren en ze helpen zich te ontplooiën.'

En in termen van wetenschappelijke prijzen? In Nederland kun je niets hogers krijgen.

'Dat klopt, maar dit is al fantastisch. Als je op de wereldbol kijkt hoe groot Nederland is, dan begrijp je dat de grote Nobelprijs iets van een heel andere orde is. Daar denk ik dus niet aan. Maar ik houd wel de intrinsieke drijfveer om toponderzoek te doen.' ■

Loopbaan

1957: Geboren te Zaandam

1975-1983: Studie technische natuurkunde UT

1983-1988: Promotieonderzoek UT

1988-1993: Onderzoeker aan het Centrum voor Milieutechnologie (CSEM) en de Universiteit van Neuchâtel in Zwitserland

1993: Mesa+, UT

1998: Benoemd tot deeltijdhoogleraar

2002: Voltijdhoogleraar met eigen vakgroep BIOS Lab-on-a-chip

2002: Onderscheiding als Simon Stevin Meester door de technologiesteding STW

2008: Toegetreden tot de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)

2008: Krijgt ERC Advanced Grant, de grootste Europese onderzoekssubsidie (2,5 miljoen euro).

2009: Winnaar Spinozapremie

2010: Sabbatical van vier maanden aan Harvard University in Boston.

Leden en oud-leden van Pip Advice, van linksaf: Huib de Mulder, Eva Euser, Ellen Krans, Yoni Meijberg, Wim Faassen, Arnoud van Helden, Jeanine van de Grootvheen, Jos Wassink, Joost Moreels, Relinde de Beer, Job Arnold, Rink Kraakman, Saskia Groen, Wijnand Heijnen, Lieneke Hohmann, Marloes Roetgerink, Sophie van der Ham.

Adviesbureau PIP Advice bestaat twintig jaar

Weerzien in

Met een griezeltocht door donkere kelders en een historische wandeltocht door de nauwe steegjes van Amsterdam vierde studentenbureau PIP Advice zaterdag 3 oktober zijn vierde lustrum.

Het bedrijfskundig adviesbureau werd in 1989 opgericht als spin-off door een stel technisch bedrijfskundestudenten. De huidige staf en enkele oud-vennoten vierden een feestje in de hoofdstad. Uiteraard met borrel en diner. Een stukje entertainment ging eraan vooraf. Eerst doken de twintig PIP-ers - wat staat voor Primus inter Pares ofwel -in het Latijn- de eerste onder zijns gelijken - de Amsterdam Dungeon in voor een spooktocht. Daarna stond acteur Rinus Zwabber de groep op te wachten voor een theaterwandeling door het centrum. 'Het verhaal ging over een Heilige Hostie en de ongekende groei en bloei van de stad', vertelt deelnemer en UT-student Wim Faassen. 'Rinus vertelde amusant, uiteraard met Amsterdamse tongval en hij nam ons zo'n anderhalf uur mee op sleeptouw door zijn geboorteplaats. Het weer zat helaas niet mee, maar ach, een paar paraplu's doet wonderen.'

De oud-vennoten en huidige leden zien elkaar nog regelmatig, aldus Faassen. 'PIP Advice werkt volgens het zogenaamde estafettesysteem. Afgestudeerde vennoten geven figuurlijk het stokje door aan de jongere generatie. Soms leiden die contacten tot een nieuwe opdracht voor de huidige generatie PIP-ers. Wij doen marktanalyses, marktverkenning en stellen bedrijfsplannen op en krijgen daarbij begeleiding van professoren en docenten.' ■

Amsterdam

‘We waren een leuk stel’

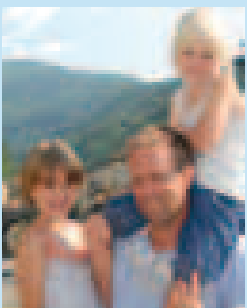
Studententennisvereniging Ludica lepelde voor het Alumni Magazine uit de oude doos een bestuursfoto op uit het jaar 1991-1992. De meeste bestuurders van toen zien elkaar vandaag de dag nog regelmatig. Tennisen doen ze ook nog steeds.

Naam: Wouter Jonk (38), woont samen met zijn vriendin in Utrecht.
Studie: Technische Bedrijfskunde (1994)
Bestuursfunctie Ludica: commissaris publiciteit. ‘Ook ben ik tien jaar voorzitter geweest van de OLLV, de oud-Ludicaleden-vereniging. We zien elkaar een paar keer per jaar tijdens het barbecuetoernooi in Enschede, het zomer beachtennistoernooi in

Scheveningen en we gaan naar het ABNAMRO tennistoernooi in Rotterdam om de bekende tennissers te zien spelen. Ik train wekelijks nog met Richard. We zitten in hetzelfde tennisteam.’
Leukste herinnering: ‘Met het bestuur zeilen in Friesland. We meerden aan in een van die rustige dorpjes en begonnen in de eerste kroeg met een stevige Berenburger, formaatje colaglas. De toon was gezet. Dat merkten we de volgende ochtend toen de wekker ging. We moesten vroeg op voor een toernooi in Scheveningen. Die wekker werd hup, overboord gegooid. Het piep piep ging over in blub blub.’

Huidige baan: ‘Ik ben managing director bij SET Venture Partners, wat staat voor Sustainable Energy Technology. Het is een investeringsmaatschappij in duurzame energie. We investeren in relatief kleine bedrijven die bijvoorbeeld nieuwe type zonnecellen, windmolens of elektrische auto’s ontwikkelen. Dat doe ik nu twee jaar. We kopen aandelen. Ik word commissaris binnen het bedrijf en we helpen de onderneming flink te groeien zodat het uiteindelijk maar de beurs kan gaan of verkocht wordt. Uiteindelijk moet dat meer opleveren dan de eerste investering.’

Naam: Yvo Koppers (42), woont in Amersfoort, is getrouwd en heeft twee dochters van acht en zes.
Studie: Technische Bedrijfskunde. Daarvoor heb ik de Hoge Zeevaartschool gevolgd met ‘haven en transport-logistiek’ als afstudeerrichting.’
Bestuursfunctie Ludica: Penningmeester.

Leukste herinnering: ‘Het was een mooie tijd. We waren een hele hechte club. Niet voor niets is de oud-ledenvereniging destijds ontstaan. Ik kom nog veel oud-Ludicaleden tegen. Ik tennis zelf nog steeds en speel met een oud Ludica-lid in een competitieteam. Ik herinner mij nog goed dat we na afloop van de competitie er met z’n allen een paar dagen tussen uitgingen. Het zeilkamp was één van die geweldige evenementen, en

bijzonder gezellig. Zeilen is sowieso een passie van me.’
Huidige baan: ‘Ik ben projectmanager bij het Consultancyhuis in Amsterdam, Schiphol Rijk. Dat is 2,5 jaar geleden opgericht. Ik werk daar nu twee jaar als projectmanager. De afwisseling is het meest aantrekkelijke van een consultancybaan. Je komt steeds bij andere bedrijven over de vloer en je werkt aan uiteenlopende opdrachten. Dat maakt het werk leuk. Vrijdags ben ik thuis voor de kinderen.’

Naam: Frans Verheij (40), woont in Melbourne, Australië, is getrouwd en heeft twee zoons van negen en zeven en een dochter van zes.
Studie: Werktuigbouwkunde (1994)
Bestuursfunctie Ludica: voorzitter.
Leukste herinnering: ‘Wouter en ik zijn een keer afgereisd naar Barcelona om de Davis Cup bij te wonen. Nederland speelde tegen Spanje. We wonnen

met 3-2 van de Spanjaarden. Het werd een fantastisch feest met onbeperkt drank. ’s Avonds kwam ik nog op het tienuurjournaal. Een verrassing voor mijn ouders die thuis zaten te kijken. Zij dachten dat ik aan het studeren was.’
Huidige baan: ‘Ik heb een eigen consultancybedrijf. Dat loopt hartstikke goed. We geven logistiek advies. Een van onze klanten is Cadbury, een grote snoepproducent. Het is de tweede keer dat we in Australië wonen. De eerste keer was van 2001 tot 2002. Sinds 2006 zitten we hier weer. De kwaliteit van het leven staat ons enorm aan. Er is veel ruimte, een mooie natuur, vriendelijke mensen en het weer is fijn. Het is hier nu 35 graden en in Amsterdam 8. Ik bedoel maar. Haha!’

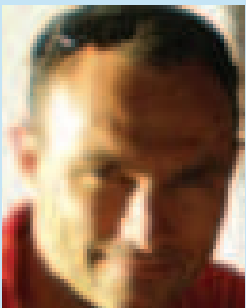
Naam: Ewoud van Zanten (41), woont samen in Soest, heeft een dochter van vijf en een zoon van twee.
Studie: Bestuurskunde (1995)
Bestuursfunctie: ‘Ik was secretaris en ik herinner me vrij veel uit die tijd. Het gros van het bestuur zie ik nog regelmatig. Nee, dat is niet aan tennisactiviteiten gelieerd. Er zijn goede vriendschappen ontstaan. Ik ben nog

steeds lid van een tennisclub, maar echt vaak sta ik niet meer op de baan. Druk met andere dingen. Maar tennis is nog steeds een sport die ik graag beoefen.’
Leukste herinnering: ‘Dat zeilen met het bestuur in Friesland was wel erg relaxt.’

Huidige baan: ‘Ik ben na mijn afstuderen begonnen bij Capgemini. Daar ben ik nu managing consultant. Ik ben veel op pad en werk voornamelijk bij klanten op kantoor. Momenteel doe ik een project bij ABN AMRO. Capgemini is mijn eerste werkgever. De afwisseling vind ik het meest aantrekkelijke van de consultancy. Bij elk project moet je je weer invreten in een nieuwe organisatie en dat maakt het werk heel divers.’

Op de foto staan van linksaf Wouter Jonk, Yvo Koppers, Frans Verheij, Ewoud van Zanten, Richard Oskam en Wilco Riemersma. Sandra Jansen ligt op de bar.

Naam: Richard Oskam (39), woont in Utrecht is getrouwd en heeft een zoon (2) en dochter (4)

Studie: Bestuurskunde (1994)

Bestuursfunctie Ludica: 'Ik had de toernooien in mijn portefeuille'.

Leukste herinnering: 'Een fantastische tijd. Ik zie en spreek de meeste bestuursleden nog steeds. We hebben veel lol gehad en er was een hoop

leven in de brouwerij. Soms bleven we 's nachts op het Paviljoen om tennis te kijken. De The US Open bijvoorbeeld. Het Benno Amelink Toernooi was groots. De sponsor zelf kwam op de finaledag altijd langs met wat zakenvrienden. Dat was hartstikke leuk. Een markante man die een tennisbal in zijn mond kon stoppen.'

Huidige baan: 'Ik ben business recruitment en support manager bij het Nuon Custom Care Center. Ik stuur een staf van zeventig man aan en moet er voor zorgen dat de hele 'fabriek' blijft draaien. We zijn verantwoordelijk voor de planning, itc, incassodienst en alle facturen. Dat doe ik nu drie jaar. Daarvoor werkte ik in de consultancy.'

Naam: Wilco Riemersma (39), woont in Reeuwijk is getrouwd en heeft twee dochters van acht en vijf.

Studie: Technische bedrijfskunde (1995)

Bestuursfunctie Ludica: commissaris bar en evenementen.

Leukste herinnering: 'Een fantastische tijd. We waren dagelijks op de tennisbaan te vinden. Nog steeds ben ik met enkele bestuurders

vrienden voor het leven. We zien elkaar stevast tijdens het kerstdiner, maar ook daarnaast spreken we regelmatig af. Het Benno Amelink Tapijt Toernooi zal ik nooit vergeten. Dat organiseerden we in het kader van ons lustrum en het werd een buitengewoon goed feestje. Het hele paviljoen lag vol met kleden en tapijten. Zwaar gesponsord toernooitje dus. Het was

veel werk, maar de pret was enorm.'

Huidige baan: 'Ik werk bij Logica, een automatiseringsbedrijf waar ik delivery director accounts public sector ben. Ik ben verantwoordelijk voor leveringen bij alle klanten op het gebied van belasting en werk en inkomen. Ik zit dus de helft van de tijd bij de klant en de andere helft op kantoor. We bespreken de voortgang van implementatieprojecten, ik begeleid automatiseringsprojecten en schrijf rapportages. Dat doe ik nu twee jaar. Het is mijn eerste werkgever. Na mijn afstuderen begon ik bij CMG dat is gefuseerd met Logica. Ik begon als programmeur en werd consultant. Hiervoor was ik nog een tijdje accountmanager.'

Naam: Sandra Jansen (39), woont in Weesp is getrouwd en heeft een dochter (7) en zoon (4)

Studie: Technische Bedrijfskunde (1994)

Bestuursfunctie: 'Ik was verantwoordelijk voor de training- en competitie-indeling en regelde alles met de tennisbond zodat er competitie gespeeld kon worden. Dat heb ik twee jaar gedaan. En ik had de eeuwige

strijd tussen tennis en hockey. Ik speelde namelijk ook hockey in Drienerlo Dames 1. Die twee sporten beoefen ik trouwens nog steeds. Ja, actief op het veld. Voor de Weesper Tennisclub, waar ik nu tennis, verzorgde ik vele jaren de competitie, net zoals bij Ludica. Daar ben ik dit jaar mee gestopt omdat ik coach ben geworden van het hockeyteam van mijn dochter.' Leukste herinnering: 'Zeilen met het bestuur! De cocktailavonden waren ook erg gezellig. Ik was destijds de enige vrouw in het bestuur. Dat was nooit een probleem. Ik ging gewoon mee zeilen, hoor. We waren een leuk stel.'

Huidige baan: 'Ik werk bij 2e2 Consulting, een service management consultancy bedrijf. Wij houden ons bezig met de implementatie van *service management tooling* voor ondernemingen. Ik ben *proces consultant* en help klanten met het specificeren van hun eisen en wensen. Daarvoor ben ik veel op pad en nauwelijks op kantoor in Rijswijk.' ■

Tom Vinkenvleugel werkt voor de Zwitserse wielerbond

Sponsors werven voor het fietsen

Zondag 27 september, 16.00 uur: het WK-wielrennen in het Zwitserse Mendrisio nadert zijn ontknoping. Vanuit het Oranjehuis - pal aan het parcours en vlak voor een venijnige klim- schreeuwen de Nederlanders hun favorieten toe. Tweehonderd meter verderop reageren de Zwitsers, met in hun midden Tom Vinkenvleugel, vanuit hun 'fanhuis' heel wat rustiger op de doorkomst van de renners. Cancellara, die eerder die week de WK-tijdrit won, is een van de kanshebbers.

Oud-UT-student Tom Vinkenvleugel (30) werkt bij Swiss Cycling, de Zwitserse wielerbond, die belast is met de organisatie van dit evenement in het Italiaans sprekende deel (Ticino) van Zwitserland, op een steenworp afstand van de grens met Italië. Hij is er hoofd marketing en breedtesport. Met zijn team van een man of vijftien heeft hij een promotiestand ingericht op een centrale plek midden in het stadje boven een winkelgalerij. De pilaren die het dak ondersteunen zijn voorzien van levensgrote foto's van de Zwitserse wielploeg. Vandaaruit kunnen de 'atleten' (de renners die tijdens deze WK-week in actie kwamen op andere onderdelen), vips en media, het lange lint van de coureurs zien doorkomen. Het vals plat verandert langzaam in een helling van 10 procent. Er zijn hapjes en de sfeer is gezellig, maar niet uitbundig. Er wordt af en toe een glaasje wijn gedronken of een colaatje, maar een biertje hoort niet tot het assortiment. In het Oranjehuis stroomt het gerstenat wel over de vloer en is het één groot feest. Vinkenvleugel: 'Dat is nou het verschil. Zwitsers zijn niet zo uitgelaten. Of ze wat saaier zijn? Eh, ja, ik denk het wel.'

Veel tijd om het verloop van de wedstrijd te volgen is hem niet gegund. Er hangen wat beeldschermen, daar werpt hij af en toe een blik op. Als gastheer en delegatieleider van de Zwitserse wielploeg is hij veel te druk met de speciale genodigden uit de zakenwereld met wie hij wellicht zaken kan doen, zoals het sluiten van sponsorcontracten. Geld, dat kan Swiss

Cycling goed gebruiken, want de afgelopen jaren werd een fors verlies geleden. Dit jaar zit de wielerbond voor het eerst weer in de zwarte cijfers. 'Die lijn willen we doortrekken'. Hij vertelt dat de bond in 2010 1,2 miljoen Zwitserse francs (=800 duizend euro) aan sponsorgeld moet zien binnen te halen. 'Dat is ons doel en ik ben daar mee belast. Dat is zeker een grote verantwoordelijkheid, die best wel op me drukt. Ik vind het rot als een atleet door gebrek aan geld niet naar een evenement kan worden uitgezonden of dat zelf moet betalen. Maar we gaan niet in zee met een sponsor die als voorwaarde stelt dat de kandidaat die ze naar voren schuiven, dan ook wordt geselecteerd. We houden het wel zuiver.'

Op hoogtijdagen als het WK wielrennen maakt Vinkenvleugel lange dagen. 'Dan leef ik een beetje in een roes. Er komt van alles op me af. Er is veel *hoogdruk*, maar dat bevalt me wel,' zegt hij met een licht Zwitsers accent. 'Evenementen zoals dit is het mooiste wat je kunt meemaken.'

Stress dus. Met zijn collega's runt hij niet alleen de viproom, maar waakt hij als delegatieleider ook over het wel en wee van de Zwitserse wielploeg. 'We zitten met z'n allen in hetzelfde hotel en hebben vooral een faciliterende rol. We zorgen voor zaken als kleding en regelen van alles en nog wat. Zoals gisteren een nieuw tv-toestel voor een van de ploegleiderswagens. Dat is wel even improviseren, want de tijdrit zou over een uur beginnen. Ik kende gelukkig nog

iemand bij de Media Markt. Iedereen doet wat, we zorgen ervoor dat de renners en leiding zich nergens zorgen over hoeven te maken.'

De Zwitserse topper Fabian Cancellara maakt hij niet zo vaak van dichtbij mee, behalve dan als de kopman van de Zwitserse ploeg moet opdraven voor een tv- of radiointerview. 'We hebben 'em gevraagd vanavond van de partij te zijn in het Zwitserlandhuis. Dan is het groot feest, althans als hij of een van zijn maten wint. Daar hopen we vurig op, want die publiciteit kunnen we goed gebruiken bij het 'verkopen' van alle acht fietsdisciplines.'

De delegatieleider vertelt hoe Cancellara zich concentreert op de wedstrijd. 'Dan sluit hij zich op in zijn kamer en laat hij zich opzweepen door een bandje met daarop beelden van een van zijn zeges en de aanmoediging van het publiek. Dat ding staat keihard aan. Dat is zijn manier van concentreren. Voor de rest is het wel een relaxte gast, die het boegbeeld is van het Zwitserse wielrennen. De Zwitsers, en wij dus ook, plaatsen hem in dezelfde kwaliteitscategorie als Roger Federer, die ook veel charisma heeft.'

Extra gejuich in het Oranjehuis: de ontdekking van het afgelopen wielerseizoen Johnny Hoogerland demarreert uit een kopgroepje, op tien kilometer van de finish. Maar de kleine Zeeuw gaat het niet redden. Na afloop van de wedstrijd, als de complete Nederlandse ploeg uitbundig wordt begroet in het Oranjehuis, vertelt hij dat hij extra gas gaf om de honderden Nederlandse fans een plezier te doen.

Tom Vinkenvleugel was in 2004 klaar met zijn master toegepaste communicatiewetenschap aan de UT nadat hij daarvoor een communicatiestudie had afgerond aan het Saxion. Daarna werkte hij korte tijd als stafmedewerker bij

het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag en als communicatieadviseur bij de gemeente Haarlemmermeer. 'Die tweede baan was een absolute kwelling voor me. Altijd maar in die warme, volle trein, dat begon me te vervelen. Ik werd er echt ziek van. Op een gegeven moment viel ik zelfs flauw. Het was extreem heet en ik dacht: zo wil ik het niet langer. Ik bleef een week thuis en begon te *googelen*. Ik tikte in: 'sport marketing' en toen kwam er zowaar een hele interessante opleiding uitrollen. In Lausanne, bij het IOC: een soort MBA-studie van een jaar. FIFA, Uefa en allerlei internationale sportbonden participeren erin. Ik kwam door de strenge selectie en begon aan een prachtig jaar. Het kostte wel een paar cent, zo'n twintigduizend Zwitserse francs, maar ik had het erg naar mijn zin. De dertig studenten van mijn klas kwamen uit achttien verschillende landen. Daar heb ik ook mijn vriendin leren kennen, een Mexicaanse. In Lausanne was ik tijdens EK voetbal (2008) ook nog chauffeur van het Nederlands elftal.'

Na die studie belandde hij bij Swiss Cycling, die zijn zetel heeft in Bern. Hij werkt er nu drie jaar. 'Wat mijn verdere ambities zijn? Nou, voorlopig ben ik hier nog wel even bezig. Maar in de toekomst zou ik wel betrokken willen zijn bij de organisatie van de Olympische Spelen, dat lijkt me wel wat. Het maakt me niet zoveel uit waar ter wereld dat zal zijn.'

De torenhoge favoriet Fabian Cancellara wordt die middag geen wereldkampioen. Bij lange na niet. Het lukt Tom en zijn collega's toch om hun held en de rest van de ploeg in het Zwitserlandhuis te krijgen. In het Oranjehuis gaan de fans compleet uit hun dak. De renners drinken na 250 loodzware kilometers gewoon een biertje mee. ■

Wat vaker met de vuist op tafel! Zo luidde het advies van enkele mannelijke collega's. Maar het is niet haar stijl, zegt Marjon Gredt (51), regiomanager van ORTEC Nederland, een bedrijf in planningssystemen. In de ruim twintig jaar dat ze voor het internationale bedrijf werkt, vond ze als enige vrouwelijke directeuraandeelhouder haar eigen weg in het leidinggeven en managen. Een prettige werksfeer staat daarbij voorop. 'Ik ben heel mensgericht.'

'Marjon is een echte people manager', vertelt de secretaresse vrolijk terwijl ze de redacteur per auto ophaalt van station Gouda. Service van de zaak. 'Ach, een kleine moeite', wuift ze bij aankomst het bedankje weg. In het forse kantorencomplex aan de Groningenweg houdt Marjon Gredt kantoor op de begane grond. Ze is regiomanager van ORTEC Nederland en verantwoordelijk voor alles wat niet strikt business gerelateerd is. 'Denk aan human resource management, de huisvesting, IT, faciliteiten, het secretariaat, de administratie en de interne communicatie.' Eén keer per maand werkt ze in Groningen waar het bedrijf in 2000 de onderneming IKS overnam. 'Dat is een afdeling van 25 medewerkers. Hier in Gouda werkt zo'n 350 man. Daarnaast hebben we vestigingen in de VS, Duitsland, Frankrijk, Engeland, België en Oost-Europa. En we hebben nog financiële afdelingen in Rotterdam en Amsterdam waarmee het totaal aantal personeelsleden van ORTEC op zevenhonderd komt.'

Heel andere cijfers dan in 1989 toen ze begon. 'Ik was medewerker nummer elf', lacht ze. 'Ik solliciteerde op een advertentie waarin men vroeg om mensen die met wiskundige technieken andere bedrijven vooruit wilden helpen.' Voor haar een inhoudelijke uitdaging, toegesneden op haar studie toegepaste wiskunde die ze in 1985 aan de UT begon. 'Wiskunde vond ik leuk en ik was er goed in. Ik koos voor de Universiteit Twente vanwege de campus en de studie stond goed aangeschreven. Ook wilde ik loskomen van thuis. Ik was bescheiden en verlegen. Mijn vader stimuleerde me enorm en dacht dat ik het ver zou schoppen met deze studie. Ja, hij heeft gelijk gekregen, maar als je mij op mijn zevenentwintigste zou zeggen dat ik

Marjon Gredt, managing director bij ORTEC

Motiveren en

directeur-aandeelhouder zou worden bij ORTEC had ik je niet geloofd.'

Terugblikkend op haar carrière tot nu toe, vindt Gredt dat ze veel geluk heeft gehad. 'Het bijzondere is dat ik de kans heb gekregen om de gehele ontwikkeling van het bedrijf van dichtbij mee te maken. We begonnen als een pioniersclubje. Met elf man. Het bedrijf groeide. We verhuisden van Rotterdam naar Gouda, we maakten afdelingen, directies en stelden later een board in.

De organisatiestructuur veranderde mee met de groei.' Zo herinnert Gredt zich de verschuiving van maatwerk naar standaardproducten nog goed. 'Dat viel niet mee. ORTEC leverde aanvankelijk alleen maatwerk, maar we kwamen er achter dat de producten sterk op elkaar leken. Dus zijn we naast onze maatwerk aanpak ook standaard producten gaan leveren. Dat vergde een andere denkwijze, met meer nadruk op sales in plaats van consultancy. Destijds best

stimuleren

lastig, terwijl de salesmedewerkers nu niet meer weg te denken zijn.' In haar eerste jaren stortte Gredt zich op het ontwikkelen van planningssystemen, de core business van de onderneming. 'Daar heb je onder andere algoritmes voor nodig en daar werkte in aan.' Ze ontdekte 'tot haar grote verrassing' dat ze meer kon dan het werken met wiskundige formules. 'Ik was goed in organiseren, projecten managen, helder communiceren en gestructureerd

werken.' Vanzelfsprekende kwaliteiten, vindt Gredt, maar deze punten kwamen minder sterk naar voren bij enkele van haar vooral mannelijke collega's. 'Stuk voor stuk enorme bollebozen, briljant, slim en ondernemend, maar soms minder uitblinkend in de genoemde competenties.' Door deze ontdekte talenten kwam ze al gauw in het spoor van projectmanagement. 'Ik wilde samen met een team dingen voor elkaar

krijgen. En dat lukte. Een voorbeeld? De professionele helpdesk. Drie mensen stonden aan de basis. Nu werken er vijftien bij de helpdesk. Ik breng graag geschikte mensen bij elkaar en weerleg weerstand door te geloven in wat ik doe en door te laten zien dat het kan. Het allermooiste is dat je initieert en vervolgens loslaat. Zo heb ik veel veranderingsprojecten gedaan en zo er is altijd wel wat te doen.'

Het geheim van effectief teamwork ligt volgens Gredt in een mensgerichte aanpak. 'Ik vind het belangrijk dat medewerkers het naar hun zin hebben. Ik motiveer en stimuleer graag. Als ze zich goed voelen dan komt het beste naar boven. Daar ben ik van overtuigd.' Moderne managers zien het vaak ook zo, weet Gredt. 'Maar in mijn begintijd was ik de persoon die zich daar het meeste druk om maakte. Ik was destijds ook de enige vrouw tussen een stuk of twaalf directeur-aandeelhouders. ORTEC had de filosofie dat iedereen directeur-aandeelhouder werd om vanuit die positie het bedrijf groot te maken. Ik werd dat ik 1997. Vanuit deze positie vervul ik de laatste twaalf jaar allerlei rollen zoals regiomanager ORTEC Nederland. Dat ben ik sinds 2008.'

Het mannenbolwerk van directeur-aandeelhouders bleek een andere cultuur met andere spelregels. 'Het is soms een strijd waarin je jezelf moet profileren door op duidelijke wijze datgene neer te zetten wat jij wilt. De vuist op tafel, is wel eens tegen mij gezegd, maar dat is niet mijn stijl. Anderen verkopen vaak hun idee, ik zoek er vooral draagvlak voor.' Dat verschil leidt wel eens tot spanningen, zegt ze. 'In het verleden ging ik vaker de strijd aan. Nu minder. Ik heb mijn eigen weg gevonden, al vind ik het wel jammer dat ik dat verschil ervaar. Wat blijft is dat ik het nog steeds belangrijk vind om veranderingen binnen ORTEC op een goede manier te begeleiden. Ik heb niet het gevoel dat ik daar klaar mee ben. Een coachopleiding die ik onlangs volgde gaf me meer inzicht in hoe mensen in elkaar zitten en hun werk doen. Ik ben weliswaar afgedreven van de toegepaste wiskunde, maar ik mis de wiskunde niet. De mensen en de organisatie hebben nu al mijn aandacht en juist vanwege mijn eigen wiskundige achtergrond begrijp ik hun uitdagingen in de business als geen ander.' ■

Magie van de hersenen

Marleen Cloostermans (24) was in juni 2009 de vierde student die afstudeerde bij de opleiding technische geneeskunde. Inmiddels is ze promovenda op de UT bij de vakgroep klinische neurofysiologie van neuroloog en UT-hoogleraar Michel van Putten. Eén dag per week hijst ze zich in haar witte doktersjas om in het Medisch Spectrum Twente onderzoek te doen.

‘Tijdens mijn afstuderen werkte ik ook op de afdeling klinische neurofysiologie in het ziekenhuis. Het probleem van EEG’s, die de hersenactiviteit weergeven, is dat ze moeilijk te interpreteren zijn. Ik heb daarom gewerkt aan een systeem voor automatische interpretatie van het EEG bij patiënten op de intensive care. Daar ben ik redelijk in geslaagd en het systeem is uiteindelijk bij drie IC-patiënten realtime getest. Mijn promotie borduurt voort op het afstuderen. Tijdens mijn promotie wil ik niet alleen meer beschrijvend iets zeggen over het EEG, maar ook modelleren wat er precies gebeurt in de hersenen en wat er beschadigd raakt tijdens zuurstofgebrek in de hersenen. Op die manier is een arts sneller in staat om een betere prognose te geven en mogelijk een betere therapie toe te passen.

Qua promotie zit ik nu in de opstartfase en moet nog door heel wat literatuur heen. Mijn opdracht is ook nog niet helemaal vastgelegd. Ik vind de hersenen fascinerend, ze zijn heel complex, gevoelig en ook een beetje magisch. Je kunt aan de buitenkant namelijk niet zien wat er zich daarbinnen allemaal afspeelt. Binnen de afdeling vinden de mensen het interessant wat ik als technisch geneeskundige doe. Ik ben in mijn functie toch een soort pionier. Vooral de laboranten zijn geïnteresseerd in het technische deel van mijn onderzoek. Tot dusver heb ik voor mijn promotie nog niet veel metingen gedaan.

De dag dat ik in het MST werk, bestaat nu nog vooral uit gesprekken met mijn begeleider en andere mensen op de afdeling. Ook bekijk ik EEG’s. Ik zou na mijn promotie absoluut geen ‘gewone dokter’ willen worden, maar wel graag in het ziekenhuis willen werken. En dan vooral op een afdeling, zoals hier, waar veel technologie wordt gebruikt. Want die technologie, dat is juist zo leuk. Ik wil altijd precies weten hoe iets in elkaar steekt.

Het leukste aan mijn functie is dat je werkt aan ingewikkelde technische zaken, maar ook weet waarvoor je het doet. Contacten met patiënten heb ik wel, maar pas als zij een EEG krijgen. De uitslag geef ik niet – daarvoor gaat de patiënt naar de neuroloog - maar ik kan het EEG meestal wel interpreteren. Ik denk dat er behoefte is aan technisch geneeskundigen, die toegevoegde waarde is er zeker. Er kan nog veel verbeterd worden aan de kwaliteit en effectiviteit van de patiëntenzorg.’ ■

Damesdispuut Xoxotywka viert jubileum in Lissabon

Meiden onder elkaar

Negenentwintig meiden. Veelal blond, met paardenstaart. In rokjes en op slippers, hippe zonnebril. Sommigen nog student, het merendeel afgestudeerd aan de UT. Dat is damesdispuut Xoxotywka. Begin oktober vierden ze in Lissabon, de hoofdstad van Portugal, hun vijftienjarig jubileum. Vijf dagen lang. Dat ging gepaard met heel veel plezier, gegiechel en een goede fles wijn.

Rua Augstua is een drukke winkelstraat in hartje Lissabon. Het hostel Travellers House waarin damesdispuut Xoxotywka (Russisch voor giechelende meisjes, spreek uit als hahatoesjka) deze dagen vertoeft, bevindt zich hier. Vanuit hun kamers kunnen de dames zo de nieuwste collecties van de Zara en H&M bewonderen. De straat ademt daardoor geen typisch Portugees gevoel, maar handig is het wel voor shoplustige dames. *Travellers House, vrijdagmiddag 2 oktober 12.30 uur.* Gisteravond arriveerden rond middernacht de laatste deelnemers in het hostel. Een grotere groep kwam al een dag eerder, zij verkenden Lissabon alvast. In de vrolijk gekleurde lobby van de hostel bekijken twee Portugezen lachend, en met hun handen voor de oren, de kakelende groep dames. Overal worden de laatste nieuwtjes verteld over baanwisselingen, studievoortgang, hypotheek, zwangerschappen en geboortes. Zo ook Lieske Arts (39), Esther Cobussen (36), Lotte Schippers (38), Frederieke Schildmeijer-Laumans (38) en Roosmarijn Peet (36). Dit vijftal mag zich tot de eerste lichting van Xoxotywka rekenen. 'Er waren toen meer meiden hoor', vertelt Lieske. 'Maar niet iedereen kon mee op deze reis.' Lieske studeerde in 1997 af bij bestuurskunde. Tegenwoordig werkt ze als afdelingshoofd bij het ministerie van VROM. Ook oud-studiegenoten Esther en

(29), oud-student toegepaste onderwijskunde geniet wel van de zonnestrallen. Samen met Vanessa Veenstra (29), afgestudeerd in de civiele techniek en management, kletsen ze bij onder het genot van een donut. Maartje is geen onbekende op de UT. Ze was jarenlang actief in de Batavierencommissie en kluste bij als serveerster in eetcafé SamSam. Sinds een jaar werkt Maartje als onderwijsadviseur bij de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Vanessa is werkleider van bouwprojecten bij Arcadis. 'Xoxotywka is eigenlijk een soort van netwerk, maar dan in een heel informele vriendinnensfeer', vindt het tweetal. 'Dankzij de contacten met Xoxo kom ik toch vaak op allerlei ideeën', zegt Maartje. 'Niet alleen als het gaat om hypotheek, maar ook over mijn werk.' Vanessa vertelt dat er regelmatig mailtjes binnen het dispuut rondgaan met vragen. 'Soms gaat dat over de zoektocht naar een afstudeerplek, maar ook over het huren van een kamer.' Bovenal vinden de meiden het grappig dat ze zelf nu in de tweede generatie van dit dispuut zijn beland. 'Als studenten luisterden we wel eens gefascineerd, maar ook lichtelijk verveeld, naar al die verhalen over samenwonen en huizen kopen. Nu doen we dat zelf ook. En onder ons staat weer een nieuwe generatie klaar.'

Fietsverhuur, Largo Corpo Santo, 14.30 uur. Na een korte wandeling door de historische binnenstad, krijgen de dispuutleden een fiets in de handen gedrukt. In kleine groepjes kan iedereen nu op de tweewieler Lissabon verkennen. Menigeen twijfelt 'hoe veilig en verstandig' dat is in deze drukke stad. Eloïne Kindt-Prins (29), twee jaar geleden afgestudeerd in de communicatiewetenschap, heeft wel zin in een sportief tochtje. Zij werd al jong moeder, kreeg drie kinderen in haar studententijd, en vindt een paar dagen weg 'best lekker'. 'Ik woon nu in Almere en doe tegenwoordig de pr- en marketing van een jeugdtheater. Een hartstikke leuke job. Sinds ik student-af ben is mijn leven flink veranderd. Mijn man is inmiddels gepromoveerd aan de UT, we zijn dus echt niet meer die jonge studenten met drie kinderen.'

Restaurant Uall, 20.00 uur. Na de vier uur durende fietstocht en wat opfristijd in het hostel druppelen de dames het restaurant aan de haven binnen. Weg zijn de comfortabele slippertjes en zonnebrillen. Daarvoor in de plaats: sjieke jurkjes, hoge hakken en een subtiele make-up. Terwijl iedereen plaats neemt aan lange, gedekte tafels wordt hier en daar wat informatie uitgewisseld over het fietstripje. 'Het was leuk', zegt Frederieke. Vervolgens lachend: 'We kwamen er alleen een beetje laat achter dat er in

Lotte werken nu in Den Haag. Esther als programmamanager jeugd bij het ministerie van OCW en Lotte bij Economische Zaken. Frederieke onderscheidt zich qua baan van haar dispuutgenoten. Zij heeft een eigen bedrijf en is supply chain consultant.

'Dames, dames, even jullie aandacht', klinkt het door de ruimte. Lonneke Flierman, net afgestudeerd in de communicatiewetenschap, legt het gezelschap uit wat er allemaal op het programma staat. Een korte wandeling, een lunch op het plein, fietsen door de stad en een diner aan de haven. De zonnebrillen gaan op. De meiden staan te popelen. Lissabon here we come.

Praca de Comércio, 13.30 uur. De zelf ingekochte lunch wordt uitgedeeld, op de trappen van een klein monument. Het is warm voor de tijd van het jaar, een graad of 25. De zon schijnt fel. De zonnebrandcrème komt tevoorschijn, sommigen zoeken liever een plekje in de schaduw op. Maartje de Jonge

>>

Lissabon ook fietspaden bestaan. En we hebben heel wat terrasjes gehad.' Voor het diner houdt Marleen Molenaar, studente technische geneeskunde, namens de reiscommissie een speech. Dat het fantastisch is dat er zoveel 'Xoxo's' in Lissabon aanwezig zijn en dat het dispuut zo gegroeid is. De vorige reis vond immers nog per bus plaats, nu verplaatsen de dames zich al per vliegtuig. 'Wij zijn met z'n allen wakkerder dan ooit', luidt de boodschap. De glazen klinken. Gretig duikt het gezelschap op het buffet. Carne de panela, torresmo, feijao tropeiro en iaia om ivio, het klinkt en ziet er allemaal even exotisch uit. Maar het maakt de Xoxo's eigenlijk helemaal niet uit wat ze voorgeschoteld krijgen. Glazen rode wijn worden lustig bijgevuld. Frederieke neemt een slok en zegt: 'Wat Xoxotywka voor mij betekent? Dit dispuut is dé reden om nog eens terug te gaan naar de UT.' ■

JUBILEUM. Leden en oud-leden (foto) vierden zaterdag 10 oktober uitgebreid het veertigjarig jubileum van de Drienerlose Wielervereniging Klein Verzet. Met een man of vijftig namen ze deel aan het dagprogramma: een fietstocht van 75 kilometer door het fraaie Twentse landschap. De feestdag werd afgesloten met een uitgebreide barbecue. Foto: Arjan Reef.

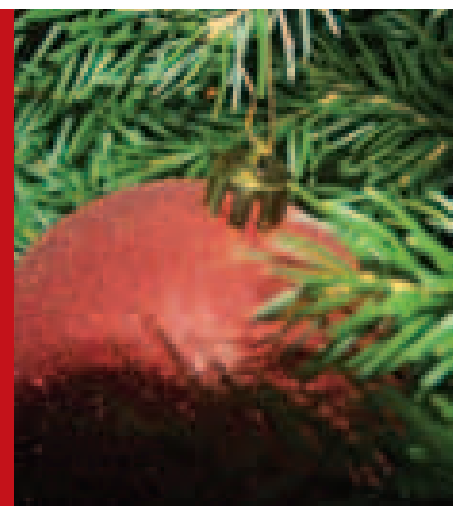

Ambiance

Marieke ten Voorde en Rutger Peeters wonen al weer drie jaar in Levallois-Perret, een voorstad even ten noordwesten van Parijs, vlak buiten de Périphérique. Een reportage over het stel verscheen vorig jaar december in dit blad. Marieke (oud-studente civiele techniek) en Rutger (werktuigbouwkunde) vertellen daarin over hun trouwplannen. Die zijn

inmiddels verzilverd: deze zomer gaven ze elkaar hun jawoord in de Franse hoofdstad en ze waren zo enthousiast over de ambiance dat ze de redactie van het Alumni Magazine deze foto stuurden. Met daarbij het verzoek er een regeltje bij te zetten dat Marieke (m.e.tenvoorde@alumnus.utwente.nl) mensen die in Ile de France willen trouwen, graag verder helpt.

De redactie van het Alumni Magazine wenst alle oud-studenten van de UT fijne feestdagen en een voorspoedig 2010!

B-Lex

POWERED BY WEBHARE[®]

De UT alumniportal is door B-Lex B.V. ontwikkeld met het Enterprise Content Management systeem **WebHare**.
Net zoals sites van O'Neill, Siemens, Volkswagen, Orkest van het Oosten, Vodafone, de Nationale Reisopera,
Woningcorporatie De Woonplaats, Škoda ... allemaal **powered by WebHare**.

Interesse ?

Neem contact met ons op: 053 483 65 43 en vraag naar Marcel Hein of Jeroen de Vin.

Museumlaan

ROOMBEEK

Bouw uw eigen stadsvilla in het culturele hart van Enschede

In de vernieuwende wijk Roombeek, bouwt u aan de hoogwaardige Museumlaan een vrijstaande stadsvilla onder architectuur. Samen met een gerenommeerde architect gaat u de uitdaging aan om een eigzinnige villa te ontwerpen, die past bij u én de allure van de Museumlaan. Er zijn kavels beschikbaar met een oppervlakte tussen 800 en 1.000 m².

Roombeek is een bijzondere wijk. Vanwege de locatie nabij het centrum van Enschede en de goede verbinding met het groene buitengebied. En vooral om de opvallende mix van gedurfde en traditionele architectuur én de aanwezige culturele instellingen zoals het Rijksmuseum Twenthe, TwentseWelle en Het Cremer.

“Een zelf ontworpen villa, voorzieningen op loopafstand...”

Modern stedelijk wonen kenmerkt Roombeek. Op loopafstand treft u een compleet pakket voorzieningen zoals scholen, winkels, kantoren, zorg, sport en horeca. Alles om onbezorgd te kunnen wonen, werken en leven. Roombeek is hét voorbeeld van een wijk van de 21e eeuw.

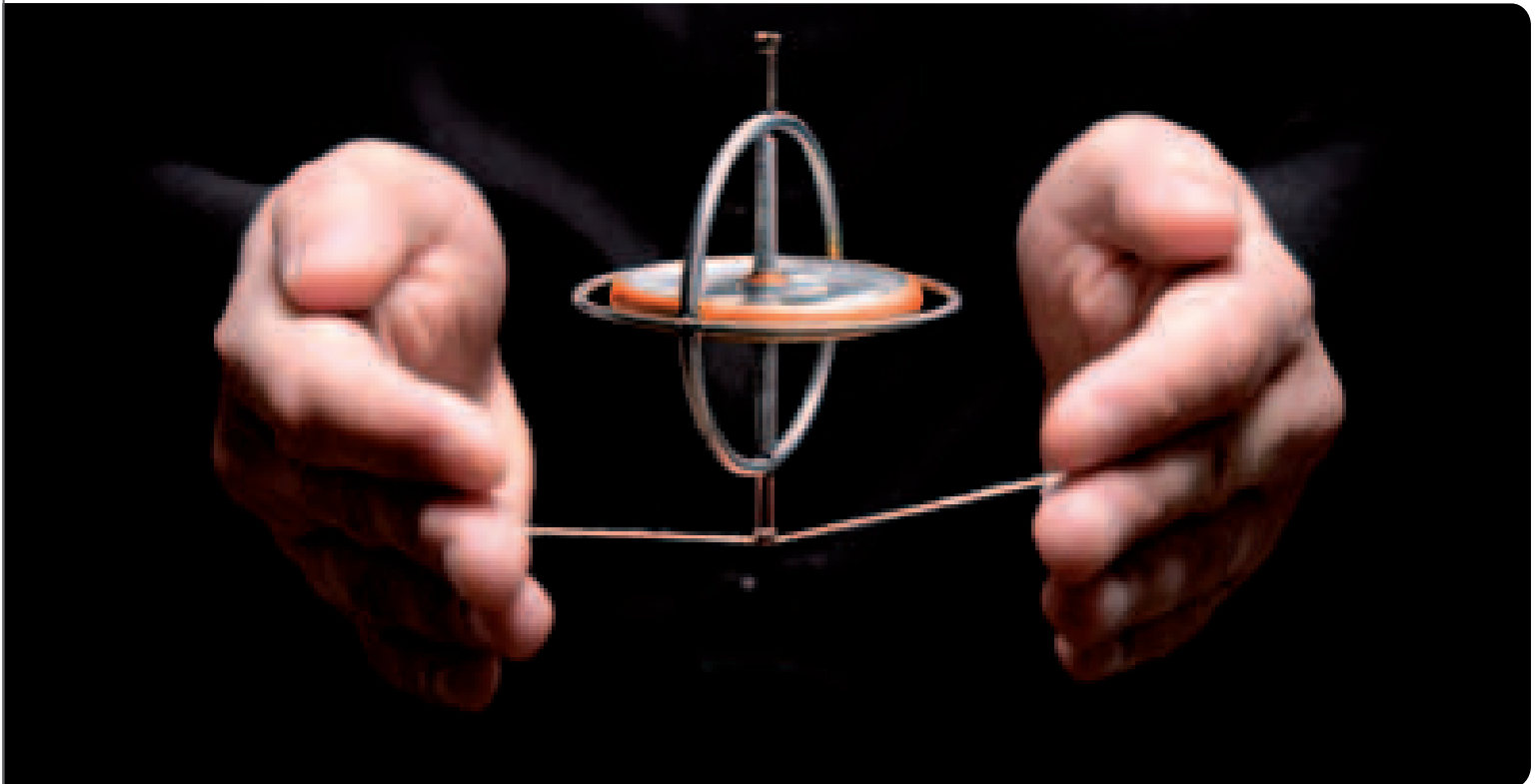
Laat u persoonlijk en vrijblijvend informeren over de kavels aan de Museumlaan in het informatiecentrum Roombeek. Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur.

Bezoekadres

Voortsweg 133, Enschede
Telefoon: 053 48 48 330

... en culturele festivals
in de achtertuin”

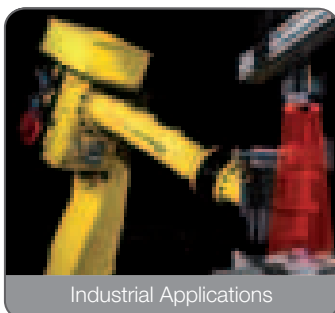
BRENG JE CARRIÈRE IN BEWEGING

Ga naar WWW.XSENS.COM/JOBS en bekijk de mogelijkheden!

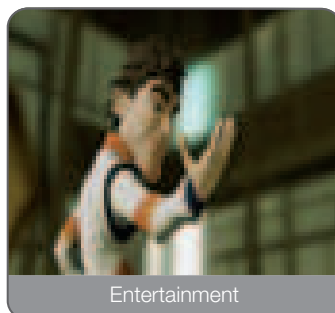
Xsens is wereldwijd toonaangevend op het gebied van 3D motion tracking

Xsens Technologies B.V. is een snelgroeiende onderneming uit Enschede die innovatieve producten ontwikkelt op basis van kleine accelerometers en gyroscopen. Xsens levert o.a. 'evenwichtsensoren' voor stabilisatie van robots, voertuigen en camera's. Daarnaast leveren wij een revolutionair systeem voor 3D full-body Motion Capturing, vooral gebruikt voor het maken van 3D animaties in film en game productie en voor wetenschappelijke bewegingsanalyse.

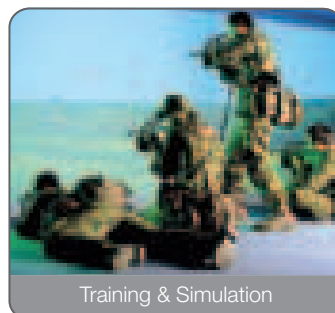
Xsens heeft meer dan 50 mensen in dienst, met zo'n 15 verschillende nationaliteiten, die met veel plezier werken op afdelingen zoals Research & Development en Sales. Kennisniveau, professionaliteit en ambitie zijn van hoog niveau, en tegelijkertijd is er ruimte voor ontspanning in de lounge of game-room. Xsens behoort al meerdere jaren tot de 25 snelstgroeiende technologiebedrijven van Nederland, heeft een vestiging in California en verkoopt haar producten wereldwijd.

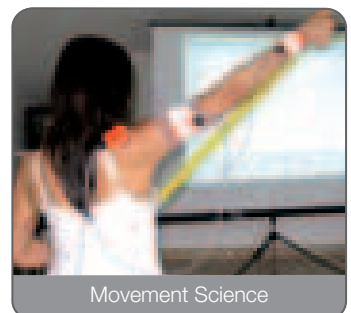
Industrial Applications

Entertainment

Training & Simulation

Movement Science